

VÄNERSBORGS SÖNERS GILLE

Å R S S K R I F T
2 0 1 0

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

BENGT KAAGE	
Päta och Staak växlar brev	3
GUNNAR GRAUMANN	
Lilla Paris, namnets ursprung i dikt och verklighet	35
Karl Eric Malcolm	
Stora Torpa och familjen Hallqvist	43
BENGT CARLÉN	
Korve-Knut och skränan om pojken med grisstrupen	59
PER LUNDIN	
Från radioapparater till persiska mattor	67
Carl-Viking Wahlin	
Vänersborgs Söners Gilles gård	
Kronogatan 22-24 under snöintern 2010	73
LARS SALONEN	
Årskrönikan.....	75
BENGT CARLÉN	
Minnesrunor.....	81
Medlemsförteckning	89
Styrelseberättelse	113
Årsbokslut.....	115
Gillet styrelse och funktionärer	116
Medlemsinformation.....	117
Annonser	119
Gillemästerskap i golf.....	129

VÄNERSBORGS SÖNERS GILLE

ÅRSSKRIFT 2010

Sjuttionde årgången

Tryck: Mediatryck i Trollhättan 2010
Bokbinderi: Falköpings Bokbinderi

Päta och Staak växlar brev

av Bengt Kaage

Birger Sjöberg och Bertel Hallberg
– två Vänersborgssöner

Birger Sjöberg

Bertel Hallberg

Birger var född den 6 december 1885 och Bertel den 14 oktober 1886. De kom från olika sociala förhållanden och kom att utvecklas längs helt skilda levnadsbanor, men förblev vänner sedan ungdomsåren.

Släkten Hallberg kom till Vänersborg 1840 med Bertels farfar, som var skomakare. Bertels far Ferdinand gjorde tjänstemannakarriär och blev stadskassör. Då de båda pojkarna träffades i läroverket var familjen Hallberg väl etablerad och välsedd i staden, även om ekonomin inte tillät några extravaganser. Familjen var ju stor med sex barn och dessutom ett par hembiträden och ofta någon gästande släkting.

Familjen Sjöberg däremot råkade ut för motgångar. De kom till Vänersborg i mitten av 1870-talet. Birgers far Gustaf sålde till en början

tyger i ett stånd på torget, men varken han eller hans kompanjon hade sinne för affärer, så rörelsen upphörde ganska snart. I stället öppnade Birgers mor Anna en manufakturbod vid torget. Affärerna gick nu bra och Sjöbergs levde ganska gott och hade goda framtidsutsikter. Förutom makarna Sjöberg och Birger bestod familjen av Birgers äldre bror Gösta och den yngre brodern Erik. Till Annas hjälp fanns en barnflicka och en trotjänarinna. Ambitionen var att alla tre bröderna skulle in på läroverket och ta studenten. Birger gick aldrig i folkskolan utan kostades på med privatundervisning. Väl inkommen i läroverket upphörde han dock att ta till sig kunskaper. Han saknade helt förmågan till koncentration och hade nu och hela livet en stark motvilja mot ordnade studier. Efter fyra klasser lämnade han läroverket med urusla betyg. Birger behöll dock sin plats i kamratkretsen, vilket var förvånande med tanke på den tidens synsätt.

Ekonomiskt drabbades familjen av en katastrof då konkurrensen blev för svår och butiken måste stängas. Konkurs hotade. Från sekelskiftet försämrades ekonomin drastiskt, Birger tvingades bidra till försörjningen med olika enklare anställningar. Tack vare sin stilistiska talang fick han så småningom anställning som journalist och sedermera som redaktionssekreterare vid Helsingborgs-Posten. Som författare debuterade han först vid 37 års ålder med Fridas bok, där han i visorna med mild och kärleksfull ironi återskapar sin födelsestads småstadsidyll.

Bertel gick genom läroverket och avlade sin studentexamen utan problem, även om avgångsbetygen inte var något att skryta med. Han läste sedan till en jur. kand. i Uppsala 1909 och fortsatte med framgång sin juridiska karriär för att sluta som borgmästare i Linköping. Också han återvände till sin ungdoms stad i sitt omfattande forskningsarbete.

Familjerna Hallberg och Sjöberg stod inte på samma sociala nivå och umgicks veterligen inte, fast de under en tid bodde bara några hus ifrån varandra på Kyrkogatan.

Vad som framför allt förenade de två vännerna var deras sätt att se på omvärlden med upphöjd ironi och en stark avsmak för det uppblåsta och löjliga. Bertel tycks hela livet ha behållit sin benägenhet för sarkasmer, och i diktsamlingen "Kriser och kransar" gisslar Birger förutom sig själv människans svagheter i dramatiska former.

Fast de med åren kom att träffas alltmer sällan, behöll de hela livet sin vänskap och uppehöll kontakten brevledes, även om också korrespondensen tunnades ut mot slutet.

Axplock ur brevkörden

Vänersborg den 15 juli 1900 kl. 10,35 e.m. under kattornas tjut och pigornas kärlekssånger

Bäste vän!

Grosshandlaraspiranten, dagdriven, f.d. tågpassageraren redaktören Birger Sjöberg.

Som det är första gången jag skriftligen meddelar mig med dig sedan du försvunnit från Vänersborgs horisont känner jag verkligen behov att uttrycka mina tankar i *brev* emedan de snart sagt äro av förfärande mängd och därför skulle flyta så över ett brevkort att det väl ej skulle bli läsligt. Hittills har det gått någorlunda bra utan dig ty jag har haft varjehanda förströelser. För en halv timma sedan kommo pappa, mamma och jag från Öxnered dit Lindholms och vi voro bjudna av Lagerstedts. Först Kaffe, saft o.d. därefter supé: smörgåsbord, inkokt lax, rökt lax som diverse delikatesser, kyckling, Chateaubriand och jordgubbar och grädde. Till sist kaffe. Allt på hotellet. Så foro vi hem i första klass. Du märker nog att det var Lagerstedt som bjöd på resor och allt. Man vräker sig. Min enda önskan var att det skulle vara 5 gånger så långt mellan Öxnered och Vänersborg. (Fem minuters paus medan brevskrivaren går ut och slår vatten på en katt.) På förmiddagen voro Sven, Talja och jag ute och rodde i Snördals båt, därefter badade vi i bassinen. - - - - -

7,37 f.m. 16 juli

God morgon Strindberg! Hur befinner du dig efter resan? Igår var du väl på Nationalmuseum och såg nacken ur led? Har du fått smörj av kusinerna. Hvaba? Emil Lindberg har välvilligt lovat mig att interwiewa honom och jag har fått löfte på hans porträtt som skelögd förste klassist. Hvaba? Hvatyx? O.S.A.* Här är hemskt hett. *Skriv på Brackestad. Sista punkten löd: "Efter balen bjöds på smörgåsar och specerihandlarn hade skänkt en kagge härsken sill."* Skriv på romanen!!!!!!! Smöröfva! Vad skall jag skriva om? Vet du Päta att skriva brev från Vänersborg är jämförligt med att koka soppa på en spik ja nästan värre, ty då har man åtminstone spiken, men då man skriver har man Yngentyng. - - - - -

Du måsta haft det skönt på tåget. Här i staden var det som ett miniatyrhålvete (fult ord). Egentligen skulle jag fylla även de båda sista sidorna men som det 1. är djäverlitt svårt, 2. är djäverlitt varmt 3. jag är djäverlitt lat och 4. du kanske är i falli för skithuspapper och därför får du åtminstone en sida till förutnämnda behjärtansvärda ändamål. Till

sist hälsningar från: Sven, Torsten, Erik, Gösta m.fl. och till och med
Anders hälsar dig. Och till sist de hjärtligaste hälsningar från
vännen
Bertil Bertil

P.S. Du får ursäkt mitt kludd, men jag hoppas du dock kan läsa det.

Höger Vänster

Höger Vänster

Gossar öka takten

Så ska' de' gå så går de' bra(d)

Så ska vi gå till kungens stad.

P.S. David Nilsson har fått velociped.

Bertil Hallberg

Bertil

Skriv snart lika långa brev.

Skriv snart skriv snart skriv snart

*Till ledning för okunniga knöddgossar kunna vi nämna att O.S.A. betyder Om Svar
Anhålles, ej Os, Svavel, Aska; vilket tyder på värme och skulle bli hemsk betydelse.
Brevskrivaren

*

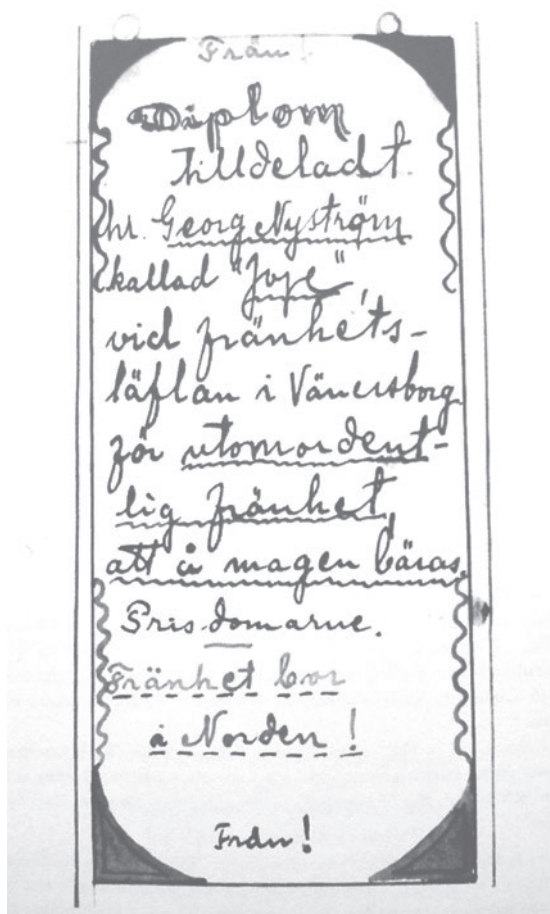
Birger Sjöberg fick efter sitt misslyckande i läroverket prova på att arbeta i Vikners fotoateljé, men det slog inte väl ut. Efter att ha blivit vederbörligen konfirmerad skickades Päta, som han kallades, sommaren 1900 till släktingar i Stockholm för att pröva lyckan. Han var då 14½ år gammal. Namnet hade han fått efter en gammal sjöman, Alfred Päta, som brukade roa pojkar på skolgården med en speciell sorts piruett, en s.k. Pätasläng. Birger härmade denna perfekt och fick så ärva namnet Päta för resten av livet.

Birgers bästa vän var Bertel Hallberg, som fått sitt namn efter en förebild i Topelius Fältskärrns berättelser. Troligen i protest mot detta skrev han sig gärna Bertil. Också han fick ett smeknamn, Staak, efter kakelugnsmakare Ferdinand Staak, en originell man som ofta figurerade i ungdomarnas tidning Frän. Att Bertels far hette Ferdinand bidrog väl också till namnet.

De båda pojkarna var jämnåriga och klasskamrater och hade funnit en själarnas gemenskap. Båda var främmande för sportsliga aktiviteter frånsett att Bertel gärna åkte skridskor. De delade "förmågan att se på sin omgivning genom ironins pincené. De såg det löjlige inte endast hos skolans lärare, utan hos alla denna småstads struntförnämiteter.

De skaffade sig t.o.m. ett ord för att karakterisera det löjliga, dumma och småstadsaktiga: Fränhet, frän." (L.H.Tunving).

Tillsammans producerade de tidningen Frän, vars nummer gavs ut en gång i veckan i ett enda handskrivet exemplar som fick cirkulera mellan läsarna. Där häcklades fräna figurer och andra fränheter i "Brackestad", där infördes av Staak författade Agapetus Cyrillus Homozonkvypsts resebrev från världsutställningen i Paris, där skrev Päta en roman som gick som följetong från nr 14 till nr 46 med titeln "Strumpebandet" eller "Enhörningen" eller "Pappersknifven" eller "Hvaba" av Karl Amadeus Karlsson. En mängd fräna annonser publicerades även liksom kritiska synpunkter på att Nobelpriset tilldelades Selma Lagerlöf.

Mycket av innehållet i breven handlar om bidragen till Frän, som ju gavs ut även sedan Birger flyttat till Stockholm. Utom Pätä och Staak bidrog en annan kamrat, Sven Torstensson, med illustrationer och renskrivning. Tidningen upphörde i och med julnumret 1902.

Breven inleds ofta med upprepade ursäkter för dröjsmål med skrivandet och avslutas med hälsningar till en rad vänner och bekanta och ursäkter för kladd och slarvig skrift.

L.H.Tunving: "Vid genomläsningen av dessa tidiga brev frapperas man av de båda pojkarnas stilistiska mognad – Bertel var då brevväxlingen började inte mer än fjorton år, Birger fjorton och ett halvt. Trots alla barnsligheter var de för sin ålder drivna stilister med en utpräglad formuleringsglädje och en klar språklig medvetenhet."

*

Ja höll på att skriva Vänersborg

Stockholm den 17/7 1900

Birger Sjöberg
Stockholmare

Bäste vän!

Du får förlåta mig att jag ej har skrivit men det är så mycket att se här så man kan inte sitta inne. Här håller man nu på att sätta upp John Ericsons byst d.v.s. endast ställningen. Du kan helsa de andra brackborna* att det inte är vanliga byster med sammetsrosetter kring magen som står på "förtjusande" konsoller utan det är fan så stora å fan så vackra. Resan var tämmeligen enformig och luktade svett och andra lyxartiklar. – Jag vill uppmärksamma dig på att knoddarna här det vill säga bo knoddarna** äro mycket mera städade än I brackhålan Vänersborg.

Hvad gaminerna beträffar så har jag ej sett en enda men kologen bobban dompan hans kusin, syssling broder pyssling samt brolingen med släkt och så vidare de äro lika som du ser dem i Strix (en liten kollega till oss). – Slottet repareras och är jämmerligt att skåda. Ett nytt riksdagshus bygges. Du skulle se kungl. Operan. Det är en förfärlig vacker bygning.- - - - -

* Blif för all del inte stött. **Jag skall ej bli knodd.

Befrågade hvar "Hälsar sjöförmägen" igen. Jag tror att den ligger
i färdt förigen. —

Jag kan inte mät mer att skippa. —

Jag har narkten ~~svant~~ på national-
museum eller på Skansen eller Tivoli
eller Panoptikon eller på mån-
ting är. — Detta som mycket ha fullmakt.

Mitt hjert kanste ej var lika långt som ditt
men jag har g. m. en g. t. skippa om.
Ja på de så sant. Förstasök kan du ha' hos
de till jag kommer till Vänersborg

Fräns förs jubileum den
19 Maj Söndag 1901.

Hälsar alla Inu Fästen och om du träffar Erik o' Gärten.
m. fl. m. fl. ... Din vänd' förslut mitt
Birger

Skat

Vänersborg den 19 Juli 00 kl 6,15 e.m.

Bäste Vän!

Hjärtligt tack för både brev och brevkort. Tack för Brackestad.

Kl ½ 9. Kan du tänka dig vad som föranledde mitt plötsliga avbrott?
Jo, tvenne dånande kanonskott ljödo förkunnande att ett litet extranöje skulle beredas vänersborgarne. Jubel och skrän! Jag ut som pilen! Förbannelse djävlar anamma! Vet du vad det var? Jo det var ej så väl att det var eldsvåda må du tro. Det var en trädgren som hade blåst ner och träffat brandsignaltråden vid tändsticksfabriken, varvid det ringde på poliskontoret och Gadd sprang genast ut och sköt. Emellertid var halva staden på benen och det var ju alltid något. Jag tycker man kunde få ett sådant där trevligt intermezzo en gång i månaden. - - - - -

Senare sent på samma dags afton. - - -

Kl 8 var det stor simuppvisning av Borénska simsällskapet i norra kanalen. Mycket skit har jag sett men något som övergick detta har jag aldrig skådat. Fy fan. Det kostade 25 öre att se på. Programmet bestod av 4 (fyra) nummer de uppträdande voro En försöpen fyllnäst, finmig Bondka'lson typ fast betydligt smärtare, en cigaretttrökande från 15-årgosse (summa två (2) man) Sista numret dukning av smörgåsbord på en flytande låda var jækliast. Han sam ut i kanalen med en stor låda. Ur denna låda upptog han sedan 16 assietter med olika kallskuret, en brännvinsflaska och en halv pilsner. Då han tog snapsen diktade han visor och sjöng med höjt glas:

Den högt ärande* Vänersborgspubliken.

Den plägar ju ej vara så sniken

Den plägar nöja sig ju

Med endast *helan* ett och tu (härvid tog mannen en sup och jag föll i vanmakt och räddades från att falla i kanalen av Pelle Engström) Hutihnu jag ryser när jag tänker på mannen. Detta var sista numret. Hamnen var full av båtar (som jag räknade, 32) fyllda av gratisåskådare. Kl. är 11 slagen. Gud bevare staden för eld och brand för fienders hand.

God natt Strindberg! - - - - -

* Märk ä-r-a-n-d-e

*

Bäste vän!

Stockholm den 28/10 1900

Ett hjärtligt tack för ditt stora brevkort. - - - -

Stockholm är inte mycket innehållsrikt för den som inte har mycket penningar. Sådana där stora folknöjen (eldsvådor) som man kallar i Vänersborg kan man få se hvarenda dag – man får inte komma fram förstås, för polis står i ett led en 50 meter framför brandplatsen så inte kommer man fram för långt inte. Men öfverkörningar af människor kan ibland få skådas, hopp ifrån Katarina-hissen o.s.v. – Nog om detta nu.

Om jag vore hos er i Vänersborg och finge sitta i Torstenssons brygghuskammare och röka en pipa tillsammans med dig och Sven. Apropos om röka så har jag lagt bort det nu alldeles nästan, någon gång, högst kanske en cigarett på 2 Månader. Hva tyx? – Men kommer jag till Vänersborg hvilket jag antagligen gör nästa år om jag får lefva och hälsan då ska de ta mej tusan inte sparas på hvarken tobak kaffe eller punch. –

Behöfver du något till Frän?????

Långt hår har jag ej nu för tiden jag ser ut så här

Nu känner jag Stockholm tämmerligen. Göran Helsinges Gränd, Kolmätargränd. Det är så romantiskt att gå i de där gränderna. De äro sen Bellmans tid. – Mörka smala äro de, snuskiga, men ändå går ändå ej det romantiska bort - - -. Stockholm är i alla fall en treflig stad. Farväl min bästa vän för denna gång. Hälsa alla, hälsa Sven, flickorna, hela den gamla hederliga brackhålan Vänersborg

från din tillgifne vän Birger

P.S. Förlåt mig att jag ej skrifvit mera, jag har brådt till Söder, jag skall gå och hälsa på släktingar. - - - P.S. Förlåt mitt slarf.

Birger

*

Bäste Birger!

Vänersborg d. 13 Sept 00

Äntligen skriver jag. - - - - -

Som du nog läst i tidningarna brann tändsticksfabriken härstädes ned natten mellan 7/8 det var stiltigt må du tro hela taket var ett enda eldhav. jag var ute från ½ 2 till 4. jag tycker du ska vara avundsjuk.

I onsdags var jag ute vid Lilleskog och såg på kungen som jagade på Hunneberg. Fick se kungen kronprinsen och alla de andra gubbarna alldeles utmärkt. Vi hade lov sista timmen så vi hunno med 2-tåget och hem kl. 6. Exercis 6-7. Kl. 7 "Småfåglarnes vänner" som jag naturligtvis var och hörde på. Utmärkt musik som vanligt. Väst-Götadals regementsmusik.

- - - - -

Flickorna går jag sällan med och händer det någon gång får jag hela tiden höra talas om "Gurks" oförlikneliga egenskaper. De äro lika fåniga. Snart far emellertid Gurk och det blir tomt, mycket tomt. Särskilt under timmarna i skolan då hans stim verkar mycket uppiggande. – Emil Lindberg kom in vid Chalmers. Sven och Anna M. äro nu ovänner och hava varit det i en månad. Ej ett ord ha de talts vid.

Ja tjänare

Bertil

[I brevets början har BH i efterhand skrivit till följande:]

Här har jag verkligen ej något att skriva men jag tycker det kan vara nog nu. Det tar väl minst en timme att läsa genom och jag är till och med för lat därtill. Nej så ska jag upp i morgon kl. ½ 8 så får jag allt lägga mig nu. Skriv snart. God natt med dig. Hoppas att du svarar på mitt långa brev.

Päta, Päta! Kom tillbaka hit! ½ timma. Va? Va???

Gurk var en skolkamrat, Torsten Lindberg, som flyttade till Göteborg och senare till USA.

*

Kära Päta!

Tisdagen den 9 oktober, på frukostrasten.

- - - - -

Ett hjärtligt tack för ditt milslånga brev, som var en riktigt stor händelse att få. Är det brev ifrån Päta? frågar jag pappa om han kommer med ett brev till mig. Är detta fallet så drar jag mig genast tillbaka i ensamheten och Gud nåde den som stör mig. Sen njuter jag i ordets fulla bemärkelse riktigt slukar orden. Skrattar då jag ser dina kära kråkfötter. Tänker sen

hela dan på dig och varenda kväll säger jag till Sven: ”Tänk om Päta komme tillbaka hit imorgon då tror jag bestämt jag skulle ligga döfull i 8 dar.” Eller vad tror du Päta. - - - - - Då vi om en 20 år se och läsa igenom Frän. Tror du ej vi komma att skratta åt Karl XII:s likprocesion. Bondkalsons rottinghoppning, Brackestad, Annonserna m.m. - - - - - Många hälsningar. Farväl
Din tillgivne
Bertil

[Tillskrivet på brevets första sida:]

Päta du gömmer väl mina brev och brevkort? Dina betraktar jag som klenoder och gömmer dem att ha och uppliva gamla minnen med då man blir äldre.
Göm dem Bertil

*

Min bäste vän!

Stockholm den 4/11 1900

Hjärtligt tack för ditt bref. Du frågade om jag gömmer dina brev. Ja det kan du väl tänka dig att jag gör då de äro de käraste bland mina saker jag eger. Det stora brevkort som jag fått af dig har jag ej hjärta att sätta upp på väggen emedan det då bleknar. - - - - -

Jag är dum – inte kvick. Ju kvickare jag försöker vara desto dummare blir jag. Men om jag ock är aldrig så dum kan jag inte bli kvick.

Så är det egentligen.

Men – om jag går tillsammans med flickor så, ju dummare jag är i mitt eget tycke desto kvickare blir jag i deras tycke. - - - - -

*

*Bertil visade sig dock vara flitigare än Birger med att spara breven.
Åtskilliga av Bertels brev saknas.*

*

Bästa Päta! Vänersborg den 29,30 Novemb. 1,2,3 December 1900

- - - - -

Under nära en veckas tid hade det gått ett rykte här i staden att Westermark-Rosén, inbrottstjuven du vet, skulle vara på väg hit till Vänersborg och varenda själ var i bävan. Så en dag visade det sig en alldeles obekant herre här i staden. Som ingen Vänersborgare känner Vestermark-Roséns

utseende tog man för givet att just denne var V-R. Som en löpeld spred det sig att V.R. var i staden. Var och en smet in och vaktade sina tillhörigheter. Våghalsigt folk som gick ute gingo med handen i innerfickan och höllo fast i plånboken. Vart den arme karln gick hördes en viskning: Rosén, tjuven o.s.v. Järnhandlarne sålde en god del hänglåsar. Så kom middagen. Vart han hade gått hade han följts av en liten skara folk. Han gick in på Stadshuset för att äta. Så mycket matgäster hade det aldrig varit där förut. Alla ville se "tjuven". Sina bord flytta de alldeles in på stackarn. Varenda rörelse av honom följdes med spänd uppmärksamhet. Han går ut. *Nu beordrar överkonstapeln 2 poliser att följa efter honom* (Obs! fullkomligt sant!) och se vad han tar sig för. Han gör dock ej något annat än ser misstänkt ut. Kl. 5 går in på kafét och dricker kaffe. På 5 minuter är där fullt av folk. Då han skall betala har han glömt sina penningar på sitt rum (han bodde på Stadt) och lämnar därför sitt visitkort åt källarmästarn. Knappt har han avlägsnat sig förrän Källarmästarn överfallas av en hel hop folk som vilja se visitkortet. Källarmästarn drar upp kortet och si uppå det stod: Karl Petterson. Tablå. Karl P. var i staden för att bevista en begravning. Ovanstående är precis sant vartenda ord.

Jo jo sådant händer i Vänersborg. - - - - -

Gamla lasarettet rives nu för att ge plats åt riksbanken. - - - - -

Din tillgivne vän

Bertil

*

Birger hade fått anställning i Risings lärftkramhandel vid Sturegatan, först som springpojke, då han i alla väder måste ut med en dragkärra och leverera varor, sedan som bodbiträde.

*

Bäste vän!

Stockholm den 6/1 och 7/1 1901

Jag har nu omsider fått tid att fatta pändän för att skriva till dig som jag är skyldig mera än tack. Jag är en av dessa arma jäklar som stått i boden till kl. 9 varje kväll utom lördag då man med trötta ögonlock slö blick och med händerna maktlösa af trötthet får fira ned dörrluckorna.

Men det är med viss andakt man gör det på Lördag. Den sköna friheten dagen därpå att slippa se principalens knöliga figur att slippa höra hans lika knöliga ordstäf, vid tanken på detta firar man ned luckan med en energi som är beundransvärd. Då jag nu en gång kommit på tal om principalen vill jag tala om för dig hur jag har det i boden. Principalen är en

liten men mycket tjock man. Häftig bakvänd knöl. Jag bryr mig inte så mycket om honom men han är med ett ord sagt: Löjlig. Första och andra biträdena äro bra. I synnerhet första. Den andre är mig inte så mycket i smaken. Han tror "nämmerligen" att han är "djäverlitt" musikalisk. Han har en far som är öfermaskinist vid Kungl. teatern (operan). Denna unge man har sett Carmen 28 gånger och många många andra operor därtill. Han förstår äfven att tala om det på ett sätt som kommer mig att skära tänderna och tänka: "Kors i herrans namn om Bertil hörden!" Andra biträdet är således något frän. Fröken som sitter vid kassan är snäll och oklanderlig i sitt uppförande mot mig sjunger alt i sångföreningen "Pilgrimstoner" (hon är nämligen baptist) vilken jag har haft den förmånen att höra men inte hör om en gång till, spelar piano och heter Evelina Larsson. Härmed tror jag mig hafva fullgjort min pligt angående berättandet hur jag har det och hurudana människor jag arbetar ibland. Jag trifs utmärkt fastän jag hvarje dag hör fränheter hagla och kupletter ur skitoperetten Rymmerskan hvisslas falskt. - - - - -

P.S. jag slutar nu för denna gång behöfver du mer säg blott till

Din tillgifne vän Birger

P.S. Hälsa alla - - -

Hälsa Sven!

*

*I breven finns många uttryck för den stora tillgivenhet de båda pojkar-
na kände för varandra och hur mycket de saknade varandras sällskap.*

*

Kära Päta!

Vänersborg 10-3-1901

- - - - -

Sven, vår gemensamme vän, har som Du vet plats på Margarinfabrikens kontor. Han har mycket att göra så jag träffar honom sällan. En eller två gånger i veckan så där träffas vi och tala då mest om dig, naturligtvis! Så tiga vi en stund tills slutligen en av oss utropar: "Å om Päta vore här"! Ja det säger jag för tusende gången: "Ack om du vore här. Jag längtar förfärligt efter dig. Jag har ingen, ingen enda att tala vid. (Som jag sagt träffas Sven och jag sällan) Ingen i skolan att vara kamrat med; de sliskiga "skenkamraterna" (du förstår mig?) riktigt ledes jag vid. Jag har också blivit mycket förändrad, är mycket stadig och har alltid stort A i uppförande. Och så säger Pelle Hollberg med verkligt vemod: "Du är dig inte lik Bertil. Sen Sven T. och Päta sluta' ä det slut med allt." Ja,

jag håller med honom. Minns du Pelle? Minns du August Natt? Minns du Timander? Minns du Stamjock? Minns du Frans Bono, som vi bjödo på konjak? Minns du gubben "Mollyttern", som du fotograferade? Minns du Alfred Pätä? Minns du, ja minns du överhuvud Vänersborg, dess invånare och alla Fränheter? Ja, jag är säker på't. Nämligen att du minns "allt, allt vad här som syn, som sång vårt hjärta rört en gång".

Jag tror jag skulle kunna skriva upp en hel vagnslast papper men tiderna äro "dura" och därför sättes här nu med sorg en stor punkt. Ja, finis! tillgivne vännen

Bertil

P.S.

Jag har varit på boklådan flera gånger och frågat efter ett sånt där brevkort med Verdi på, men han ä' lögn å hitta. Jag tänkte du skulle vilja ha honom. Vaba. Men nu får du hålla till godo med en annan, som du om några dagar skall få.

Hoppas nu snart få ett vykort från dig. Det var längesen.

Bonjour monsieur!

Bertil

P.P.S. Ursäkta alla fel, plumpar och raderingar! D.S.

*

Birger ville gärna ha brevkort med olika kompositörer på. Bertel fick i gengäld vykort med Stockholmsmotiv. - I ett brev den 8.5.01 diskuterar Bertel Fräns framtid och undrar om man också ska "slå över något litet till den allvarliga sidan" med mer seriösa inslag som exempelvis Birgers allvarligare dikter. I Birgers svar kommer hans komplex för brist på boklig lärdom i dagen och han hemfaller något åt sentimental hemlängtan.

*

Bäste vän!

Stockholm den 16 Maj 1901

Hvad den "allvarsamma sidan" angår har jag svårt att uttrycka mig om. Du Bertil som läser och skall bli en duglig man för boken och som dess utom är kvickt anlagd och har ett godt hufvud i allt hvad sådan här improvisation heter, för dig är det inte så svårt att skriva allvarligt men för mig som inte har så stora bokkunskaper hvarken i det ena eller

andra ämnet och som därtill inte har hufvud, d.v.s. moraliskt, är det svårt utå tusan. Jag kan vara glad och lifvad men har mycket svårt att vara kvick utan att vara dum och plump svära o.d. "Antag det fall" att jag skulle skriva allvarligt. Det blefve en soppa af fränheter svordomar låtsade kvickheter, ja ett tomt intet för dig som förstår att bedöma. Vet du Bertil, kunde jag skriva allvarligt bra och okonstladt så gjorde jag det hellre än att skriva det som är lefnadsgladt och lekande, ty jag har större anledningar att vara sorgsen tungsint och gammalmodig, än att vara yster lekfull och glad.

Ibland kan jag lyckas skapligt i vers fastän det endast är skapligt i mina ögon. Gu' vet hur det är i andras, där är det bestämt dårhusmässigt. Då jag skrifver Brackestad till exempel då är jag vid godt humör och är glad och lifvad fastän jag jämt har tanken på det kära hemmet på dig som är min bästa vän, min uppriktigaste vän och på de andra vännerna hvilkas vänskap jag ej är värd att ega. Så griper mig en hemlängtan som är gräslig och jag tänker med vemod på de stunder jag njutit i ditt sällskap. Och när jag får sofva, jag tycker det är så skönt att utan tanke på alla sorger som händer få drömma (jag drömmer hvarje natt utan undantag).

- - - - -

Ja käre Bertil adjö med dig för i dag och blif inte ond för att du fått ett slarfvigt skrifvet innehållslöst och lappigt bref af en som dväljs här borta djupt saknande sällskapet af den bästa vännen näml. din tillgifne vän

Birger

Hälsa Sven och mina andra vänner!

Birger

*

Sommaren 1901 återkom Birger till Vänersborg och ägnade sig helt åt Frän. Kontakten med de gamla vännerna hade han dock kvar. Våren 1903 blev han anställd som bodbiträde i Georg "Joje" Nyströms järn-, färg- och tapetaffär. 1904 tog Bertel studenten och flyttade till Uppsala för att läsa juridik, men brukade komma hem till föräldrarna under ferierna. Pojkarna hade också publicerat bidrag i Karbasen, en skämttidning utgiven av den socialdemokratiska partistyrelsen i Stockholm.

*

Min gamle vän!

Uppsala d. 9 oktober 1904 kl. 9 e.m.

Uppsala 10 oktober 1904 kl. 9 em.

man känner sig verkligen något slö efter två timmars föreläsning med ty åtföljande skrivning, som helt och hållet har handlat om olika slags gårdsgårdar. Du försöker sätta universitet och gårdsgårdar i samband, troligen förgäves, men icke desto mindre har jag två timmar i sträck blivit fylld med vetande om dessa gårdsgårdar deras historia och deras indelning. Hör på! – ”De i riket brukliga hägnader kunna innefattas inom 5 (fem) allmänna klasser nämligen 1) stängsel av trä, gärdesgård, staket eller plank 2) stengård, med eller utan gårdsgård eller vall ovanpå 3) jordvall med eller utan gårdsgård eller häck ovanpå; 4) vattengrav och 5) levande häck.” - - - - - Det värsta jag varit med om, var emellertid skilnaden mellan frälseskattjord och skattefrälsejord. Det tar 10 sidor i min anteckningsbok, och skilnaden lär vara alldeles förb. stor, fastän jag ännu svävar i okunnighet om densamma.

Ja, tänk att tänka sig stadsfullmäktige om 30 år!: Ordförande Nils Krall, bokhandlare vice dito Grosshandlare Ture Brand. Ledamöter: Grosshandlare Andrén, grosshandlare Linus Berggren, redaktören fil:dr: A. Blom, grosshandlaren och skalden B. Sjöberg, hönseridirektör Alén j:or, bankbokhållare (fortfarande 1934) And. Hallberg, direktör Sven Wadsten, major Per Engström och dito Carlberg m.fl. m.fl. Tänk! Och så reser jag dit och super med mina gamla bekanta och firar 30 årsjubileum som student, och di väcka kärringarne och så säger Cyclophen j:or till Ekberg j:r. J.or: ”Hallbärs pojke är hemkommen atå. Han hade hög hatt! Fi fan!” Och jag är åter Hallbärs pojke efter att i 25 år ha varit e.o. notarie i Kungl. Telegrafstyrelsen t.ex. med en årlig lön av 600 kr. Gonatt!
Staak

Uppsala d. 12 oktober 1904 kl. 9 em.

Ja så, du har blivit offentligt utskälld i ett prospekt från Karbasen! Ja sanna mina ord snart sitter du och röker ”Den röda fanan” (cigarett för 20 öre C.P.Rettig Gäfle. Finns här) på redaktionen och snurrar runt den höga kontorsstolen och ropar: Johan!!! Tändstickslådan!!! Jag har ej sett något av dig sen Folkvisan, som jag gillade, vilket du redan hört. Något av mig har de ej tagit in på länge, men kommer väl nu. Di vågar inte, för jag krävde dem så förbaskat sist. Emellertid har di på lager. Jaha! Po, po, Karbasen börjar bli *vår speciella*, och man känner, som du påpekar,

sitt namn mer och mer antaga en litteraturhistorisk klang.

Karbaspängarna äro emellertid utan skämt en trevlig extrainkomst, som väl behövs, ty här går åt pengar som ingenstans. Allt kostar. Undervisningen säges vara kostnadsfri. Den är på sätt och vis så fanen heller, varom mer i morgon afton.

Staak

Uppsala d. 13 oktober 1904 kl. 12 f.m.

Sist slutade jag angående den kostnadsfria undervisningen. Ja den är visserligen kostnadsfri på så vis, att själva föreläsningarna ej kostar något, men varje professor ger vanligen ett s.k. "kollegium" d.v.s. enskilda föreläsningar mot en avgift av 40 kr. Den, som ej har bevistat hans kollegium, får ej betyg, och på så vis tvingas man att gå på dem. Nästa termin måste jag gå på två sådana.

Staak

Uppsala 14 oktober 1904 kl. 9 e.m.

I morgon är supé med nachspiel på nationen. Jag har dock ej råd gå dit. Däremot skall jag i nästa vecka gå på en "förbrödringsfest" för jurister. Idel jurister!

Ja nu farväl, för att ej synda och säga adjö, vilket ju genom sin betydelse lär vara syndigt enligt schartauanernas utsago. Hälsa hjärtligt alla, främst dina snälla föräldrar och din broder Erik. Jag hoppas det går bra för honom i skolan.

Din tillgivne vän Staak

*

Käre Stak!

Vänersborg 16 okt. 04.

Det där fagra omnämmandet jag fått återfinnes på ett prospekt Karbasen skickade ut för någon tid sedan. Det som berörde mig löd så här: "- - de välkända signaturerna Acke, Blusman, Toll m.fl. att behandla dagsfrågorna på hvar sitt muntra sätt, här kommer *den unge redan mycket uppmärksammade folkskald som döljer sig under sign. Påta att drilla sina låtar* - - -"

Ha ha! Hahahahahahahahaha! Hahaha! Haha! Ha!

Jag slog Joje i skallen med en sömlåda af nr:J.7 samma dag och begärde påökt.

- - - - -

Jag skall gå ut och gå på Kungsgatan nu. Det gör jag hvarje middag. – Se där – säger mobben – går den redan mycket uppmärksammade skalden – och för öfrigt kommer det väl att stå något i min biografi om ”den unge skaldens sedvanliga middagspromenader på den gata (Kungsgatan) som han så högt älskade, högre än (som han vid flera tillfällen lär ha yttrat efter hvad man erfar ur säker brunn) allt annat på jorden näst sina smalaste byxor (med de grå ränderna) som satt så ”bra” –

- - - - -

Jag skall göra en liten revy nu snart. Uppföra den själf. Den blir nog mycket bra efter vad tidningarne yttra. –

Min middagsrast lider mot slutet. Jag beder dig förlåta mig att jag varit så dålig och slösaktig att skicka detta tunna och innehållslösa bref.

Jag hafver icke tid att stanna längre.

Farväl Käre vän

tillg. Päta

Många hälsn. från mina föräldrar och min unge broder Erik samt Dalin, Vadsten, Krall och Sven i Råberg

Den sama

*

Uppsala 28 november 1904

Vän!

”Den där driver handel med neger eller annan = = = = dömes till straffarbete på livstid eller 10 år”. Strafflagen kap. 15 § 1. Driver Sjöbär handel med neger? Gör inte det. Han ser hur det går. Om detta håller jag på att läsa.

- - - - -

Klockan är strax 4; jag går och äter middag och därefter 2 timmar på skolbänken med pinligt förhör. Det är förskräckligt. Än skall man valla svin i ollonskog, än ska man gifta bort en mosaisk trosbekännare med en återvändande emigrant, som är skild i Amerika, och till sist skall man förvärva sig kännedom om, hur dödsstraffet verkställdes i Babylonien enligt Hamurabis lag 2250 år f.K. Som du ser, blandade saker eller ”Spridda studier” som ett arbete heter, vi ska läsa. Goettermedda

Johannes! Passar gulåsserna. Tror härrn att ja', som bor i familj och dricker te! Nä nu går verkligen jag också och får mig *lite' annan mat.*

Goafton igen! Klockan är nu 9 på nattsidan. Det är alldeles fornnordiskt kallt, och jag har nyss varit ute i snön, tvärs över gården, och hämtat ett fång ved, ty sådana här dagar kräva dubbel brasa. Och piprökning, därförutom.

30 nov. 1904.

Måtto: *På aftonen 30 nov. besåg konungen arbetet med löpgravarne..... Plötsligt sågs han rycka till. Hans huvud sjönk ned i kappan. En kula från fästningen hade ändat hans hjälteliv.*

C.T.Odhner

20 grader kallt! Fy Levin! 20 grader kallt visar den stora termometern på Gillet. Det märks att det är sannt! Tänk så prosaiskt-matematiskt "20 grader" låter. Först och främst 20 – tjugo. Men om det vore slut med det! Så kommer "grader" efter också! Fy 16! Tänk förr i tiden, då var det inte "20 grader", nej då "knäppte det i knutarne" i stället. Efter uppfinnandet av termometern har det slutat att knäppa i knutarne. Åtminstone har jag aldrig hört det. Förr i tiden måste alltid en av familjemedlemmarne ha skägg. Blev det kallt skickades han ut en stund, och hade han rimfrost i skägget, då han efter en kvart kom in, kunde husfadern konstatera, att det var "förbannat kallt", vilket sena tiders barn omformat till 20°C! – Emellertid är det för jäkligt med den häringa kölden. Och detta är bara början. Men så är jag ju närmare Sibirien nu än Tyskland.

- Detta är mitt sista brev för terminen. Nästa termin får vi börja skriva hyggligare och kommatöra bättre. Jag har sett att man gett ut Ibsens brev i tryck Således, lördagen d. 17de december träffas vi på Låsen [= *Logen*] eller kanske hemma hos någon av oss. Brygg likör på allvar! Chartreuse. Jag bidrager gärna trots min fattigdom med en trettiofemöring eller något ditåt. Brygg som sagt likör, blanda kortleken, rensa dina pipor och stoppa dem med orientalisk tobak och sätt tändstickslådorna inom räckhåll och se till att glaset ständigt är fullt. Varför? Jo, Staak kommer hem!

Till dess lev, frodas och blomstra i gumman Jonssons örtagård och sparka Severin i magen för han inte skriver.
Staak

P.S.

David kommer hem om ett par dar. Skulle han ljuga om mej, så tro'n inte!

*

[Anteckning på brevet: (trol. okt. 1904.) Dock snarare nov.!]

Käre Staak.

Vänersborg d. 24 (morgon, middag o kväll)

Jag och Severin voro tillsammans i lördags och spelade tolfva. Jag klådde honom på 3 parti. Den goda Smörbuk har legat av sig. Föröfrigt talade vi om den fina likör vi skola brygga till jul. Enl. beräkningar (grundade på K Asperén och herr Algebra jämte Nyström och barnasjälsmördaren Nordlund) kommer hvarje liter att, som du brukar uttrycka dig, "gå på" 1.60. Hela kalaset skulle således kosta 24 kr. d.v.s. 1.60 multiplic. m. 15 utgör: 24.

Bered dig därför. Vi håller just nu på med att samla ihop literbuteljer och andra kärl för att ha något att hälla på.

Nu då det värsta är öfver och sjäslugnet är återställt kan jag tala om för dig att Scholander var här för en lång tid sen och att jag hörde, gillade och fördömde hans konst.

Han sjöng bl.a. "Ulla min Ulla". Som du kanske vet finns det en strof där lydande: "Nu ledes hingsten i spiltan, min Ulla" - - - och tror du inte att grabben sätter sig till att stampa i golfvet och rulla med ögonen så förvillande likt en häst att det riktigt började lukta stall i salongen och veterinären Tullberg (ja Hallbergs pojk vet vem jag menar) gick fram och klämde vadorna på honom och värderade honom till 38 kr samtidigt med att Em. Olssons dräng smackade med tungan och ropade: Still din jävel! Habba! - -

Sydsvenska Filh. Orkestern har varit här. Di spelade fiol mycket bra och skötte stråkarna regält.

Ja god natt med dej käre vän och försök äfven du att läsa detta.

Tillgifne Päta

Sven Scholander var en känd vissångare (1860 – 1936), som kring sekelskiftet bl.a. "återupptäckte" Bellman.

*

En lördagkväll i mars var det skyttebal i Vänersborg. I ett brev till Staak berättar Pöta bl.a.:

Efter balen vidtog dans i Plantaget (då var klockan $\frac{1}{2}$ 3) under avsjungandet af den glada kupletten hvilken ändas med refrängen:

”Magnusson, Magnusson, Karl Evald Magnusson
jag är min lif å knif inte nåt sviskon.”

Sångarena och dansarena voro:

Sven Adolf Torstensson
Herr Birger Sjöberg
Herr Erik Magnusson (anställd å skofabr. härstädes)
Herr Sahlin (bokbindare)
Herr Nils J. Andrén (dillerant)

Polisen sof godt.

I samma brev skildrar Birger läkarundersökningen inför mönstringen till militärtjänst (han hade hoppats få komma till intendenturen):

Nu skred doktorn till undersökningen. Han lurade på hjärtat som tigern på sitt rof han klappade mig på bröstet som han skulle klappat sin käraste vän, han smög sig intill min barm så jag blef ta mig fan riktigt generad.

”Ni ä ju frisk! –

”Jaa då – frisk och kry – svarade jag.

- Ser Ni bra? -

- Jaa, då – mycket bra.

- Kan Ni läsa det här då (pekande på ett par kitsligt små bokstäfver på något håll).

- Mja-a – nja ä ä . . . nääää eeej - - - inte riktigt . . . precis.

- Då ä Ni närsynt vetja.

- Det var ytterst märkvärdigt - - - jag var oppe hos doktor Bylund här i stan’ för inte så länge sen’ (det var när jag var i förste) och han sade då att det inte var det minsta fara med min närsynthet. –

- Joo det är inte så lite ändå – sade han . . .

- Läs en gång till - - -

Jag gissade upprepade gånger men måste ge tappt.

- Det går inte att komma ut i år – Ni är för närsynt . . .

Fanochanfäktaochjävlaranammaochtusanglödhetsmåregementsläkarehälvetar. - - - detta sades förstås inte högt. Förtviflad över att på så sätt bli ett år försenad var jag nog dum att utan att tänka på det man vid infanteriet bör kunna se ändå bättre, ropa: "Kan jag då åtminstone inte få komma till infanteriet." - Som väl var hörde inte doktorn det. Men den gamle korporalen säkerligen troende att det var fråga om öfvervåld på den grund att jag skrek till så högt, tog mig mildt i armen och pötte mig ut sägande: "Han blef inte inskrefven i år - hör han då." -

*

I ett brev från den 10 mars 1905 beskriver Bertel sin vardag i Uppsala sålunda:

- Dagen förflyter ungefär så här: 20 minuter i 8 går man upp, sitter vid skrivbordet kl. 8 och läser till 20 minuter i 10. Då larvar man den långa smala tråkiga Järnbrogatan framåt och äter frukost på ett ställe neråt Universitetet. 10 - 11 föreläsning. Därefter hem och läser till $\frac{1}{2}$ 4. - Middag. Tidningsläsning och rökning på nationen. Föreläsning 5 - 6. Gatulivsstudier mellan 6 och 8 i sällskap med några "väscho'tar", som talar sitt modersmål, så att Grön skulle blekna av avund över deras vokaler. $\frac{1}{2}$ 9 är man åter hemma efter maten. Läser till 10 eller mindre. Kvällsläsningen är mycket obestämd och variabel.-

*

Käre snälle vän!

Vänersborg den 23/11 05.

- - - - -

- Min lilla (?) bror Erik har slutat skolan! De gjordes efter hvad som synes till det yttre, helt brådstörtadt.

Anledningen till denna handling är endast att vi ej kunde anse att han hade någon nytta af att gå ut skolan när han ej skall bli präst eller något annat som absolut fordrar studentmössan. Det tyckes kanske eget att han slutade så här midt i själfva terminen men han blev plötsligt sjuk ser du. Och låg rätt länge (dock ej mer än ungefär 2 veckor.) Och då han ändå tänkt sluta vid terminens slut var det ju bättre att han slutade med detsamma därvid undslippande allt traggel och dynga som han blifvit efter i.

Ser du Erik skall bli en affärskarl. Det duger han till och har antagligen hufvud för det. Han skall till en början genomgå litet bokhålleri. Sedan gäller det att få honom ut i det fria. Det är en pojke med

reda i. Och med klar och bra uppfattning. Han ska inte gå knoddvägen som jag. Folk talar så vackert om att "det är bra att känna på hur det känns". Det är visst inte bra för alla. Att gå omkring med paketer och dra lakansväv på kärra stärker inte själffförtroendet utan ökar snarare själfföraktet och gör att det dåliga otåliga lynnet blir en förhärskande beståndsdel i ens karaktär. Jag såg det och kände det nog fan hos Rising. Och hvad har jag nu för nytta af att ha "känt på hur det kändes". Jo att jag i hvarje liten ärkedjävul till springpojke anar martyren och att jag känner hjärtat mjukna vid det jag ser en sådan där.

Ja jag talar om detta för dig om Erik ifall du kanske var intresserad af att veta det.

Och kan du tänka dig. Nu skall även jag gifta mig. Ser du jag är tvungen af mina föräldrar. Flickan har fått ett barn. Du tror mig nog inte. Hvad fan säger du om dylikt elände. Det är den där lilla svartögda flickan som tjänade hos sadelmakarn. Jävlar anakka.

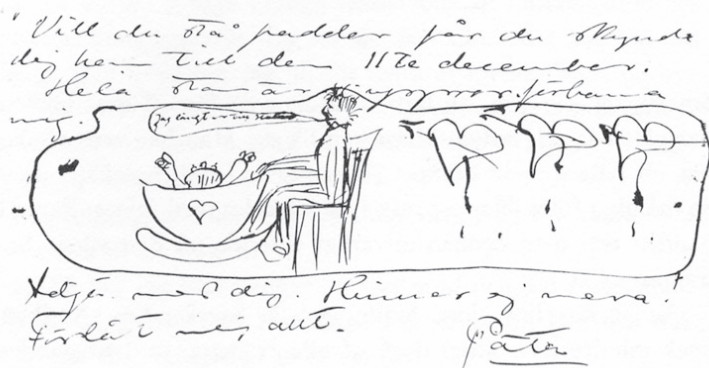
Pojken har fått min panna och sorgligt att tillägga har han fått min näsa också.

Vill du stå fadder får du skynda dig hem till den 11te december.

Hela stan är i uppror, förbanna mig.

Adjö med dig. Hinner ej mera. Förlåt mej allt.

Päta

Päta "skarvade" då och då i breven när fantasin skenade iväg.

*

Snälle käre Staak!

Vänersborg den 25/2 06

Således vill jag nu tala om för dig lite grann från vår kära födelsestad.

Den har fortfarande samma vackra läge vid foten av Hunneberg (jag hoppas det icke är Halleberg. Jag har bara fyra klasser.) Och i dess inre, innanför dess murar, gå fortfarande samma gubbar och slita sina skodon och göra sitt arbete och sofva sina nätter. Carlström med sin mage. Halvard Lydell visserligen ej med någon nämnvärd mage men med så många fler världsomskakande idéer i sitt röda hufvud.

Det är så tyst och skönt i Vänersborg min egen kära födelsebygd. Ingen brusande trafik stör mina tankar. Det är jämt som om Söndagen i min stad. De djäflarne ha velat ha järnväg igenom och skaffa nytt lif till Dig Vänersborg. De hota med elektrisk kraft och de kämpa med brinnande nit för att få dig att blomstra i industriellt hänseende. Det vore väl underligt om det lyckades. -----

Din tillgifne Päta

*

I det följande brevet ger Staak uttryck åt en del antisemitiska sympatier, som vid den här tiden säkert var rätt spridda i befolkningen.

Uppsala 14 mars 06.

Käre du!

Om det intresserar dig så var jag och några likasinnade uppe i lördags – söndags och måndags uppe i 42 timmar i sträck. Det började, d.v.s. skrällen, kl. 9 på lördagkväll. Efter 12 timmars orgier åts frukost på Gästis på söndag förmiddag, som förresten användes till groggnig och på eftermiddagen, natten och måndag morgon var kafferep på nationen. Jag gör aldrig om detta aldrig i livet. – Som du ser skickar jag en tidning. Det är ett prov på modern journalistik, det är den antisemitiska Uplands-Posten som skäller på redaktören för Uppsala Nya tidning, som är frisinnad o.s.v. Upl. Posten är blåkonservativ och först och främst antisemitisk. Dess skrivsätt är rått men trevligt och återför i mitt minne våra gemensamma bedrifter på skandalskriveriets område. Det är därför jag skickar bladet. Jag tror förresten du senterar stilen. Jag för min del är alltid road, då folk skäller. Tro nu ej att detta är ett enstaka fall. Nej vartenda nummer är likadant. Åtalad kan tidningen ej bli. Den

säger ej mer än ”Koftan”, och vem fan är ”Koftan”? Själv skäms han nog för att kliva fram och säga att han är den som kallas Koftan. – Då Brandes var här och höll sitt föredrag, hade Uplands-Posten under en veckas tid inne ett porträtt av honom i varje nummer under rubriken ”Lejonet av Juda”. Förb. trevlig tidning. Å så skäller den på judarne och det tycker jag är riktigt. - - - - -
Raspa ihop några rader snart till mig. Hälsa dina föräldrar, Erik, Edvin, Severin mfl. du vet vilka och vilka icke.
Staak

*

Från april till oktober 1906 gör Birger militärtjänst vid Västgöta regemente som telefonvakt på Axvalla hed mellan Skövde och Skara. I ett brev till Staak beskriver han sin tillvaro:

Hvad det har händt sedan vi sist sågo på hvarandra? Ja , förvisso har ditt lif varit mer omväxlande än mitt. Härute är det enformigt men dock går tiden. Jag var hemma för en vecka sedan i 8 dagar och hade ganska roligt. Nu har jag inte roligt mer men däremot ganska tråkigt. Man sitter vid sin telefon och gör sin honnör och äter sina ärter och sin blåa mjölk.

O Napoli himmel – Hvad fan betyder du i färg mot den mjölken. O bella Sorrentinos! Din! Inte ett grand! –

*

Sedan Birger fullgjort sin militärtjänst i oktober flyttade familjen Sjöberg till Stockholm, där Birger så småningom genom sin bror Göstas förmedling fick anställning vid Stockholms Dagblad. De båda vännerna var nu ganska nära varandra och Bertel besökte också familjen Sjöberg på Kammakaregatan 46. Det blir glest mellan breven och många brev finns inte kvar, särskilt breven från Staak till Päta. I november skriver Päta:

Snälle Staak!

Stockholm den 6 nov. 06

Ja, jag har nu börjat på Dagblade'. har tjänstgjort redan i sex dagar. I dag är det min ledighetsdag. Arbetaren är värd sin lön.

Om du har läst Dagblade' har du helt säkert vid flera tillfällen observerat mina spirituella artiklar.

Jag skriver under signaturen "Päta" dels under sign. "Pa" och dels under signaturen Sj.

Dock har det förekommit en osignerad artikel och det är min största.

"Olyckan på Björkfjärden" (med expeditionen på olycksplatsen.)

Ja, du kanske har läst dem.

- - - - -

Päta

*

Birger hade fått några av sina dikter publicerade i Stockholms dagblad, bl. a. "Frida sörjer sommaren". Detta och att han nu var etablerad journalist vid en stor Stockholmstidning gjorde att hans självförtroende växte.

Sommaren 1907 for han till Vänersborg och friade under teatraliska former med knäfall och iförd hög hatt till sin stora kärlek, Karin Lustine. Hans känslor var som bekant inte besvarade; tvärt om brast hon i skratt vid frieriet, som blev ännu ett av Birgers svåra misslyckanden. I ett brev vädrar han sina känslor och rapporterar också om sin förestående tjänst vid Helsingborgs-Posten. Hela familjen Sjöberg inklusive Birgers bröder Gösta och Erik stod i begrepp att flytta till Helsingborg.

Stockholms Dagblad
Vasagatan 9.
Redaktionen

Käre Staak.

Stockholm den 26 aug. 1907

Jag kann alls inte försvara mig och står botfärdig i mina ord framför dig.

En stor glädje vore det om dina vänliga föräldrar så sent som nu utan att rättvist döma mig för den svarta otacksamheten ville ta emot mitt varma tack för deras välvilja under mitt olycksaliga Vänersborgsbesök.

Jag har haft mycket arbete och mycket ledsamt; verkliga stunder av djup melankoli, vet du. Men tack vare minskningen af Dagbladets personal under semestermånaderna har jag fått så förbannadt mycket arbete att hängifvelsen åt det ledsamma i hög grad måste inskränkas.

Hvad mina aktier hos den lilla Karin beträffar äro de nog små och klena. Detta är ju också den stora ledsamheten. Hvad hade jag därnere att göra.

Alltmera hållar jag åt Sven Adolf Torstenssons religion om kvinnan: "hon är en orm". Och Göstaf Jåhanssåns sats att: "fröntimmer ä de' vässta helvette på jorden". (Smack)

*

Nu är det bestämt med Helsingborgs-Posten och 2.400. Men ännu har jag ej haft det stora samtalet med Hildebrand. Jag reser naturligtvis: det är just inte troligt att Hildebrand ökar lönen med dubbelt. I Helsingborg skall jag göra mig 3.000 med korrespondens och privatskrifveri. Äfven är där billigare lefnadsförhållanden. Vi bli nog emellertid för längre tider skilda åt, du och jag, min snälle Staak, ja alltid någon gång råkas vi väl dock och få göra ett gemensamt skall öfver världen och hennes förbannelser (däri inberäknadt kvinnan, den ormen). När reser du förbi här i höst???

Farväl! din misslyckade Päta

Karl Hildebrand var chefredaktör vid Stockholms Dagblad.

*

Helsingborgs-Posten
Skåne-Halland
Redaktionssekreteraren

Käre Staak! Helsingborg den 3 jan. 1908 [*skall vara 1909*]

Jag har nu varit i Helsingborg öfver ett år. Då jag kom, den mörka höstkvällen sista november 1907 och i smutsen traskade öfver parken, blåste de två kollosala mistlurarne från Kronoborg, med ett ljud som rullar, likt stämmor från helvetet, om du förstår fatta, genom luften. Och då jag nu sitter här och skrifver hålla de fortfarande på. Dimman hänger alltid öfver denna stad. Midtemot mig har jag kyrkogården med tårpilar och grafkapell och mellan mig och kyrkogården ligger en landsväg som är så gyttjig att de till sist blifvit tvungna att sätta ut ruskprickar. Lägenheten är fin med vattenklosett, "drag i snöret", hvilken kan bringas att brusa som Niagara, värmeledning, som när det är varmt i luften elda upp rummen så att Beethoven krokmar på väggen och fars sjöskumpipor vill smälta, och som när kölden kommer i luften spricker sönder och stoppar upp. Det är ett alldeles modärnt hus, Gud vare lof.

Jag går mot döden var jag går ty för att komma till tidningen om morgnarna öppnar sig som genaste vägen, kyrkogårdsstigarne. Där ser man då mig som numera fetmat något och går i styf hatt, sidenhalsduk om halsen, och de bästa kantband på rocken, i kvicka språng, hasta öfver kors och häckar för att i tid hinna till bestämmelseorten. Bär mig emellertid visst inte löjeväckande åt, då jag nämligen genom stadig öfning, lyckats att med gratie öfverhoppa till och med en så pass vidlyftig grafsten, som "vattenfabrikör C. Anderssons hvila i frid".

*

Läste nyss i det evigt unga verket Frän, och läste med vemod däri, ty man måste känna på det viset. Vi skola väl dela det en gång. Du kan vara säker på att det är i goda händer. Jag har ju det ensam med orätt. Vi måste dela det, men detta måste ske under kristaller och musik, vid fyllda glas, skåltal och hurra. Tycker du inte?

Mina föräldrar hälsa dig hjärtligt som ock min lille bror, som nu är på kontor och går i staden med provväska och säljer.

Din Päta

Skaffa mig en blankett från Vänersborgs söners gille!

*

I ett annat brev rapporterar Päta från tillvaron i Helsingborg:

Utmärkta kamrater på redaktionen, som består av fem personer, hängifvna, goda människor, två skåningar, de andra stockholmare och vänersborgare. Det är umgänget. Annars hålla de sig som mussler i skalet i Skåne. De äro inte högmodiga och djäfliga, men slutna och godmodiga.

Det är glada lag. Då resoneras om kommunala spørsmål och scenier från Skandalernas teater vid Sundet, det vackra Helsingborg.

Akta dig för Helsingborg. Det är ett vildt land liksom Hiawatas land och främlingen måste kunna språket på det att han icke må varda skalperad. Om någon ogünstig kastvind af hvilka lär finnas många på lifsens ocean någonsin skulle vräka din skuta till denna strand, minns då,

käre främling som ingenting ondt anar, detta lösenord:

”Härliga Sund. Det vackra blånande Sundet. Fina Öresund. Granna, skimrande, kiliga Öresund.”

Kan du blott dessa ord lärer du reda dig från döden i första taget och under tiden kan du af vildarne erfara språkets andra hemligheter att du så småningom blir som en af landets söner och behandlad väl af dem.

*

Birger Sjöberg upplevde ju framgångens triumf med sina två första böcker, "Fridas bok" 1922 och "Kvartetten, som sprängdes" 1924. Men han kände att framgången var för lättköpt, "ära med lögn är given". Han tröttnade på de idylliska skildringarna; han hade större litterära ambitioner. 1926 gav han ut "Kriser och kransar", ett fränt samhälls- och självkritiskt, delvis ångestladdat diktverk i en språklig form som var svårbegriplig och något helt nytt i svensk poesi. Många kritiker var oförstående och negativa och läsarna svek. Men det blev ett banbrytande verk i svensk litteratur.

*

Käre gamle Staak!

6 april 1927

Först ber jag dig om förlåtelse för att jag inte tidigare svarat på brevet. Men jag har förmildrande omständigheter att framdraga, då jag nämligen varit sjuk sedan årets början – ett par månader i sängen för influensa, och därefter trötthet och pressade nerver. Jag skriver aldrig brev när jag är så dålig.

Om mitt tack är kommet sent, kommer det ju ändå lika hjärtligt.

Med glädje kände jag igen dig i ton och uttryck, och glad var jag över att få dina uttalanden då – ty rescensionerna dröjde och luften verkade fan så åskladdad.

Sedan nu hela floden är över, vet jag inte vad som är kvar av boken. Betygssättningen har växlat högst betydligt, och understundom har rescensenterna tagit huvudet af varandra medan de slaktat mig. Men sådant får man ta emot, annars skulle man ju sluta skriva – och slutar man skriva för uttalandens skull, är man bestämt inte af den rätta sorten. Som yrke betraktat är det konstigt, men det är för sent för mig

att bli matematiklärare, och som färghandelsexpert är jag afvand samt slutligen – som journalist vill jag helst inte leva, därför att yrket, som ju eljest kan vara hur bra som helst, tar för mycket på mina krafter.

Det är bara att gå på.

När jag spelade violoncell för några år sedan, hade jag en ung lärare, som mästrade mig med skånsk myndighet, parad med samma landsbygds jovialitet.

- Nej, för attan, herr Sjöberg. Vi måste försöka få fram en större ton. Det skall vara stor ton, för sattan, redaktörn!

Han lovade mig, att jag med flit och noggrannhet skulle kunna bli en god cellist på – jag tror det var – tre år.

- Men färdig, herr Sjöberg, det blir man aldrig. Om igen! Om igen!

Den stackars redaktörn fick aldrig någon stor ton i violoncellen.

Nu återstår att se hur han lyckas med andra instrument. Färdig blir han nog aldrig.

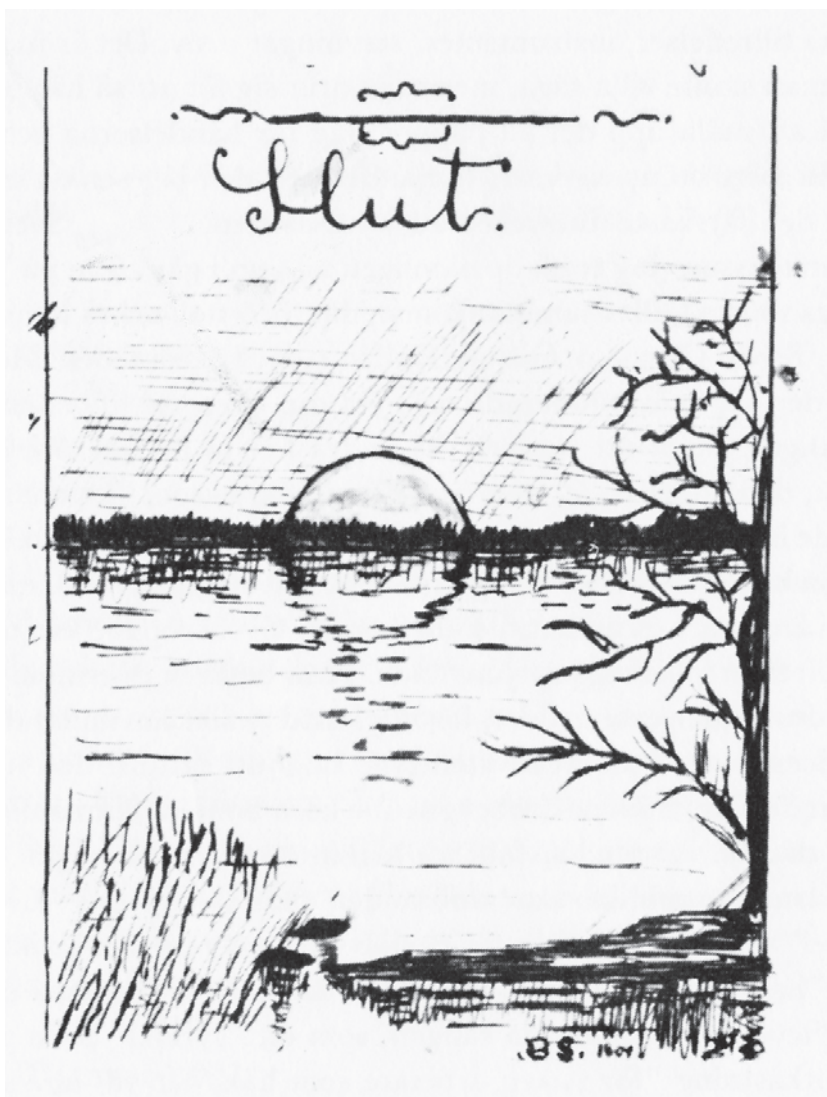
Adjö så länge.

Din tillgivne gamle vän Päta

*

Birger Sjöberg avled av lunginflammation valborgsmässoafton 1929 på stadshotellet i Växjö. Han hade då tilldelats De nios pris på 10.000 kronor (i dagens penningvärde mer än 220.000 kr), men när budskapet därom nådde honom, låg han redan medvetlös. Birger slutade sin levnad i övertygelsen om att hans liv hade varit ett fullständigt misslyckande. Priset hade kunnat ge honom upprättelse både litterärt och ekonomiskt. Efter beskedet om hans död drogs det emellertid tillbaka.

Bertel Hallberg avled efter fyra månaders sjukdom den 8 januari 1953 som välbeställd borgmästare i Linköping. Han var liksom Birger barnlös.

Slutvinjett ur Frän av Birger Sjöberg.

Efterord

Utdragen ur Birgers brev till Bertel är hämtade från Birger Sjöberg-sällskapets årsbok 1978 "På nära håll", där Lars Helge Tunving presenterar samtliga bevarade brev (47 st.). Gammalstavningen med hv och fv etc. är här bibehållen. En liknande sammanställning har Tunving gjort av Bertels brev till Birger (37 st.) i sällskapets årsbok 1982 "Ungdom och död", men här är "av en trivialt praktisk anledning" den gamla stavningen moderniserad. I övrigt är stavning och kommatering intakt. I återgivningen har man också försökt behålla de handskrivna brevens layout så långt möjligt vid överföring till trycket. Samtliga brev förvaras i Birger Sjöbergarkivet i Göteborgs universitetsbibliotek

Jag har försökt göra ett representativt urval ur breven, som får tala för sig själva. De ger förhoppningsvis en uppfattning om de båda kamraternas vänskap och om deras gemensamma syn på tillvaron och de miljöer de rörde sig i. Att närmare gå in på bidragen till Frän skulle föra för långt och torde kräva ett särskilt kapitel.

En del uppgifter är hämtade ur Ingemar Wizelius levnadsbeskrivning över Birger Sjöberg i "En bildbibliografi" utgiven av Birger Sjöberg-sällskapet 1985. Ursprungliga förklarande kommentarer till texten står inom klammer []. Utelämnad text har markerats med tankstreck - - - - -.

Bengt Kaage, född 1932 i Göteborg, inflyttad till Vänersborg 1967. Överläkare vid kvinnokliniken Vänersborg – NÄL till pensioneringen 1997. Sedan 1990 sekreterare i Birger Sjöberg-sällskapet.

Lilla Paris

Namnets ursprung i dikt och verklighet

av Gunnar Graumann

*Den staden, svept i rosigt dis
lik pärla i ett flor,
den tycke har utav Paris,
som Rådman sagt och tror!
Lilla Paris,
Lilla Paris,
du ligger trygg och tindrande i sommarns friska bris!*

Det är Birger Sjöberg som med "Fridas visor" har gjort Vänersborg känt som Lilla Paris. Man vill gärna tro att det också är Sjöberg som har funnit på namnet; eller var det kanske förebilden till "Rådman", rådman Albert Carlsson, stadens mäktige man under trettio år? Eller varifrån kommer benämningen?

Kristianstad

Även Kristianstad har ärats med denna hederstitel, vilket grundligt har utretts av professor Sven Anders Söderpalm, i Föreningen Gamla Christianstads Årsskrift 2007:

Lilla Paris är ett uppkallelsenamn och myntat på Paris. Det är som smeknamn förknippat med flera europeiska städer och har under lång tid existerat parallellt med de officiella ortnamnen. (---) Den unge Goethe som studerade vid universitetet i Leipzig framhöll i brev till systemn damernas parisiska elegans (1766) och det är också Goethe som genom Faust och senare citatsamlingar gjort Lilla Paris till ett bevingat ord världen över. I "Auerbachs Keller" i första delen av Faust (1808) heter det spefullt: "Mein Leipzig lob' ich mir / Es ist ein klein Paris und bildet seine Leute," eller i Viktor Rydbergs tolkning: "Mitt Leipzig lov och pris! Här lär man skick, här är i smått Paris." (a. a., s. 5)

Från ungefär samma tid hittar Söderpalm belägg för namnet Lilla Paris om Kristianstad, först i ett brev från 1814, och citerar också några korta minnesbilder från 1870- och 1880-talen, publicerade 1932, av borgmästaren i Landskrona: August Munck af Rosenschöld:

Många städer ha som bekant sitt särskilda epitet och Kristianstad har fått äran att kallas Lilla Paris med vitsordet att dessutom rymma 'Sveriges finaste publik'. För båda dessa smickrande omdömen har staden att tacka vår store skådespelare Knut Almlöf som med Nya Teaterns mest framstående sujetter; däribland premieraktören Fredriksson 'Frippe', ett par veckor gav föreställningar på stadens vid Norra bastionen belägna teater. (a. a., ss. 34-35)

Ännu 1923, under Sjöbergs bejublade Frida-turné, fanns alltså två konkurrerande städer kända som Lilla Paris, men numera gäller enbart, t ex enligt National-Encyklopedin: "Lilla Paris, fiktivt namn på småstaden i Birger Sjöbergs 'Fridas visor', bakom vilket döljer sig hans födelsestad Vänersborg".

Vänersborg

Nils Gunnar Nilsson, fil. lic. och tidigare kulturchef på "Sydsvenskan" i Malmö och nedan kallad NGN efter sin signatur i tidningen, har utrett sambandet mellan Lilla Paris och Vänersborg i Birger Sjöberg-Sällskapets Årsskrift 1963. Han anför där till att börja med en intervju med Sjöberg i Göteborgs-Posten (26.2. 1923):

Hela landsorten tycks, lustigt nog, känna igen sig i "Lilla Paris". (---) Och så är det Vänersborg! D.v.s. till en viss grad, därför att det är min födelsestad och man inte kan låta bli att anknyta till minnesbilder från barn- och uppväxtålder. Se'n har jag ju sett andra småstäder också och naturligtvis är det typen jag velat få fram, inte en geografisk spegelbild av en viss svensk småstad. (a. a., s. 53)

Men Birger Sjöberg kan inte ha präglat uttrycket, som var accepterat redan år 1900, när han själv bara var 15 år. Dagens Nyheter den 1.7. 1900 vet nämligen att berätta: "Vänersborgaren kallar gärna sin nätta stad 'Lilla Paris', men hans uppträdande röjer genast den fullgångne småstadsbon." Artikeln med rubriken "Vänersborg" kan antas vara skriven av redaktör Erik "Mac" Nyblom, själv infödd vänersborgare och vid den tiden anställd på Dagens Nyheters redaktion. Den återges i lokaltidningarna utan invändningar, vilket alltså tyder på att benämningen vid denna tid var allmänt känd i staden.

NGN citerar ovanstående och vidare ett par sagesmän som försöker komma fram till benämningens ursprung. Först själve grundaren av Sjöbergsforskningen, August Peterson, i Birger Sjöberg den okände (1944):

Det råder olika meningar om hur Vänersborg har fått namnet Lilla Paris. Somliga påstår, att beteckningen går rätt långt tillbaka

in på 1800-talet, men säkert är att tanken fick ny näring under den stora världsutställningen i Paris år 1900, då en därifrån hemkommen vänersborgare tyckte sig finna, att hans egen stad visst inte behövde skämmas vid en jämförelse, vilken grandiosa tanke Birger Sjöberg sedan har lagt i Rådmanens mun. Just vid tiden för världsutställningen var Birger Sjöberg i sin respektlösaste slyngelålder, och i den skoltidningspalter i vilken han då medarbetade, ägnades ett kolossalt utrymme åt världsutställningen och världsstaden, sedda från Vänersborgs horisont. (citerat av Nilsson, a. a. s. 57)

Nilsson bedömer dock detta som ”spekulationer, som mera är ägnade att underblåsa den vaga tron på Birger Sjöberg som benämningens upphovsman”. Han har forskat vidare i ämnet och meddelar även följande roande historia:

Mera konkreta är de förslag till förklaring av Lilla Paris-benämningens ursprung, som erhållits vid en efterlysning genom Elfsborgs Läns Annonsblad i december 1961. Fru Agnes Haij, en då 80-årig dam som kom till Vänersborg redan 1905, har muntligt berättat följande:

Gamle stadsläkare Bylunds maka fick vid ett tillfälle en modekatalog från Paris. I katalogen fäste hon sig särskilt vid ett par skor, som hon skickade efter. Döm om hennes förvåning när paketen kom och hon fann att skorna var tillverkade i Vänersborg! Och så fick Vänersborg heta Lilla Paris.

Till berättelsen hör att Fru Haij personligen kände Fru Bylund. Doktor Bylund var vid sidan av rådmannen Albert Carlsson en av stadens mest kända personligheter, bägge skyttar i företalet till Fridas bok som Doktorn och Rådmannen. Rent teoretiskt är det inte omöjligt att benämningen Lilla Paris om Vänersborg kan ha fötts hos familjen Bylund och via societeten fortplantats till rådmannen Carlsson, som ”vid ett högtidligt tillfälle” givit den offentlighet. (ibid.)

Men även denna förklaring bedömer NGN som ”spekulationer” – som ändå vinner något i intresse när man jämför Fru Haijs berättelse med ett kåseri av Sjöberg själv från 1911, där det heter att en fru från ”en liten stad i mellersta Sverige” efter en resa till Paris visar ”ett par ytterst eleganta skor” för sina väninnor. ”Men av en händelse vänder man på skon midt under hänförelsen. Si, hvad står där, hur lyder den franska firmans namn... Aktiebolaget Jonssons skofabrik – står därunder” (om där inte rentav stod A F Carlssons skofabrik, som fö blomstrade från mitten av 1880-talet – detta för dateringen av historien).

Nils Gunnar Nilsson sammanfattar:

Uppenbart är att det i Vänersborg utbildats en tradition om hur Lilla

Paris-benämningen uppkommit, även om Birger Sjöberg inte utfört den i sitt kåseri. (---) Man kan dock konstatera, att det råder en viss samklang mellan uppgiften om benämningens uppkomst i företalet till Fridas bok och Fru Haijs variant av sko-historien: benämningen anges i båda fallen emana från societeten i Vänersborg. (a. a., ss. 58-59)

Paris

Nils Gunnar Nilsson har ovan citerat uppgiften om att vänersborgaren gärna kallade sin "nätta" stad Lilla Paris, enligt DN 1900, då namnet tycks ha varit allmänt spritt i staden. Känt är ju att "den staden tycke har utav Paris, som Rådman sagt och tror" och på samma sätt heter det i inledningen:

Lilla Paris, den benämning, Rådmannen själv givit staden vid ett högtidligt tillfälle för att därigenom betydligt och på en gång förstora densamma och öka innebyggarnas stolthet över att inom dess gränser få utföra goda murningsarbeten till egen och efterlevandes båtad.

NGN citerar raderna ur inledningen till Fridas visor, och fortsätter: "Förbluffande många av de uppgifter som lämnas i 'Fridas bok' kan föras tillbaka på en konkret Vänersborgs-verklighet." Sådana jämförelser hade han själv redan gjort i artikeln "Lilla Paris på prosa" i Svensk Litteraturtidskrift 1960, nr 2. På tal om Rådmans ord om Lilla Paris, frågar han sig: "Kan de citerade orden – som så väl återspeglar Rådmannens kommunala ordalag 'vid ett högtidligt tillfälle' – ha ett reellt underlag?" (a. a., s. 54)

Sjöberg behöver i så fall inte ha "lagt jämförelsen i Rådmans mun", som August Peterson föreslår, utan man skulle kunna ta Sjöberg på orden när han tvärtom tillskriver Rådman själv uttrycket Lilla Paris, både i visan och i inledningen. Om man läser texten noga "...som Rådman sagt och tror", så framställs onekligen benämningen som Rådmans egen. Man kan då ifrågasätta genomslagskraften i det här sammanhanget hos händelserna med doktorinnan Bylund och skorna, med paristuristen och världsutställningen och med unge Sjöberg och den handskrivna skolpojktidningen Frän, och i stället räkna de nämnda anekdoterna snarare som svarssägnar, försök att i efterhand finna ett ursprung till ett stående uttryck.

Eftersom de anförda förklaringarna kan ses som "spekulationer", må det väl vara tillåtet att spekulera en gång till. Både DN-artikeln och August Peterson pekar ju "tillbaka in på 1800-talet", och varför då inte gå in på 1800-talets historia, och lokalhistoria.

1834 hade staden drabbats av en katastrof.

På detta flygfoto från 40-talet över Nordstan syns t.v. Edsgatan och t.h. Vallgatan med sina lindalléer.

Den 5 oktober 1834 var Vänersborg en hög av kolnade ruiner, ur vilken av 217 före branden bebyggda hus och gårdar endast kyrkan, residensets huvudbyggnad, kronobageriet samt länshäktet och 18 smärre hus i ytterkanterna reste sig. (Gösta Hasselberg, Vänersborgs Historia II, 1944, s. 13)

Förslag till en ny stadsplan, i rutmönster 100 x 100 m, lades snabbt fram redan under oktober månad och fastställdes den 29 november samma år. Planen gick som bekant i huvudsak ut på att dela upp staden i två hälfter (namnet "Nordsta'n" lever ju kvar) genom en mycket bred väst-östlig brandgata med residenset, torget, plantaget, kyrkan och senare läroverket och museet. Dessutom skulle Edsgatan och Vallgatan breddas till 30 alnar (c:a 18 m) för att i nord-sydlig riktning ytterligare dela upp de båda stadshälfterna i vardera tre sektioner. (Bebyggelsens dåvarande omfattning anges fortfarande av gatunamnen Norra Gatan, Östergatan och Södergatan.) De breddade Eds- och Vallgatorna planterades med lindalléer, och på 1870-talet anlades särskilda gångbanor med plansten (Hasselberg, a a s 144).

Det är i detta konkreta avseende, menar jag, som man kan jämföra den lilla svenska landsortsstaden med den franska miljonstaden. Paris,

som har kallats 1800-talets huvudstad, hade ju vid denna tid hög prestige som modets och kulturens, världsutställningens och kolonialväldets huvudstad. Fint folk i Vänersborg reste till Paris, och man svängde sig med franska språket - parken i centrum heter Plantaget, och "hamnpiren" kallas "jetén", av franska jetée.

Men vad hade de här två städerna egentligen gemensamt? "Vår stad, till ytan lik Paris, har ej dess karaktär", heter det ju, men alltså till ytan lik och tycke har utav Paris, och båda dessa uttryck anger noga taget synintryck, men kan inte gärna syfta på husen (även om både Sparbanken och museet har omtalats som monumentalbebyggelse).

Staden företer i sitt yttre intet annat anmärkningsvärdt än sin regelbundna plan – säger 1892 Nordisk Familjebok i artikeln "Vänersborg" och fortsätter: *men läget är så mycket vackrare, mellan å ena sidan Dalslands kullar och å den andra Halle- och Hunnebergs branter, under det Vänern utbreder sin vida vattenyta åt n. (...)*

Vad som återstår är då "boulevarderna", långa breda gator som ger en prägel av storstad. Paris hade undergått lika genomgripande förändringar som lilla Vänersborg:

(...) det var under det andra kejsardömet (1852-70), som P., fullständigt förvandlats under Seine-prefekten Haussmanns förvaltning, blef världens vackraste stad och, såsom fransmännen älska att påstå, civilisationens hufvudstad. (Nordisk Familjebok 1888, art. "Paris")

Dåtidens uppslagsböcker nämner också ett mycket observerat inslag i den parisiska stadsbilden, esplanadsystemet med alléprydda boulevarder. När NGN jämförde Kristianstad och Vänersborg, framhöll han också just sådana gator i "två ganska likartade städer med en viss storslagenhet i planering (jfr boulevarderna), med landshövding och regemente" (a. a., s. 60). Och Vänersborgs brandgata, mer än 100 m bred och över 500 m lång från Residenset till Museet, kan erinra om paradgatan Champs-Élysées i Paris.

Är det då inte frestande att inbilla sig att förebilden för "Rådman", rådman Albert Carlsson, stadens starke man i slutet av 1800-talet, född 1841, under sin uppväxttid har hört om förändringarna i 1850- och 1860-talens Paris, och i lokalpatriotisk stolthet kan ha gjort jämförelser som att hans stad var som ett litet Paris, eller rentav att också Paris nu fick breda gator med alléer, precis som hans egen lilla stad?

Ska man nu våga ytterligare en djärv gissning, med vissa reservationer, om när Rådman i så fall kan ha fällt ett yttrande om sin stad som ett "Lilla Paris", så ska ju detta ha skett "vid ett högtidligt tillfälle för att därigenom betydligt och på en gång förstora densamma och

öka innebyggarnas stolthet över att inom dess gränser få utföra goda murningsarbeten till egen och efterlevandes båtnad”.

Detta med ”murningsarbeten” låter väldigt konkret – kan det eventuellt ha något att göra med att sedermera rådman Albert Carlsson runt 1880, enligt Hasselberg (a. a., ss. 149-150), var en drivande kraft vid tillkomsten av den kommunala vattenledningen och Vattentornet? Tidpunkten skulle i alla händelser passa rätt bra, en bit tillbaka in på 1800-talet. Hasselberg uttrycker sig mera reserverat men har höga tankar om Rådmans insats:

Vattenledningen var det sista av en rad ganska stora företag, som genomförts under några decennier av ingalunda obetydlig kommunal livaktighet, genom vilka staden i förhållande till sin storlek och sina resurser hållit sig jämförelsevis väl framme i utvecklingen (a. a., s. 131).

Enligt Birger Sjöberg skall det ha varit stadens rådman som myntat namnet Lilla Paris. Förebilden till diktens rådman var rådmannen i Vänersborg, Albert Carlsson (1841-1912). Verklighetens rådman var, till skillnad från diktens, en av många fruktad härskarnatur som närmast enväldigt styrde Vänersborg under närmare 25 års tid. Här ser vi rådman på ryggen under en promenad längs Drottninggatan utanför Sparbankshuset omkring 1897.

T o m stadsvallen i Vänersborg har, precis som befästningarna i Paris, rivits för att ge plats för nya breda gator (franska "boulevard", av nederländska "bolwerk" i betydelsen "fästningsvall", varav också vårt svenska "bålverk") – säger den som själv har vuxit upp just på Vallgatan, en boulevard i Lilla Paris.

Litteatur

Hasselberg, Gösta, Vänersborgs Historia II, 1944

Nilsson, Nils Gunnar, "Lilla Paris och Generalstabens karta".

Ur: Birger Sjöberg-Sällskapet Årsskrift 1963

Nordisk Familjebok (1 uppl.) 1875-1899

Söderpalm, Sven Anders, "Kristianstad och Lilla Paris".

Ur: Föreningen Gamla Christianstads Årsskrift 2007.

Gunnar Graumann, född 1933, pensionerad gymnasielektor i latin och franska och boende i Lund. Medverkade i Vänersborgs Söners Gilles årsskrift 1998 med artikel om Kerstin Hård af Segerstad samt år 2000 med artikel om barndomsminnen från 1940-talets Vänersborg.

Stora Torpa och familjen Hallqvist

av Karl Eric Malcolm

I denna årsskrift har tidigare skrivits artiklar om landerierna i Vänersborg. De är alla borta och marken har tagits i anspråk för bebyggelse av både flerfamiljshus och villor. Stora Torpa är en av gårdarna i Vänersborg som varit lantbruk och fortfarande omfattar både egen och arrenderad jordbruksmark.

När Vänersborg grundades 1644 på Huvudnäsudden, (några år efter att rikskansler Axel Oxenstierna personligen inspekterat och godkänt läget) tilldelades staden ett privilegiebrev med ytterligare underliggande hemman: Torpa, Källshagen, Björkholmen och Huvudnäsön. Sedan tidigare hade Brättestaden egendomarna Amnered, Stora Espered, Vassända och Korsebergstorp. Dessa jordar (landerier) skulle utarrenderas och ge staden inkomst. Oftast var det framstående handlare och hantverkare som innehade dessa landerier, men bodde kvar i staden. Med åren kom landerierna alltmer att glida över i enskild ägo.

Torpa år 1968.

Torpa blev således ett s.k. underliggande frälsehemman till Huvudnäs sätesgård redan 1643. Gården tillhörde kvarteret Liljan i staden. Tidigt uppdelades Torpa i tre gårdar, Norra Torpa, Mellantorpa och Söder Torpa. Rester av Mellantorpa finns fortfarande kvar på Mastgatan 2 i form av en syrenhäck och ett stenfundament. På 1900-talet återfinnes Stora Torpa (Söder Torpa) och Lilla Torpa (Norra Torpa).

Ägare och brukare

1820-tal	Tolstedt (ägare). Arrendator soldaten Rahr med familj.
1830-tal	Handlaren Malm (innehade även Nabbensberg). Arrendator Johan Johansson. (De övriga Torpagårdarna innehades av landträntemästaren Zackrisson och av Piscator).
1850-tal	Skeppsredare C. H. Lindqvist.
1850-tal	Bonden Anders Magnus Andersson (1811- 1883) med hustru Anna (1799- 1877).
Han bygger nuvarande boningshuset på Stora Torpa 1860.
1870-tal	Sonen tar över: Anders Johan Andersson (1837- 1914) med hustru Mina Larsdotter (f 1860) och tre barn som senare tar namnet Rising. 1904 flyttar de till arrendegården Norra Torpa (enligt sägen p.g.a. spöket på gården?). Stora Torpa säljs. Norra Torpa= Lilla Torpa ägdes av rådman Landström som donerade gården till staden 1873, ett jordbruk i sambruk med den då nya fattiggården försörjningshemmet.
1880-tal	En dräng tar tragiskt sitt liv genom hängning i stora huset. Upphovet till Torpaspöket? I församlingens dödsböcker finns inget noterat om detta men 1883 har en arbetare dött av förfrysning?
1895	Älvsborgs läns folkhögskola startas i stora huset på Torpa med läraren herr Sanfrid Welin från Molkom som föreståndare. Kom tillsammans med hustru Ebba och en piga. De två barnen föddes 1896 och 1898. I huset bor också dövstumlärarynnan Mathilda S Brandt samt bagerskan Sofia Andersson. Första kullen elever 1895, 35 elever hade

avslutning 1897. I april 1898 startade nästa kvinnliga kurs. 1899 var det lantmannaskola men ganska snart flyttade skolan till Herrljunga och sedan till Fristad. Ägaren med familj bodde sannolikt i ett annat hus på gården.

- 1904-1908 Stora Torpa köps och bebos av Johan och Maria Larsson och sju barn (de kom från Halvegården Sparlösa). Familjen tar namnet Hallqvist efter den tidigare gården. Stora Torpa ansågs vara för litet och familjen flyttar till Forsane i Frändefors.
- 1908 Skandinaviska Elverk köper Stora Torpa.
- 1912-1917 Vänersborgs Stad är ägare (elverket) och arrendator är Anders Gustavsson med hustru Maria och barn från Holms socken.
- 1917 Lars och Karin Hallqvist arrenderar av Vänersborgs Elverk: Gården blir därmed tidigt elektrifierad. Flytten från Forsane gick till så att de 16 korna gick lösa hela vägen, sista biten via Edsgatan ut på Torpagärdet.
- 1921 Gården inköps av Lars och Karin Hallqvist. 6 barn: Sten, Ann-Britt, Arne, Ulla, Tage och Lars Erik (död i späda ålder). Jordbruksmarken täckdikas.
- 1924 Flyttar även änkan Maria (änka 1912) och mor till Lars med döttrarna Sofia och Anna in på Torpa. 1939 flyttar de till Drottninggatan 30 i och för Arnes familjebildning. Mor Karin blev 100 år gammal. Ann-Britt med make öronläkare Nils Malmberg byggde ett hus på gården ca 1947 där numera dottern Louise och make Bengt Gustavsson bor. Sonen Tage Hallqvist med hustru Inger hade i många år öron- och ögonläkarpraktik på gården.
- 1940 Wulf på Tenggrenstorps Tegelbruk köper all mark från Stora Torpa med undantag av husen med omgivande tomter, för att använda leran till tegelbruket. Wulf säljer senare marken till staden som fyller igen lerhålorna och gör tomtmark på 60-talet.

1952 Sonen Arne H agronom och lärare på Huvudnässkolan, med fru Elsa övertar gården med arrenden runt staden. (Källshagen, Restad och delar av Lockered).
Arne och Elsa fick sex barn. Lars född 41, Björn född 43, Anders född 45, Kerstin och Hans, tvillingar födda 49 och Per född 52.
Både Arne och Elsa gick ur tiden 2009, 91 resp. 90 år gamla.

Handlaren C.A Malm

Patron på Nabbensberg. Ägare till Södra Torpa på 1830-1850-talet. Hade Societetshuset i stan och var ledamot i Societetsbolaget i kv Liljan som drev slutet klubb med teater, biljard och där man kunde tillgå större delen av i Sverige utgivna tidningar. Par Bricoles stiftare och mångårig styrande mästare. Umgängesgåvor som gjorde honom eftersökt och firad i sällskapslivet. God sångare, humoristiska tal. Glad o vänfast. Kallades "Den glade". Drog sig sedan undan sällskapslivet pga svåra giktplågor och avled 60 år gammal på Nabbensberg 1865.

Rådman A.J Landström

Ledamot i kyrkorådet. Kyrkvärd. Ledamot i Sparbanksdirektionen. Född i Uddevalla 1804. Ägare till Norra Torpa (Landströmska Torpa) som han donerar 1873 till Vänersborgs stad. Ett jordbruk i sambruk med Nya Fattiggården (Försörjningshemmet).

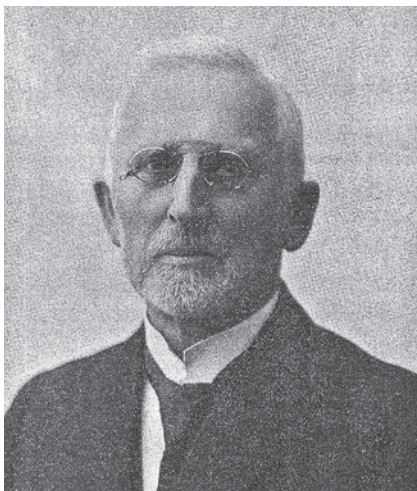

Folkhögskola på Stora Torpa

Folkhögskolelärare Sanfrid Welin född 1855. Första läraren på nyinrättade Älvsborgs läns Folkhögskola på Stora Torpa 1895.

Sedermera rektor i Skara, sekreterare, intendent och redaktör för Västergötlands Fornminnesförening. Outtröttlig samlare och kärleksfull vårdare av gammal västgötakultur.

I Vänersborgs Söners Gilles årskrift 1949 finns en artikel skriven av greve Robert Mörner som var andrelärare i folkhögskolan på Torpa där han berättar om sin tid i Vänersborg och om den stora bekantskapskrets han hade i Vänersborg.

Stora Torpa i slutet på 1890-talet. Fotot taget av Sanfrid Welin

Lantbruket

Arealen var ca 40 har, huvuddelen åkermark. Gården täckdikades på 1920-talet.

Ekonomibyggnaderna uppfördes sannolikt under första delen av 1800-talet. Gården hade 5-6 hästar och ett 20- tal nötkreatur. Första traktorn inköptes troligen 1940, den var av Bolinder-Munktells fabrikat, hade tändkulemotor och startades med hjälp av en blåslampa.

Senare när skördetröskorna blev mera vanliga inköptes en bogserad tröska där en man stod på en plattform och fyllde spannmålen i säckar.

Nuvarande huvudbyggnad uppfördes år 1860 av A.M. Andersson.

På bilden ser man spåren för de vagnar som användes för att transportera lera till Tenggrenstorps Tegelbruk. Matjorden schaktades undan och när leran var upptagen lades matjorden tillbaka och marken kunde senare användas som betesmark även om den var ojämn och inte kunde brukas. Arnes far sålde tidigt den mark som låg utmed Karls grav mot Tenggrenstorps Tegelbruk till bruket, som låg på samma sida om kanalen som gården, där Släpvagnskopplingars anläggning och Svensk

Flygbild över ekonomibyggnader tillhörande Stora Torpa i Vänersborg. Bilden är tagen på 1940-talet.

Maskinhall uppförd på 80-talet.

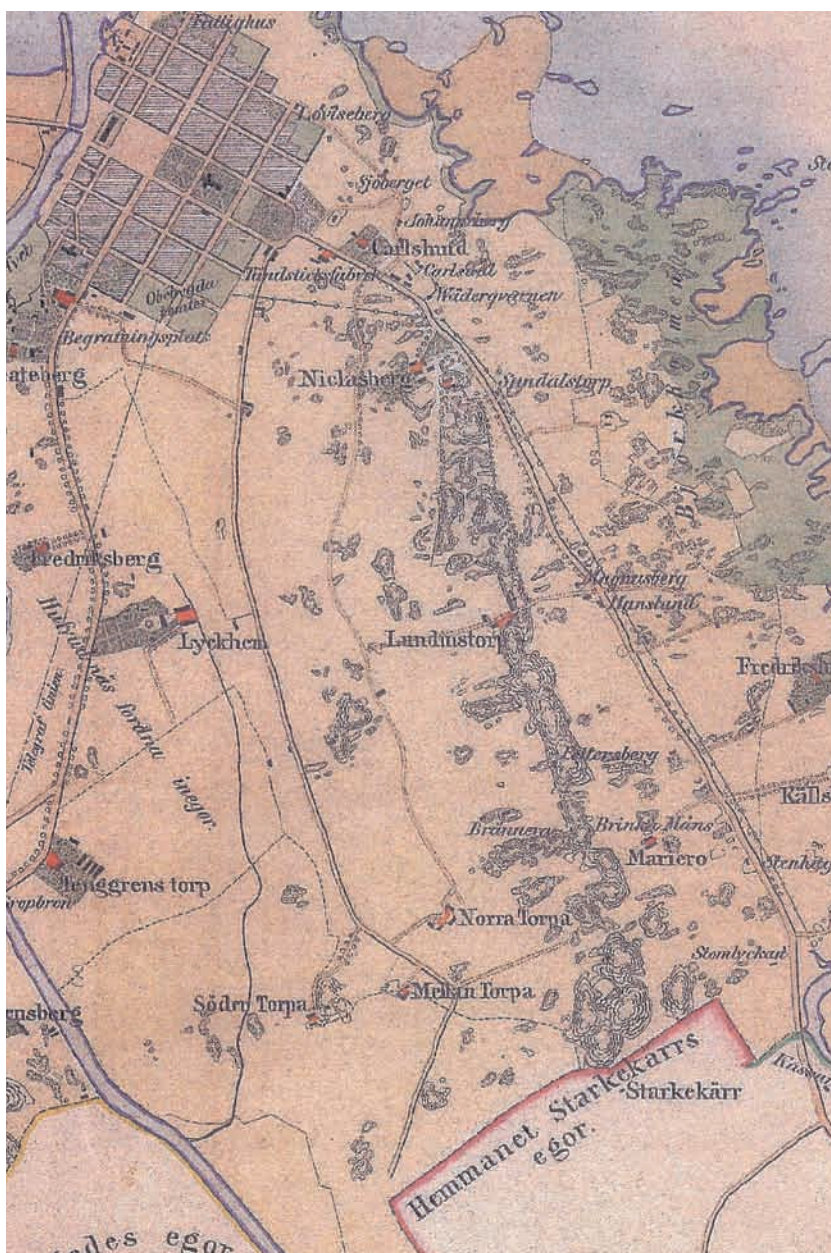
Bilprovning i dag är belägna. Resterande del av åkermarken såldes av Arnes far till disponent Wulf på Tenggrenstorp 1940.

Marken runt mangårdsbyggnaden och trädgården undantogs dock. Även de gamla ekonomibyggnaderna undantogs. Dessa revs senare och en maskinhall med stora utrymmen och stora portar har uppförts på 80-talet där de gamla byggnaderna tidigare låg.

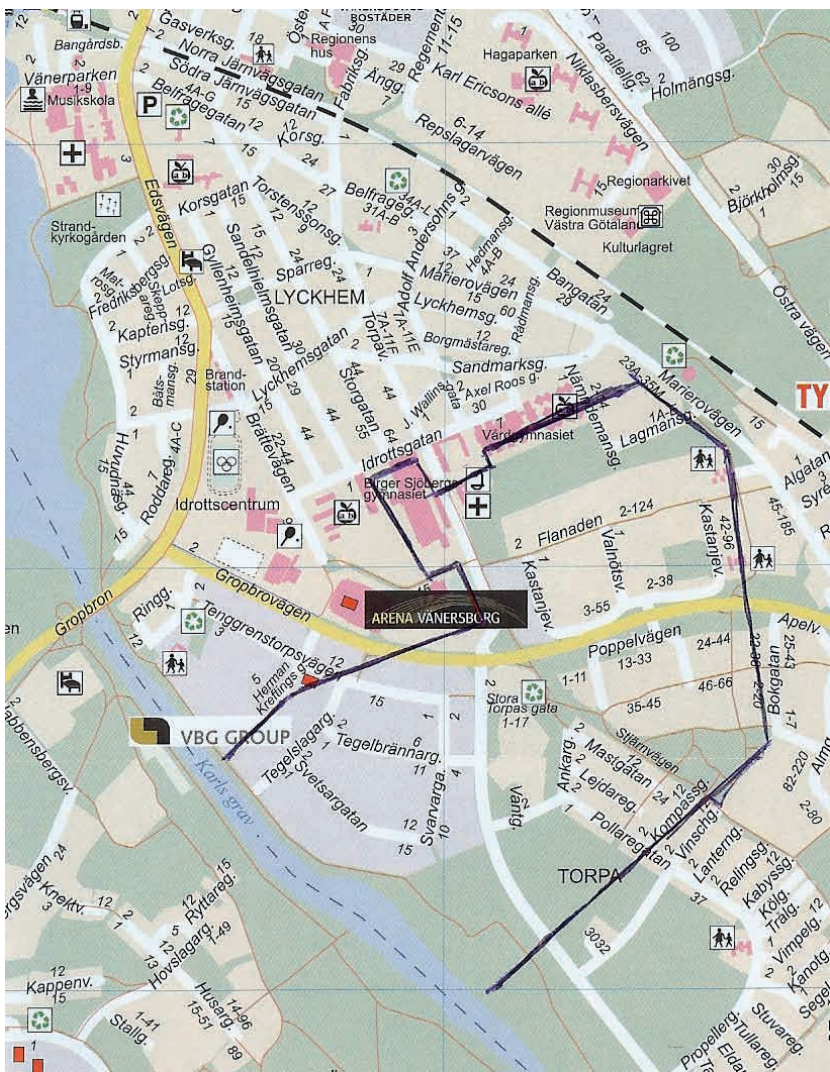
Lantbruket i dag

Den jordbruksmark som brukas i dag består av delar av Restad som ägs av Hans Hallqvist. Brinketorpet och den mark som hör till Källshagens gård arrenderas av Vänersborgs kommun. Hans Hallqvist arrenderar även Nygårds egendom.

Kartan på följande sida upprättad år 1856 upptar inte bara nuvarande Stora Torpa (södra Torpa) utan också de båda andra gårdarna Mellantorpa och Norra Torpa. Samtliga brukades av familjen Hallqvist. Källshagen som numera ingår i kommunens markinnehav har under en lång följd av år brukats av Arne Hallqvist och hans söner. Förutom att bruka jorden har man alltid haft ett större antal hästar på gården.

Karta över staden Vänersborg med dertill lydande egor. Upprättad 1856.

Stora Torpa före bebyggelsen, heldragen linje.

Familjen Hallqvist

Stora Torpa låg 1856 sydligast av tre gårdar och kallades då Södra Torpa. Södra Torpa är borta (1942) och namnet tillämpas om f.d. Mellantorpa vars namn då inte användes.

År 1880 flyttade det dåvarande herrskapet på Torpa till Lilla Torpa efter att en tragisk händelse inträffat. En anställd dräng hängde sig och spökade sedan på Torpa så att herrskapet ansåg att de inte längre kunde bo kvar där.

År 1904 flyttade Arne Hallqvists farfar och farmor Johan och Maria Larsson in på Stora Torpa och innehade gården till 1908 då de flyttade till Forsane och Skandinaviska Elverk köpte gården. Namnet Hallqvist togs av Johan och Maria Larsson efter gården som de hade i Sparlösa och som hette Halvegården

Johan Larsson-Hallqvist

Maria Larsson-Hallqvist

Den 14 mars 1917, arrenderar elverket ut gården till Lars och Karin Hallqvist, Arne Hallqvists föräldrar. De flyttade då från Forsane till Stora Torpa. Marken var fortfarande snötäckt vid flyttningen i mars och en släde med hö körde först och sedan kom sexton kor som gick lösa och sist ytterligare en släde med hö.

År 1921 köpte Lars och Karin Hallqvist Stora Torpa av elverket.
Karin blev hundra år.

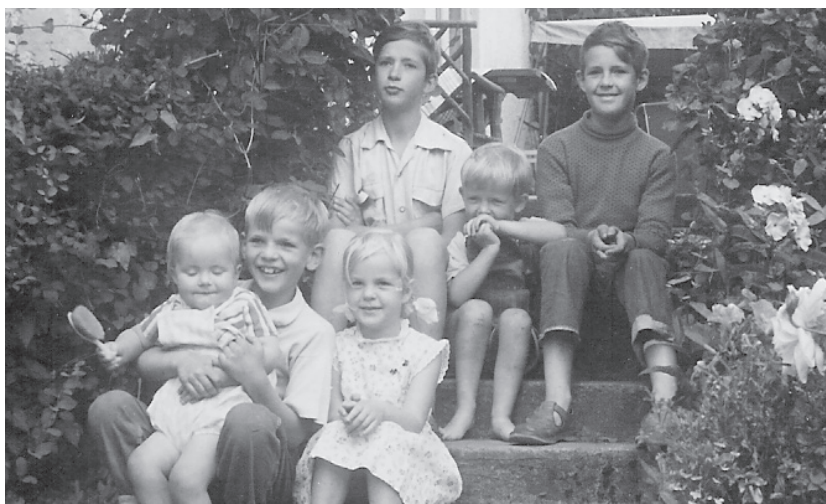
Gården övertogs senare av sonen Arne och hans hustru Elsa som tillsammans med sina söner brukade gården. Arne hade agronomexamen och hade vid sidan om lantbruket en lärartjänst vid Huvudnässkolan.

Lars A. Hallqvist 1880-1952

Familjen Hallqvist 1986. Lars, Anders, Hans, Björn, Per, Elsa, Arne, Kerstin.

Torpabarnen 1954. Lars, Hans, Björn, Per, Anders, Kerstin.

*Hästarna beundras.
Fotot lånat av Vänersborgs fotoklubb.*

Kristina på Kookai c:a 2000.

Anders på Lilljäsentan c:a 1950.

Britt G. Hallqvist (1914-1997)

Svägerska och faster på Torpa.

Författare till många psalmer, barnvisor, barnböcker m.m. samt översättare till stora verk såsom Faust, Jesus Christ Superstar m.m. Skrivit Sv. psalm 442 "Han gick den svåra vägen", som hon fick uppslag till när familjen cyklade den gropiga hårda markvägen mellan Torpa och Fridhem, vilken tegelbruksarbetarna använde som genväg. Säkerligen har Torpa gård med barn och djur varit hennes inspirationskälla till åtskilliga barndikter, visor m.m.

*Vägen mellan Torpa och Fridhem.
Fotot lånat av Vänersborgs fotoklubb.*

*Elverket sett från Stora Torpa.
Fotot lånat av Vänersborgs fotoklubb.*

Tengrenstorps Tegelbruk t.h. Brann ned 1959. Fotot lånat av Vänersborgs fotoklubb.

På 40-talet besöktes de större gårdarna av representanter för olika firmor som t.ex. Spirella-tanten som mätte kvinnorna och sedan provade ut korsetter för att figuren skulle bli vacker.

En annan företeelse var hemsömmerskan som bodde en eller flera veckor på gården och sydde de flesta typer av kläder för kvinnor och barn. Männen däremot sydde sina kläder hos skräddare i trakten.

Ett varmt tack till Kerstin Nättorp och Anders Hallqvist utan vars hjälp denna artikel ej hade kunnat skrivas.

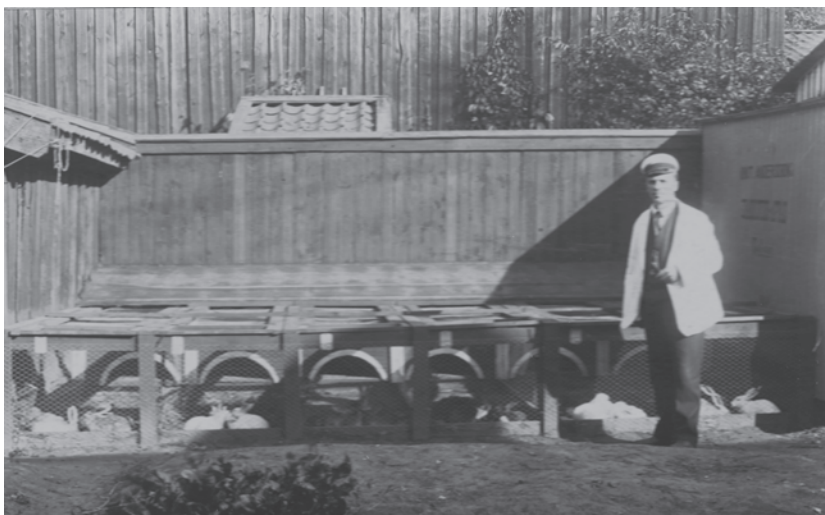

Karl Eric Malcolm, född i Vänersborg 1928, uppväxt i Värmland. Lantbruks- och skogsutbildning, privata språkstudier, kortare intensivspråkkurser i Tyskland och England. 1960 anställd vid Saab Automobil. Efter en tid anställd vid Saabs Publikationsavdelning som teknisk redaktör, en tjänst som han uppehöll fram till pensioneringen. Efter pensioneringen sysselsatt med översättningsuppdrag inom bilteknik.

Korve-Knut

och skräönan om pojken med grisstrupen

av Bengt Carlén

Matbristen under det första världskriget medförde att även kaninkött åts. På gården bakom charkuteriaffären hade Knut Andersson sin kaningård.

En gång charkuterist, alltid charkuterist. Det gällde i synnerhet för Knut Andersson som fick finna sig i att livet ut kallas för Korve-Knut. Ändå hade han i relativt unga år sadlat om till en ny karriär som verkstadsägare med bl.a. en omfattande produktion av cyklar på programmet.

Knut arbetade i två omgångar som charkuterist, eller ”charkutare” som man sa förr, även om han den första gången väl mer var att betrakta som lärling när han arbetade hos Johan Jonsson. Men han tröttnade och tog i stället anställning vid A.F. Carlssons Skofabrik. Väl där insåg han snart att fabrikslivet inte var hans melodi så snart var han tillbaka bland alla syltor, korvar och feta skinkor men nu som sin egen. På Kronogatan 19 uppförde han 1910 ett stenhus som inrymde både den egna affären och en charkuterifabrik och på andra våningen bostad åt familjen.

Personalen vid Knut Anderssons Verkstäder. Längst fram t.v. står Knut själv, dottern Greta på högerkanten, Gunnar rakt bakom Knut och Gösta bakom Greta.

Sadlade om

Nästa steg i karriären kom i början av 20-talet då Knut sålde rörelsen till Axel Dafgård. Sonen Gunnar började då bli vuxen och visade goda tekniska anlag. Riktigt så teknisk var inte Knut själv men han hade näsa för affärer och anade goda framtidsutsikter i den kommande motorismen. Knuts affärssinne och Gunnars händighet blev grunden till K.A.V., Knut Anderssons Verkstäder, på Hamngatan 7. Där reparerades till att börja med bilar och cyklar och där såldes cykel- och bildäck. Knut Andersson sålde inte bilar, åtminstone inte nya, men det gjorde i stället grannen, Bröderna Karlges bilfirma, som hade agentur för General Motors, GM, med märken som Chevrolet, Buick, Oldsmobile, Opel m.fl. Då passade det alldeles utmärkt att anlita Knut Andersson för service och reparationer. En öppen personbil byggdes om till vad som brukar räknas som Vänersborgs första bärgningsbil för att släpa hem havererade bilar till verkstaden. Ett enkelt, handvevat spel var den egentliga bärgningsutrustningen. Förutom Knut och Gunnar arbetade även dottern Greta i rörelsen och därutöver ett 10-tal mekaniker.

Tord Olsson var cykelhandlare på Södra Vägen i Göteborg och cyklarna han fick från Vänersborg var KAV-cyklar som bara fått emblemen utbytta mot TEO.

Tillverkade cyklar

Med tiden kompletterades verkstadsrörelsen med tillverkning av cyklar av olika utföranden. Från Hamngatan levererades inte bara vanliga trampcyklar utan även trehjuliga transportcyklar som kom att användas av varubud långt utanför Vänersborgs gränser. Kooperativa Förbundet och Generalpoststyrelsen var stora kunder såväl lokalt som på riksplanet. Cyklarna marknadsfördes som KAV men även TEO(Tord Olsson) förekom. Tord Olsson var cykelhandlare på Södra Vägen i Göteborg och cyklarna han fick från Vänersborg var KAV-cyklar som bara fått emblemen utbytta mot TEO.

För det där riktigt stora lyftet, dvs fabriksmässig masstillverkning, saknades kapital och man misslyckades med att få lokala finansiärer bakom sig. Sonen Gunnar, som kallade sig Knutsson efter fadern, sade på senare år att hade man haft tillgång till kapital för bl.a. en konsekvent genomförd marknadsföring hade Vänerborg mycket väl kunnat haft en riktig cykelfabrik.

”Pojken med grisstruppen”

Med i rörelsen kom efter hand den yngre sonen Gösta som även han visade goda tekniska anlag. Men han hade ett handikapp som han fått

En leverans av KAV transportcyklar till Vänersborgs Kooperativa Handelsförening. Fotot taget vid butiken på Vallgatan 17. Huset finns kvar men butiken är sedan länge omgjord till bostad.

Under andra världskriget hyrde Knut Andersson ut en del av sina byggnader till Kronan. När de värnpliktiga skulle se över sina cyklar fanns ju däck, slangar och allt annat som kunde behövas nära till hands.

Gösta Andersson hade ett stort intresse för bilar och motorcyklar. En sommarkväll körde han på en lånad motorcykel av vägen vid Kassaretorpet och skadades så svårt att han avled efter bara något dygn på lasarettet.

när han som barn råkat dricka lut och frätt sönder matstruken. Det var svårt för honom att äta och för det mesta fick han förtära flytande föda. Gösta var tämligen jämnårig med Herbert Ludvigsson som blivit känd som "pojken med grisstruken". Herbert hade också druckit lut som barn men togs om hand av doktor Olof Lundblad som, enligt skrän, ersatte hans sönderfräta matstrupe med struken från en gris. Sanningen var i stället att han via ett flertal operationer drog upp tjocktarmen och fick den att ersätta struken.

Eftersom Herbert Ludvigsson och Gösta Andersson var relativt jämnåriga och hade en liknande bakgrundshistoria spred sig i Vänersborg en annan skrän, nämligen att pojken som jobbade hos Knut Andersson var Herbert Ludvigsson som Knut tagit som fosterpojke. Men så var det alltså inte. Herbert Ludvigsson växte upp i Billingsfors och levde ett bra liv efter doktor Lundblads strupoperation.

Gösta Andersson dog ung. Teknisk som han var var bilar och motorer

Eldrivna transportcyklar på rad utanför Knut Anderssons affär och verkstad på Hamngatan. Det var just en sådan transportcykel som Fotogen-Karlsson köpte under kriget.

Ordning och reda i verkstaden. Vår sak på sin plats. Det måste det naturligtvis vara när Gunnar Knutsson och hans elbil fotograferades.

ett stort intresse. Bl.a. byggde han egenhändigt en motorcykel av s.k. HPD-typ, dvs hoplockade delar. Han körde också bil och en sommarkväll 1939 lånade han ut sin bil till en kamrat mot att denne lånade honom sin motorcykel. Vid Kassaretorpet körde Gösta av vägen och upp i ett stenröse och skadades svårt. Efter något dygn på lasarettet var han död, endast 22 år gammal.

Eldrivna cyklar

Under andra världskriget, då gengas var det enda drivmedlet, satte Gunnar Knutsson elektriska motorer på transportcyklarna och fick då ett litet och lätt alternativ till mindre lastbilar. Bl.a. köpte Fotogen-Karlsson, Viktor Karlsson, ett sådant fordon för att ha när han körde ut läskedrycker från lagret på Hamngatan. Gunnar Knutsson byggde också en trehjulig elbil på beställning av Folke Simonsson som var chef för stadens bryggeri. Nu var KAV inte ensamma i Sverige om att bygga elbilar; bl.a. ASEA byggde under kriget eldrivna mindre lastbilar, men det lite speciella med KAV-bilen var att den var enbart avsedd för persontransport. Två personer får rum i den lilla bilen som märkligt nog finns bevarad. Bilen drivs av fyra batterier som ger kraft till 4-5 timmars körning innan det är dags att ställa bilen på laddning igen.

Knut Andersson var en utpräglad föreningsmänniska. Bl.a. satt han med i styrelsen för Vänersborgs Motorbåtsklubb, Vänersborgs Hantverksförening och Vänersborgs Arbetareförening; den sistnämnda har som bekant ingen koppling till arbetarrörelsen. Bland hans sista gärningar, han avled 71 år gammal i oktober 1952, var att tillsammans med några likasinnade bilda sällskapet Kokhuspojkarna.

Bengt Carlén är född 1947. Efter studentexamen 1969 anställdes han vid länsstyrelsen men hans stora intresse för det skrivna ordet fick honom att 1992 satsa på en karriär som frilansskribent. Ledamot i Gillets årsskriftsnämnd.

Från radioapparater till persiska mattor

av Per Lundin

I slutet av 1940-talet började Gunnar Lundin som affärsbiträde hos ”Kungs Cykel och Radio” på Edsgatan 6. Cykel- och radioaffär var en vanlig kombination på den tiden. TV hade ännu ej kommit men mycket var på gång både inom bild och ljud, så branschen var på kraftig uppgång. År 1955 hade Gunnar övertagit affären helt och hållet och drev den nu som musikaffär. Man sålde instrument, framför allt dragspel, grammofonskivor, radioapparater och radiogrammofoner. Priset på ett dragspel motsvarade en årsinkomst för en medelinkomsttagare. Branschen fick ett stort uppsving när transistorradion gjorde entré.

En vanlig form i fråga om försäljning var att man lastade bilen med olika radioapparater och tillbehör och begav sig sedan gärna mot dalslandssidan för att där knacka dörr i hopp om försäljning. Mottagandet på flertalet ställen var mycket positivt, eftersom man ibland kunde ha långt till inköpsställen. Man bjöds gärna på kaffe och annat därtill hörande.

År 1957 kom den svartvita TV:n. Den kostade ca 1000 kr, en ansevärd summa på den tiden. Nu hade branschen fått ordentlig fart. Vi var tre etablerade radiohandlare i Vänersborg, Herbert Andersson, Yngves och Lundins. År 1963 bildade Lundins Radio ett aktiebolag där även Gunnars bror Ive var aktieägare.

År 1969 var jag, Per Lundin, 16 år och hade gått ur nionde klass och frågan uppstod inom familjen vad fortsättningen skulle bli. Min fars ord var ”Låt pojken komma till mig ” och så blev det. Man kan säga att i juni efter skolaslutningen gick jag påföljande dag till Lundins Radio, som nu samtidigt flyttade till lite större lokaler tvärs över gatan till A.Johans gamla lokaler på Edsgatan 7.

Då jag alltid har haft ett stort intresse av försäljning så var jag ivrig att lära så mycket som möjligt. Första dagen fick jag i uppdrag av min far att bege mig till ”Landgrengården ”, som ligger i hörnet Nygatan – Vallgatan, för att där demonstrera en begagnad transistorradio och övertyga kunden om dess förträfflighet. Försäljningen lyckades och inbringade 20 kr. Den stolthet jag kände då var obeskrivlig. Lycklig tog

Affärslokalen Edsgatan 7 (nuvarande Pizzeria Italia)

jag mopeden tillbaka till affären och deklarerade försäljningen. Jag kom snabbt in i affärsverksamheten och lärde mig snart ”läsa av kunden”.

Färg-TV:n kom 1967 och gjorde stor succé och det såldes mycket TV. En 25-tums färg-TV, ”Concerton”, som var vårt huvudmärke, ett märke i Philipsgruppen, kostade då 3950 kr. Vi tre radioaffärer i centrum hade ett gott samarbete då vi hade olika huvudmärken. År 1969 kom ytterligare en TV-kanal, TV 2. För att kunna ta del av den nya kanalen sålde man då en sk TV 2-låda, till ett pris av 495 kr, vilket kan jämföras med dagens digitalbox.

Efter sol så kommer regn. Inom branschen har vi haft kraftiga upp- och nedgångar, oftast med tioårsintervall. Vid nedgång gällde det att bromsa hårt, vara flexibel och försöka att ej ha för stora fasta kostnader.

Man fick övervintra och invänta nästa uppgång. Videon kom. Det var något fantastiskt, som man aldrig kunnat drömma om. Att kunna spela in ett TV-program på band på den ena kanalen medan man såg på det andra, var något storslaget.

År 1963 lanserade Philips sitt eget videosystem VCR. Stora tunga maskiner som kostade ca 6000 kr motsvarande två månadslöner. Men det stora genomslaget blev VHS, framtaget av JVC som kom ut på marknaden 1976. Det var då tre aktörer. Philips hade utvecklat ett nytt system med en vändbar kassett, Video 2000, Sony hade utvecklat sitt BETA-system och det var strid mellan dessa tre aktörer. VHS var det system som gav den mindre bra bilden. Men det japanska JVC ryckte med kraft in i USA och hyrfilmer kom snabbt på marknaden. JVC vann striden. Nu fanns det stora marknader. Hyrfilmskonceptet var enormt. Alla vi butiker hyrde ut filmer. Trots den ökade försäljningen som alla affärer märkte av uppstod ett nytt stort problem. Konkurensen hårdnade. Fler butiker öppnade inom elektronikbranschen, många s.k. lycksökare. Detta fick till följd att våra marginaler pressades kraftigt under den nivå som genom åren byggt upp företaget.

Nu kom snart den första videokameran. Det var en stor apparat. Man hade en kamera på axeln med tillhörande bandspelare i väska. Det var en stor, dyr och klumpig utrustning. Priset var ca 20-25000 kr. Utvecklingen tog ordentlig fart. Massor av elektronik började välla in. JVC kom snart med den första videokameran med inbyggd kassett.

CD:n introducerades 1984. Från det att vi sålt vinylskivor och grammo-foner gick vi nu in i den digitala tidsåldern.

År 1985 tog jag över affären helt och hållet. Jag gjorde kraftiga förändringar inom företaget som jag ansåg nödvändiga för fortsatt existens. Vid denna tidpunkt hade lönsamheten sjunkit betydligt och jag tog över i uppförsbacke. Det blev några bistra år men de förändringar jag gjort visade sig vara till nytta. År 1995 hade vårt lilla Vänersborg blivit ännu mindre. Centrum var i stort sett en knutpunkt mitt i staden och vi låg tyvärr några hundra meter fel. Vi gjorde då någonting som man bör undvika med ett gammalt företag och dess invanda läge. Vi bytte lokal. Vi flyttade från Edsgatan 7 efter 26 år till Sundsgatan 21, där vi ännu befinner oss. Flytten har vi aldrig ångrat. Vi fick ett bra affärsläge, men framför allt fick vi tillgång till en ytterligare affärslokal. Utvecklingen har gått i ett rasande tempo. Från det att TV-apparaterna sett likadana ut i många år har de nu nya flata LCD- och LED-panelerna övertagit marknaden.

Att vi i den andra affärslokalen säljer orientaliska mattor har sitt

ursprung i att jag redan som barn hyste stort intresse för Orienten med dess sagor och mystik. Den orientaliska mattan kom in i mitt liv på ett något annorlunda sätt. En varm och solig dag då jag var ensam i butiken kom en kvinna av utländskt ursprung in. Kvinnan berättade övertygande om de problem som hade uppstått vid hennes hemresa. Pengar saknades och därför var hon tvungen att sälja en av sina fina handknutna mattor. Min dröm om en äkta handknuten matta hade funnits länge, men då jag kände en viss osäkerhet avböjde jag. Kvinnan stod på sig och bad om att få visa mattan. Jag gav med mig och kvinnan gick för att hämta mattan. När kvinnan var tillbaka och rullade ut denna vackert skimrande, djupröda matta blev jag som förhäxad. Efter mycket diskuterande kom vi fram till ett pris som var för högt för min ekonomi, men jag kunde inte motstå köpet. Mattan rullades ihop och jag gömde den på ett säkert ställe för att vid lämpligt tillfälle visa den för min fru Agneta. Det dröjde någon månad innan jag stolt berättade vad jag hade att visa upp. Mattan rullades ut och dess skönhet var även för Agneta uppenbar. Efter några år kom den stora, stora besvikelsen. Mattan visade sig vara falsk. Den var inte handknuten. Besvikelsen var oerhörd, men sådde ett frö att jag skulle läsa och lära så mycket som möjligt om orientalisk textilkonst. Nu började

Besök i en nomadby

Inköpsrunda i norra Iran/Kurdistan

något som kan jämföras med en sjukdom. Jag började leta och köpa mattor för att sedan noggrant studera de olika teknikerna. Snart var tiden inne för att mer seriöst gå in i den orientaliska världen. Jag gick med i två mattklubbar, en i Göteborg och en i Stockholm. Jag är fortfarande medlem i båda. Detta gav ytterligare en källa till kunskapsinhämtning.

Jag träffade en iransk man, Reza, som är bosatt i Sverige. Vi kände från första stund gemenskap. Det dröjde inte länge förrän vi begav oss till Iran tillsammans. Reza är nu en av mina bästa vänner. Den känsla jag fick när vi landade på Theherans flygplats och möttes av den varma söta lukten är obeskrivlig.

I september 1999 så öppnade vi en etablerad mattaffär. Otaliga iranresor har gett mig kunskap om landet, folket och dess textilier. Det har också medfört att jag fått köpa många mattor som ej var avsedda för export. Detta har gett vår affär en mycket speciell prägel. Vi anser att varje objekt skall ha en "själ".

Mattorna är för Agneta och mig idag vårt stora intresse som bara ökar. Vi har varit tillsammans i Iran för att lära oss mer om landet. Vi ordnar speciella kvällar där vi återskapar orientens mystik med mattor och

Lundins Radio- och TV-affär på Sundsgatan 21, Vänersborg

rökelse. I skrivande stund planeras nästa orientresa. Jag skall återigen besöka någon av nomadstammarna.

Radio- och TV-affären och den Orientaliska Mattaffären har varit och är vårt stora intresse.

Ingen dag är den andra lik både på ont och gott, men jag har aldrig ångrat mitt yrkesval.

*Per Lundin
Född i Vänersborg 1953
Radio- och TV-handlare i över 40 år.*

Vänersborgs Söners Gilles gård Kronogatan 22-24 under snövintern 2010

Foto: Carl-Viking Wahlin.

Foto: Carl-Viking Wahlin.

ÅRSKRÖNIKA 2009

Arenan är otrolig! För i runda slängar 10000:- per skattebetalare har vänersborgarna fått en fantastisk funktionell och tjusig anläggning att använda till allt från jättekonferenser till gigantiska idrottsevenemang med bandy i första rummet. Denna skinande medaljs baksida är just priset som rusade från 90 till 234 miljoner, samtidigt som lågkonjunkturen tvingade fram hårda besparingar inom skola och omsorg. En svår ekvation och knappast förutsägbar när beslutet om arenan togs. Nu gäller att gilla läget, samtidigt som vi givetvis måste reflektera.

Institutet för marknadspolitisk utvärdering rapporterar att dagens nyexaminerade högstadielärare är mindre begåvade än vad lärarna var förr. Ändå väljer fullmäktige att göra så omfattande besparingar att exempelvis Onsjöskolan säger upp tre lärare och fyra fritidspedagoger. När skolinspektionens granskning dessutom visar att var fjärde elev lämnar grundskolan i Vänersborg utan fullständiga betyg är det lätt att förstå föräldrarnas ilska. 800 upprörda föräldrar och elever demonstrerade mot fördelningen av skatteresurserna mellan Arenan och skolan under parollen: ”Alla går i skolan utom Andy, för han ska spela bandy!”

I fullmäktige gick diskussionens vågor så höga att Niklasson fick be Rininsland om ursäkt för att han kallat honom korkad. Det häftiga debattklimatet i fullmäktige har föranlett demokratiberedningen att föreslå utbildning för samtliga ledamöter under temat: ”Samtalstonen i politiken.”

2009 var i sanning Arenans år i Lilla Paris och i TTELA. Av de 82 centimetrar som en årsproduktion av tidningen utgör när man lägger de 312 exemplaren i hög på golvet, så skulle den säkert sjunka med 5 cm om man tog bort artiklar om Arenan och S.Anders Larsson. Ja, Larsson ska ju ändå bort nu, åtminstone från den politiska arenan. Han ska ju ägna sig åt det som han har bäst utbildning för och störst erfarenhet ifrån, nämligen näringslivet!

I lågkonjunkturers kölvatten gäller att spara. Alla handlingar till våra politiker sänds sedan ett år tillbaka digitalt. Det ger en besparing på 37 000:- i porto och 268 kilo i papper under 8 månader. Ska man

spara så vårdslöst på papper, så är det lätt att förstå att man måste lägga ner ett och annat pappersbruk. Efter mer än 100 år stängde Wargöns Pappersbruk den 15 dec 2008.

Edisons innovation glödlampan som skänkt ljus i 130 år kommer genom ett EU-beslut att förbjudas och ersättas med energisnålare alternativ. Som ett gott föredöme har vår torggrans 100 glödlampor ersatts med 3600 diodljus och på så vis skapat en besparing på mer än tvåtusen Watt.

Vänersborgs ambition att bli Sveriges bästa musikkommun håller på att infrias utav en enda person – Agnes Carlsson från Blåsut. Förutom att hon deltog i Svenska melodifestivalen och vann MTV-pris som bästa artist, så låg hon etta på Englandslistan i våras och nu i oktober är hon etta på amerikanska Billboard-listan. Före Whitney Huston!! Hon erövrar världen! Det är dags nu när två av Sveriges största världsstjärnor någonsin gått ur tiden, Ingemar Johansson och vår egen Arne Andersson. Arne var inte bara ett idrottsligt fenomen, träffsäkert tecknat utav Arne Kärving i Gillets Årsskrift. Han var också ett livsstilsföredöme för oss alla, men fram för allt för alla ungdomar han mötte och tränade genom åren. Det är verkligen på sin plats att Gillet tillsammans med Arnes dotter Inga och Vänersborgs kommun kan hedra denne idrottsgigant på lämpligt sätt.

Gillets stipendiekonsert i kyrkan förgylldes av pristagarna Svetla Tetskovas och Jonas Larssons förtrollande spel på orgel respektive trumpet. Denna tradition blir bara bättre och bättre för varje år.

En annan ytterst välförtjänt pristagare är Gillets egen Per Hedqvist. Per fick Vänersborgs Kommuns kulturpris för att han under en lång följd av år verkat för vårdnaden av och kunskapen om Vänersborgs kulturhistoria genom skrifter artiklar och stadsvandringar. – Grattis Per önskar Gillet!

Den stundande adventstiden mer än fördubblar risken för bränder i hemmen. Norra Älvsborgs Räddningsförbund har skaffat ny digital teknik som ska korta tiden från larm till utryckning. Vet Ni förresten vad det är för likhet mellan en tandläkare och en brandman? Jo, båda rycker ut. Den ene tänder och den andre släcker!

Vita huset har brunnit ner stod det under PS i GP. ”Kvar är endast en svart Barack!” Ja, denne nye amerikanske president har verkligen tagit världen med storm. Nobelkommittén tilldelade honom Nobels fredspris 2009 och hoppas väl att detta skall styrka presidentens fredsambitioner.

I Sverige har vi fått ett nytt politiskt parti – Piratpartiet. Piratpartiet

fick 7% i EU-valet och lockar unga som vill att nedladdning av musik och film från nätet ska förbli fritt. Sverigedemokraterna skrämmer också det politiska etablissemanget med opinionssiffror runt 7%. I den lokala politikens vattenglas stormar det också rejält. Stefan Kärvling (v) riskerade en varning när han länkade en satirvideo om Arenan till Kommunens intranät, och i Stockholm fick Länsstyrelsen med poliseskort omhändertaga Astrid Karlsson-Björkmans vanvårdade katter i hennes fastighet i Tungelstad.

I dessa besparingstider kommer ett tips till kommunens politiker från Folkhälsoinstitutet. Nya beräkningar visar nämligen att Sveriges kommunanställdas rökpauser kostar 2,6 miljarder per år. Det motsvarar 6000 heltidstjänster. Något för våra kommunalråd att reflektera över. Å andra sidan besparar ju rökarna pensionssystemet en del pengar, så det jämnar nog ut sig, som man säger.

Det finns många udda tjänster i vår kommun. Visste Ni att vi har en säkerhetssamordnare? Hedman heter hon och hon har gjort en sårbarhets- och riskanalys åt oss. Arbetet som pågått i två år visar att de största hoten för oss vänersborgare är vattenbrist och översvämningar. Miljöinspektör Noldal har dessutom konstaterat att 1500 vänersborgare och 85 vargöbor störs av buller. Ja, ibland får man så mycket information att man gärna slår dövörat till.

Ska Huvudnässkolan bli Casino eller Museum? S-Gunnar Peterson som gammal ordningsman förordar knappast spel och dobbel, men visst vore det fräckt med Las Vegas-känsla utanför Museet. Neonljus på "brödrosten" och can-can-brudar som dansar topless i gamla kemisalen.

Högt spel med djärva insatser är det just nu i grannkommunen. SAAB är läckerbiten som de finansiella rovdjuren slåss om. Koenigsegg heter huvudpersonen, men för mig är associationen närmast Kinderägg. Det där som såg så läckert och åtråvärt ut, men som man nästan alltid blev besviken på när chokladbubblan sprack. Hoppas istället att SAAB blir som i sagan ett riktigt guldägg. Något som hela regionen just nu behöver. Blixt Begravningsbyrå har i alla fall dragit sitt strå till stacken genom att beställa en likbil från SAAB. Om det går åt skogen med SAAB så kanske Blixt ändå kan få uppdraget att köra gravölet med sin nya bil.

9.58 är det otroliga världsrekord som Usain Bolt satte vid VM i Berlin. Så överlägsen i så hård konkurrens. Nästan lika bra som Wargöns damlag i fotboll som vann alla matcherna i serien och spelar nästa säsong i div 4. VIF's herrlag blev också historiska när de klättrade upp till div 3 året efter att de kommit upp i 4:an. Inte på 103 år har detta skett.

IFK's P-17 och P-19 lag nådde båda riksfinal vilket är enorma prestationer. Tyvärr föll båda i de avgörande matcherna, men är ytterst revanschsugna inför den stundande säsongen. Robin Lundqvist och Robin Eliasson från IFK blev dessutom nordiska mästare i P-19.

Viktor Uhlin, Anders pojk, gjorde mål i båda P-15-landskamperna mot Finland, så tillväxten är god på bandyplan.

Internationella kvinnodagen firade Skruvschas damer med att bli nationella mästare i bowling för 3-mannalag, och Vänersborgs rugbydamer spelade upp sig till högsta serien inför nästa säsong.

Viktor Eriksson som förärades Gillets ungdomsstipendium för sina fina golfprestationer, vann sin första proffstävling och Gillet konstaterar att vi gjort en god investering. Stenhuggare Blomgrens pojk, Hans, är också framgångsrik i golfens värld. Hans golfbag Pleasy Golf vann i Tyskland titeln: "Bästa innovation" i konkurrens med 60 deltagare från 24 länder.

Överläkare Christer Enqvist på Regionen ställer det mesta på ända. För något år sedan uppmanade han att vi skulle banta med fett och nu hävdar han att frukt är direkt skadligt, eftersom det ökar fettbildningen i kroppen. Att äta lite har dock åter rönt framgång. I vetenskapsskriften PNAS redovisas en studie där försökspersoner som sänkte sitt kaloriintag med 30% ökade sin minneskapacitet märkbart jämfört med en grupp som fick extra tillskott av fett. Något att upplysa Enqvist om. Risken är väl att han glömmer det direkt.

Nils Nilsson är en vänersborgare som har koll på vad han äter. Han är flitig amatörtävlare i matlagning och kom i somras trea i tävlingen: "Årets campingkock".

Legendariska Grill-Ivar byter ägare. Lisbeth Johansson som avlöste pappa för 35 år sen överlämnar till bröderna Kormaz. Lycka Till önskar Gillet och hoppas att man kan få sig en grillad special några år till utan att behöva räkna vare sig kalorier eller kolhydrater.

Frida stals ju i förra krönikan men återfanns helskinnad. I somras nöjde sig några hänsynslösa blindstyren med att måla henne röd. I stället stal man våra gamla fina parkbänkar från 30-talet ur kommunens förråd. På samma vis som Frida återfanns dyrgriparna en bit upp på Dal. Tänk att dalslänningar ska vara ett så gement oärligt släkte.

Samtidigt som paret Jönsson lämnar vår fina bokhandel till nya ägare sköljs Vänersborg över av något som mest liknar en bokflod. S-Gunnar Peterson har färglagt alla de 750 vänersborgarhus som förre stadsarkitekten Per Molnit ritade 1954. Gunnar har också gett liv åt husen med sina berättelser och anekdoter om dess innevånare. Birger

Blomberg med rötter i Lilla Paris har gett ut en roman som utspelar sig i vår stad i slutet av 1700-talet. Yngst i bokfloden är 16-åriga Erik Meuller som vid sidan av fotbollsspelet i VIF skrivit en fantasybok om den fiktiva staden Caradvor. Förra krönikören Linds familj bistår med två böcker. Dels Håkans samlade flygfoto över staden och dels dottern Emmas erfarenheter som trebarnsmamma som hon beskriver i boken ”Trappa upp”.

Café Mic som skapades för vänersborgs ungdomar med pengar från millenniefirandet är snart 10 år. Livaktigt och med fina artister. Ända från USA kom hardcoregänget Furnace nu i våras.

Sveriges bästa logoped har vi i Vänersborg. Ulli Westerlund heter hon och har fått utmärkelsen från Svenska Logopedförbundet. En annan vänersborgare som gjort sig bemärkt under året är Dr Ragnar Westerling som sedan 1 maj är professor i social medicin vid Uppsala Universitet. Westerlings forskning är något så spännande för oss gillebröder som åtgärdbar dödlighet. Det kan kanske bli en artikel i årsskriften vad det lider.

Vänersborg har en oerhört lång tradition att ta hand om stollar och idioter på våra stora välrenommerade, men idag nedlagda, mentalsjukhus. Genom utbyggnad av rättspsykiatrien med den nya Brinkåsen får vi landets modernaste anstalt för de som inte bara är tokiga utan också kriminella. Undrar om säkerhetssamordnare Hedman tänkte på det när hon graderade riskfaktorerna för Lilla Paris.

Förr var ju de intagna mestadels oförargliga vilket följande anekdot från Restads mentalsjukhus kan intyga. Det var så länge sedan som när den gamle kungen Gustav VI Adolf gjorde sin Eriksgata och förärade Vänersborg en visit. Det finaste vi då hade att visa upp var hospitalet Restad. Aldor Gustafsson från Kvänum som bott större delen av sitt liv på sjukhuset skulle få representera de intagna och hälsa på kungen. När han tagit kungen i hand sa han ”Jasså, Du tror Du är kung Du. Det tar dom snart ur dig. När jag kom hit trodde jag att jag var Karl XII.

Vänersborg,
Allhelgonaafton 2009
Lars Salonen
krönikör

Minnesord

Under tiden juli 2009 – juni 2010 har 19 Gillebröder för alltid lämnat oss. Vi lyser frid över deras minne.

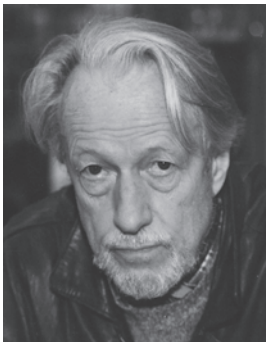

Arkitekten Per Molnit var född den 28 september 1919 och avled den 11 juli 2009.

Per Molnit växte upp i Köpenhamn men kom efter kriget till Sverige. 1949 tillträdde han en tjänst vid Vänersborgs kommun och i början av 60-talet öppnade han egen arkitektbyrå med inriktning mot restaurering av äldre byggnader.

Redan 1955 engagerade han sig i Lions Club och kom att göra klubben stora tjänster. I Vänersborg finns många avtryck av hans hand; bl.a. klockstapeln vid Marierokyrkan som han ritade och konstruerade samt Musikpaviljongen i Plantaget. Det senare bygget var ett av Lions Club största satsningar i Vänersborg och även där var det Per Molnit som var inte bara arkitekten och konstruktören utan även projektledaren bakom bygget.

Inträdde i Gillet år 1975.

Specialläraren Enar Carlsson var född den 17 januari 1924 och avled den 16 juli 2009.

Efter att ha innehaft tjänster som folkskollärare på olika platser i landet kom han i mitten av 50-talet till Vänersborg där han senare fortbildade sig till speciallärare.

Enar Carlssons stora intresse i livet var konstnärlig verksamhet och han var verksam i Vänersborgs Konstgille redan från starten 1970. Under några år under första halvan av 90-talet stod han för det delade föreståndarskapet för Konsthallen. Ett annat starkt intresse för honom var den vänersborgska klubbidrotten.

Inträdde i Gillet år 1999.

Rektorn Hans Kökeritz var född den 13 april 1936 och avled den 23 juli 2009.

Hans Kökeritz kom i unga år till Vänersborg men det var vid Thorildskolan i Kungälv som han kom att tjänstgöra som lärare; en bana som kröntes med rektorstjänsten. Med engagemang inom HSB samt vid närliggande Gullbringa Golf & Country Club måste han betecknas som en utpräglad föreningsmänniska.

Inträdde i Gillet år 2005.

Köpmannen Elof Elenstig var född den 1 september 1930 och avled den 17 augusti 2009.

Elof Elenstig började tidigt arbeta för SJ och var bl.a. placerad vid Vänersborgs järnvägsstation. Efter några år bytte han bana och övertog tillsammans med hustrun fruktaffären Pomona på Edsgatan i Vänersborg.

Ett av hans intressen var Odd Fellow som han var medlem i under drygt 25 år.

Inträdde i Gillet år 1975.

Sjukvårdaren Håkan Andersson var född den 27 maj 1949 och avled den 2 november 2009.

Håkan Andersson hade två långa anställningar i sitt liv; den första som mentalskötare vid Östra Klinikerna i Vänersborg, den andra vid SAAB där han arbetade i pressverkstaden.

Fritiden tillbringades gärna med en god bok, på golfbanan eller i den egna trädgården. Sommartid befann han sig ofta på resande fot med husvagn.

Inträdde i Gillet år 1985.

Hovsångaren Erik Saedén var född den 3 september 1924 och avled den 3 november 2009.

Erik Saedén, som var basbaryton, var verksam vid Kungliga Operan under åren 1952-81 där han gjorde ett stort antal uppmärksammade rollporträtt. Parallellt med sin tjänst vid Operan var han även kantor samt lärare vid Kungliga Musikhögskolan. Han upphörde aldrig att sjunga och hans sista framträdande gjorde han så sent som två dagar före sin bortgång. Inträdde i Gillet år 1994.

Museichefen Peter Nissen var född den 25 januari 1947 och avled den 5 november 2009.

Peter Nissen växte upp i en familj som var starkt engagerad i Vänersborgs kulturliv. Efter studentexamen väntade studier i Uppsala. En tänkt juristbana byttes mot museimannens där Nissens huvudämne blev arkeologi. Efter avslutade studier fick han tjänst vid Älvsborgs länsmuseum i Vänersborg – en befattning han blev trogen i 30 år. Under sin tid vid museet hade Nissen skiftande ansvarsområden såsom utställningsverksamhet, marknadsföring, chef vid Trollhättans och Lödöses museer samt de sista åren chef vid Medicinhistoriska museet i Vänersborg. Peter Nissen var under en lång följd av år aktiv inom Hemvärnet samt hyste ett stort intresse för militärhistoria. Inträdde i Gillet 1981.

Tryckeriföreståndaren Curt Sallander var född den 3 november 1926 och avled den 13 november 2009.

Curt Sallanders yrkesbana var knuten till Saab – en arbetsplats han kom att bli trogen under 40 år och under de sista åren var han föreståndare för Saab:s interna tryckeri. Efter pensioneringen flyttade han tillbaka till barndomsstaden Vänersborg.

I unga år var de stora intressena fotboll och bordtennis. Senare kom bridgen att ta över och Curt Sallander var framgångsrik tävlingsspelare i såväl Trollhättans BS som Vänersborgs BS samt arrangerade ett flertal bridgeresor till Medelhavsområdet. Inträdde i Gillet år 1998.

Ekonomisekreteraren Lennart Josefsson var född den 5 mars 1948 och avled den 11 december 2009.

Efter avslutad skolgång i Vänersborg fick Lennart Josefsson anställning som kontorist inom bilhandeln. Senare knöts han till Vänersborgs kommun och sista anställningen blev Vattenverket vid Skräcklan.

De stora fritidsintressena var jakt och fiske. I sin ungdom tävlade han för Vänersborgs Roddklubb och med åren övergick hans engagemang till att bli tränare i klubben.

Inträdde i Gillet år 1975.

Vänersborgaren S. Gunnar Peterson var född den 1 maj 1925 och avled den 4 januari 2010.

Gunnar Peterson var till professionen polis men det är som den hedrande benämningen "vänersborgare" han kommer att hägkommas. Gunnar kunde sitt Vänersborg och genom otaliga stads- och kyrkogårdsvandringar har han lärt generationer av vänersborgare vår historia.

Gunnar Peterson var rikt begåvad och gjorde ett flertal parallella karriärer. Som elitidrottsman och som politiker för att nämna några. Därtill deltog han flitigt i samhälls- och kulturdebatten och få kunde jämföra sig med honom när det gällde att hålla tal eller deklamera.

Inträdde i Gillet år 1981.

Direktören Lars Linderöth var född den 6 juni 1926 och avled den 19 januari 2010.

Lars Linderöth kom från en släkt av tidningsmän, fadern drev Västerviksposten. 1960 tillträdde han tjänsten som annonschef för ELA och var sedan tidningen trogen fram till sin pensionering, de sista åren som verkställande direktör.

I unga år var han en framstående kanotist och som orienterare vann han framgångar på nationell nivå.

Inträdde i Gillet år 1994.

Verktygssliparen Carl-Otto Andersson var född den 8 september 1923 och avled den 25 januari 2010.

Carl-Otto Andersson började i unga år på Volvo Flygmotor för att sedan fortsätta som verktygsslipare på Televerket, senare Telia. Hans i särklass största sportintresse var bandy och otaliga är de skridskor han slipat och lagat genom åren.

Med undantag för bandy var fiske, och särskilt efter bäcköring i Norge, hans största intresse med slöjd i Hobbyseniorerna på en god andraplats. På somrarna hängdes husvagnen efter bilen och tillsammans med familjen tillbringades många somrar i Norge och på västkusten.

Inträdde i Gillet år 1983.

Tjänstemannen Ludvig Högberg var född den 2 oktober 1925 och avled den 9 februari 2010.

Ludvig Högberg hade ett flertal anställningar under sin yrkesaktiva tid men den längsta tiden, 30 år, var förlagd till Länsarbetsnämnden i Göteborg.

Han var medlem i ett flertal föreningar men det var först och främst intresset för hembygden som engagerade honom mest vilket kanaliserades genom medlemskap i flera hembygdsföreningar.

Inträdde i Gillet år 1995.

Allmänläkaren Pelle Hjelm var född den 12 februari 1932 och avled den 15 februari 2010.

Inträdet i arbetslivet gick via Kirudds Syfabrik innan han med hjälp av studier på kvällsgymnasium utbildade sig till läkare. Större delen av hans läkargärning var förlagd till Stockholm.

Pelle Hjelm var en mycket beläst och kulturellt intresserad person som gärna reste vida kring i världen.

Inträdde i Gillet år 2004.

Brandförmannen Edgar Peterson var född den 28 juni 1919 och avled den 26 februari 2010.

Kokhuset och Gröne Gången var hans barndomskvarter och tidigt visade han ett stort och brett idrottsintresse. Han medverkade framgångsrikt under 30 bandysäsonger i VIF med flera seriesegrar och fem kval till Allsvenskan. Vid olympiaden i London 1948 deltog han i den svenska gymnastgruppen och tillsammans med brodern Gunnar hemförde han fem svenska mästerskap i rodd till Vänersborgs Roddklubb.

Han genomgick brandbefälsutbildning och var även ordförande i Vänersborgs Brandstyrelse. Somrarna tillbringades med förkärlek med familjen på sommarstället i Grundsund.

Inträdde i Gillet år 1980.

Säkerhetschefen Ingvar Sjöo var född den 15 juli 1930 och avled den 1 mars 2010.

Efter avslutad skolgång började han arbeta inom VVS-området men i början av 1950-talet sadlade han om, började studera vid Polishögskolan och fick sin första tjänst vid Polisen i Trollhättan. Från 1976 och fram till pensioneringen var Ingvar Sjöo anställd som säkerhetschef vid Volvo Flygmotor.

Inträdde i Gillet år 1984.

Brunnsborrharen Håkan Ekholm var född den 31 juli 1951 och avled den 5 mars 2010.

Efter ett flertal kortare anställningar etablerade sig Håkan Ekholm redan i unga år som brunnsborrhare med eget företag. Hans sociala engagemang fick honom att även arbeta som övervakare åt Kriminalvårdsstyrelsen.

Hans i särklass största fritidsintresse var turbåten Poseidon (ej att förväxla med originalet Posidonken) som han sommartid bedrev passagerartrafik med både på Göta Älv och på västkusten.

Inträdde i Gillet år 1998.

Vaktmästaren Bertil Olsson var född den 8 april 1921 och avled den 23 mars 2010.

Efter anställningar vid bl.a. A.F. Carlssons Skofabrik kom Bertil Olsson 1956 till lantbruksnämnden och Hushållningssällskapet som vaktmästare; en tjänst som han innehade fram till sin pensionering.

Hans största fritidsintressen var musik och teater och hans stora musikaliska kunnande fick honom att ställa upp i tävlingen Kvitt eller Dubbelt.

Bland föreningar han var medlem i kan bl.a. nämnas Kokhuspojkarnas Kamratförening.

Inträdde i Gillet år 1960.

Ekonomichefen Gösta Johansson var född den 24 oktober 1935 och avled den 4 maj 2010.

Gösta Johansson började i mycket unga år att arbeta inom bilbranschen; först som reservvelsman varpå han avancerade till kamrer och senare ekonomichef. Efter pensioneringen kom hans långa erfarenhet till nytta i branschorganisationen där han var både sekreterare och tjänsteman.

Politiskt intresserad engagerade han sig både som ledamot av kommunfullmäktige och i revisionsnämnden i Vänersborgs kommun.

Ett stort intresse för honom var den egna trädgården som han ägnade mycket tid.

Inträdde i Gillet år 1983.

Sida vid sida falla de,
samlas allt fler och fler,
somliga tidigt kallade,
andra då sol gått ner.

Skuggorna breda sig över dem,
vilan är djup och lång.
Nattliga vinden söver dem,
susar sin vaggande sång.

(Anita Halldén)

VÄNERSBORGS SÖNERS GILLES MEDLEMMAR

	Födelse- år	Inträdes- år
AARSRUD, CHRISTIAN, Fil. dr. Brålanda.....	1938	06
AARSRUD, WILHELM, Dir. Vänersborg.....	1942	06
ABOASALEH, TONY, Vänersborg.....	1969	06
ABRAHAMSSON, GUNNAR, Vänersborg.....	1942	05
ADOLFSON, ULF, Trollhättan.....	1961	10
* ADOR, HANS, Personaldirektör, Växjö.....	1935	75
AHLBERG, ANDERS, Servicetekniker, Vänersborg.....	1966	80
AHLBERG, MORGAN, Skara.....	1971	05
AHLBERG, SVEN-ARNE, Örebro.....	1942	07
AHLENIUS, PER, Vänersborg.....	1951	09
AHLIN, ANDERS, V. Frölunda, ständig medlem.....	1965	78
* AHLIN, GÖRAN, Ingenjör, Vänersborg, ständig medlem, Förste Älderman, Innehavare av Gillets medalj (2008).....	1944	58
AHLIN, ULF, Kungälv, ständig medlem.....	1968	78
AHNFELT, LENNART, Vänersborg.....	1942	10
AHNSTEDT, LENNART, Vänersborg.....	1945	01
ALBINSSON, ANDERS, Servicetekniker, Vänersborg.....	1968	99
ALDÉN, BENNY, Vänersborg.....	1942	06
* ALEXANDERSSON, HANS, Biolog, Vänersborg.....	1948	75
ALFREDSSON HÅKAN, Vänersborg.....	1951	95
* ALFREDSSON, LARS, Adm. chef, Vänersborg, Ledamot beredningsnämnden,.....	1956	76
ALMHAGE, EJE, Köpman, Vänersborg.....	1945	94
ALMQVIST, DICK, Polisinspektör, Hunnebostrand.....	1947	88
ALMQVIST, PETER, Hälso- och sjukvårdschef, Vänersborg.....	1950	00
* AMGÅRD, KARL-ERIC, Kommunalarbetare, Vänersborg.....	1940	74
ANDERSEN, HASSE, Speciallärare, Vänersborg.....	1940	92
ANDERSSON, ANTON, Tapetsör, Vänersborg.....	1971	04
†* ANDERSSON, ARNE, Verkstadschef, Vänersborg.....	1923	80
ANDERSSON, BENGT, Vänersborg.....	1944	04
ANDERSSON, BERNE, Vänersborg.....	1944	97
* ANDERSSON, BO, Ingenjör, Varnhem.....	1940	74
ANDERSSON, BO, Vaktmästare, Vänersborg.....	1957	88
ANDERSSON, BO, Vänersborg.....	1946	08
* ANDERSSON, CENNY, Ingenjör, Frändefors.....	1963	83
* ANDERSSON, CHRISTER, Fil.mag. Vänersborg.....	1945	55
ANDERSSON, CLAES GÖRAN, Tapetsör.....	1937	99

ANDERSSON, CONNY, Sjukhuschef, Vargön.....	1947	05
ANDERSSON, DAVID, fil. dr., uppsala.....	1947	09
ANDERSSON, DICK, Vänersborg.....	1944	05
* ANDERSSON, GLENN, Elektriker, Trollhättan.....	1946	84
* ANDERSSON, GUNNAR, Redaktör, Täby.....	1928	83
ANDERSSON, HANS, Vänersborg.....	1965	04
ANDERSSON, HÅKAN, Mellerud.....	1950	98
ANDERSSON, JAN, Leg. veterinär, Vänersborg.....	1951	89
* ANDERSSON, JENS, Vänersborg.....	1912	83
ANDERSSON, JOACHIM, Elhandlare, Vargön.....	1963	09
* ANDERSSON, JOHN, Maskinchef, Vänersborg.....	1953	74
* ANDERSSON, KARL-ERIK, Bankdirektör, Vänersborg.....	1925	82
* ANDERSSON, KENT, Bilsförsäljare, Vänersborg.....	1944	81
ANDERSSON, KENT, Verkstadsmontör, Vänersborg.....	1942	90
ANDERSSON, KRISTIAN, Vänersborg.....	1972	97
* ANDERSSON, KURT, Typograf, Vänersborg.....	1940	80
ANDERSSON, LARS-OLOF, Överläkare, Bjästa.....	1945	01
* ANDERSSON, LENNART, Vänersborg.....	1926	80
ANDERSSON, MATS, Vänersborg.....	1970	10
ANDERSSON, OVE, Vänersborg.....	1945	04
* ANDERSSON, RAGNAR, Köpman, Vänersborg.....	1928	76
ANDERSSON, RICARD, Ingenjör, Vänersborg.....	1926	94
ANDERSSON, ROLF, Apotekare, Upplands Väsby.....	1936	94
ANDERSSON, STIG, Vänersborg.....	1938	94
** ANDERSSON, STIG, Socialvårdsschef, Vänersborg.....	1918	45
ANDERSSON, STIG, Sjukvårdare, Vänersborg.....	1936	87
ANDERSSON, STIG LENNART, Vänersborg.....	1932	88
ANDERSSON, SVEN, Målare, Vänersborg.....	1949	00
ANDERSSON, SVEN, Målare, Vänersborg.....	1931	05
* ANDERSSON, TOMMY, Köpman, Vänersborg.....	1950	75
* ANDERSSON, TOMMY, Ingenjör, Vänersborg.....	1950	83
ANDERSSON, ÅKE, Arvika.....	1941	07
ANDREASSON, JÖRGEN, Musiklärare, Vänersborg.....	1957	05
ANDRÉEN, FREDRIK, Vänersborg.....	1971	99
* ANDRÉEN, HÅKAN, Frändefors.....	1942	82
ANDRÉEN, ROBERT, Lysekil.....	1976	99
ANKARTOFT, BENGT, Verktygstekniker, Vargön.....	1942	90
ANKARTOFT, JAN, Maskinmätare, Uddevalla.....	1942	90
ANKARTOFT, PATRIK, Ingenjör, Vargön.....	1964	90
ANKARTOFT, STURE, Överingenjör, Vänersborg.....	1936	90
APPEL, ERNST, Vänersborg.....	1937	04
ARFWIDSSON, SUNE, Fastighetsmäklare, Vänersborg.....	1942	98
ARVEBLAD, SVEN OLOF, Ingenjör, Vargön.....	1946	08
ARVEKLEV, LAGE, Vänersborg.....	1950	98
ARVEKLEV, LEIF, Vänersborg.....	1952	96
* ARVIDSON, BENGT, Skötare, Vänersborg.....	1949	75
* ARWIDSSON, UNO, Expeditionsassistent, Vänersborg.....	1927	60
ASP, PETER, Informationschef, Vänersborg.....	1968	05

* BACK, INGVAR, Rörmontör, Vänersborg.....	1932	73
* BACK, JAN, Vänersborg	1934	63
BACK, KURT, Pensionär, Vänersborg.....	1931	93
* BACK, ROGER, Fotograf, Vänersborg	1956	83
BARTHOLMES, MICHAEL, Ingenjör, Vänersborg.....	1957	89
* BENGTTSSON, ROLF, Faktor, Vänersborg	1934	76
BENGTTSSON, ROLF, Överläkare, Vänersborg.....	1939	03
BENTON, GUNNAR, Marknadsanalytiker, Hisings backa	1936	97
BERG, CHRISTIAN, Uddevalla	1968	68
* BERG, LARS, Vänersborg	1945	00
BERG, LARS, Administrativ chef, Vänersborg, ledamot beredningsnämnden	1967	02
BERG, LENNART, Mellerud	1950	94
BERGENFELDT, HANS, Vänersborg	1935	05
BERGENHEIM, KLAS, Billdal	1970	96
BERGER, ANDRÉAS, Malmö, ständig medlem	1974	76
* BERGER, GUNNAR, Ingenjör, Vänersborg, ständig medlem,.....	1943	55
BERGER, MAGNUS, Lund, ständig medlem	1967	76
BERGER, MAX, Vänersborg, ständig medlem.....	1970	76
BERGER, NIKLAS, Vänersborg, ständig medlem	1973	98
* BERGER, ORVAR, Tandläkare, Vänersborg	1937	72
BERGSTEN, TOM, Vänersborg,	1952	08
** BERGMAN, KARL-ERIK, Ingenjör, Nol.....	1930	48
† BERGSTRÖM, ERLING, Vänersborg	1933	96
* BERGSTRÖM, JOHAN, Vänersborg.....	1950	80
* BERGSTRÖM, RAGNAR, Vänersborg	1942	80
BERNER, CARL, Vänersborg.....	1970	05
BERNLING, JOAKIM, Advokat, Vänersborg, Ersättare i styrelsen.....	1960	99
BERNLING, KARL, Postiljon, Vänersborg	1957	97
BERNLING, OLLE, Advokat, Vänersborg	1922	89
BERNTSON, STURE, Värnamo	1944	08
* BILLENGREN, LARS, Köpman, Mellerud.....	1938	75
BJARNELL, YAN-ERIK, Vänersborg.....	1955	07
BJELKHOLM, STEFAN, Vänersborg.....	1954	05
* BJÄRUDD, MATS, Halmstad.....	1945	80
BJÖRK, JAN, Direktör, Vänersborg	1949	04
* BJÖRKENSTOCK, JAN-OLOF, Munsö, Växjö.....	1948	82
BJÖRENDAHL, ANDERS, Upplands Väsby.....	1943	08
BJÖRENDAHL, LARS, Revisionsdirektör, Vänersborg.....	1945	88
BJÖRKLUND, JAN ÅKE, Stockholm	1938	00
BJÖRNBERG, BERTIL, Vänersborg	1924	05
BJÖRNBERG,CHRISTER, Göteborg.....	1952	05
BJÖRNBERG, KENT, Lidingö	1946	05
BJÖRNBERG, MARTIN, Pol. Mag. Mölndal.....	1968	94
** BJÖRNBERG, MAURITZ, Kamr., Vänersborg		
Hedersledamot, Innehavare av gilletts medalj (2002)	1927	54
** BJÖRNBERG, SVEN, Polisman, Vänersborg.....	1929	54
* BJÖRNBERG, THOMAS, Civilingenjör, Vargön	1953	77
BJÖRNDAHL, GUNNAR, Vara.....	1939	97

BJÖRNSSON, BJÖRN, Adjunkt, Vänersborg	1952	05
* BLIXT, BENGT, Maskinmästare, Uddevalla	1929	80
BLIXT, PETER, Begravningsentreprenör, Vänersborg	1965	95
BLOM, TOMAS, Vänersborg	1964	98
BLOMBERG, LENNART, Vänersborg	1942	08
BLOMGREN, BENGT, Vänersborg	1946	04
BLOMGREN, ERIK, Oslo, Norge	1973	83
* BLOMGREN, LARS, Kommunallråd, Vänersborg	1941	77
* BLOMGREN, MATS, Vänersborg	1960	77
BLOMQVIST, LENNART, Vargön	1942	09
BLOMQVIST, STEN, Vargön	1939	94
BOBERG, GUSTAV, Vänersborg	1982	87
BOBERG, LARS, Advokat, Vänersborg	1946	92
BOBERG, MARKUS, Enske	1972	87
BODÉN, HÅKAN, Vänersborg	1948	08
BOHLIN PONTUS, Civ. ing., Sollentuna	1968	95
BOMAN, FREDRIK, Civilingenjör, Torslanda	1973	00
BOMAN, GÖRAN, Försäljningschef, Vänersborg, Ersättare i styrelsen	1948	94
BOMAN, MERRIL, PR Manager, Göteborg	1953	90
BONDESON, CHRISTER, Hovås	1941	02
BORG, LARS, Vänersborg	1941	08
BORGEMYR, JAN, Vänersborg	1946	04
BORGLIDEN, INGE, Vänersborg	1936	94
BORNSTRÖM, STIG, Vänersborg	1940	04
BRATTWALL, JAN, Landstingsdirektör, Vänersborg	1942	91
† BRUUN, STEN, Skogsmästare, Frändefors	1930	05
BRYNGELSSON, STIG, Verkstadsmontör, Vänersborg	1927	91
BRÄNNLUND, FRANK, Vänersborg	1953	02
BUCCI, JAMES, Vargön	1966	10
BÜGLER, ULF, Vänersborg	1957	04
BYSTRÖM, URBAN, Kriminalvårdare, Vargön	1962	97
* BÄCKSTRÖM, BERTH, Åkeriägare, Vänersborg	1946	67
BÄCKSTRÖM, EMIL, Vargön	1976	85
* BÄCKSTRÖM, GUNNAR, Åkeriägare, Vänersborg	1932	67
BÖRRETZEN, JENS, Överläkare, Vänersborg	1938	06
BÖTTIGER, KARL-IVAR, Vänersborg	1932	05
* CARLÉN, BENGT, Vänersborg	1947	83
CARLSTRÖM, ROLAND, Vänersborg	1942	96
CEDER, BENGT-GÖRAN, Frändefors	1945	05
CEDER, BERNT, Telearbetare, Vänersborg	1933	90
CEDERQUIST, PÅR, Kommunjurist, Vänersborg	1944	99
CERBEUS, THOM, Produktionstekniker, Vänersborg	1945	04
CHRISTENSEN, EGON, Konditor, Vänersborg	1923	05
CRANTZ, CURT GÖRAN, Pol.mag., Vänersborg	1958	90
CRONQUIST, TORD, Körsnär, Vänersborg	1927	94
** DAFGÅRD, BENGT, Arbetsl. Vänersborg, ständig medlem	1939	50
DAHLBOM, ERIK, Frändefors	1971	99

DAHLBOM, MATS, Kommunjurist, Vänersborg	1964	01
DAHLGREN, EBER, Vargön	1926	89
DAHLGREN, LEIF, Banktjänsteman, Vänersborg	1945	85
DAHLGREN, INGVAR, Vargön.....	1945	08
DAHLLÖF, MATS, Uppsala.....	1965	67
DANIELSSON, ALLAN, Skolvaktmästare, Vänersborg.....	1937	07
DANIELSSON, THOMAS, Frändefors.....	1948	97
DANIELSSON, WOLLMAR, Vänersborg	1933	05
DAREFELT, GÖSTA, Vänersborg.....	1928	00
DAUNIUS, CARL, Ögonläkare, Vänersborg	1935	01
* DAVIDSSON, BENGT, Verkstadsmontör, Vänersborg	1957	71
* DAVIDSSON, BILT, Bankkamrer, Vänersborg	1938	64
DEHRÉN, JONAS, Frändefors	1971	05
DENNISSON, STIG-GÖRAN, Vänersborg	1956	05
DRUFVA, ULF, Vänersborg	1950	97
DUELL, GÖSTA, Försäljare, Vänersborg	1928	01
ECKERWALL, ÅKE, Filipinerna	1934	99
EDBERG, PEO, Göteborg	1948	01
†* EDVARDSSON, GUNNAR, Vänersborg	1916	71
EDVARDSSON, GÖRAN, Vänersborg	1950	07
EILERTSSON, NILS, Åklagare, Vänersborg	1934	02
* EK, CARL-GUSTAF, Teknologie doktor, V Frölunda.....	1958	83
** EK, HARALD, Överstelöjtnant, Varberg	1919	44
* EK, LARS-ANDERS, teologie kand., Lidköping	1954	83
EKBLAD, KENNETH, Göteborg.....	1948	09
EKDAHL, PER OLOF, Vänersborg.....	1946	97
* EKHOLM, GÖRAN, Försäljningschef, Vänersborg	1935	73
EKHOLM, JOHAN, Vänersborg	1963	87
* EKLIND, LARS, Överstelöjtnant, Linköping	1957	74
* EKLUND, BO, Lagerchef, Vänersborg	1937	80
EKMAN, GUNNAR, F.d. Rektor, Vänersborg, Innehavare av Gillets medalj (2008)	1928	01
* EKMAN, LARS, Tekniker, Vänersborg.....	1949	74
EKSTEDT, GÖRAN, Vänersborg	1949	05
* EKSTEDT, THOMAS, Utvecklingsledare, Råå	1951	65
* EKSTRÖM, JOHAN, Vänersborg	1943	80
EKVALL, TONY, Vänersborg.....	1971	07
ELGH, LARS-ERIK, Vänersborg.....	1947	98
ELIASSON, NILS, Vänersborg	1931	08
ELMQUIST, JOHN-EVERT, Sjukhusdirektör, Vänersborg	1922	89
* ELMQVIST, SÖREN, Museitekniker, Vänersborg	1940	75
EMANUELSSON, GÖTE, Vänersborg.....	1956	06
ENGDAHL, KENT, Posttjänsteman, Vargön.....	1953	04
ENGHOLM, CARL, Uppsala.....	1941	04
* ENGLUND, CLAES, Agronom, Lidköping.....	1943	47
ENGLUND, JAKOB, Uddevalla, ständig medlem	1981	82
* ENGLUND, MAGNUS, Tandläkare, Uddevalla, ständig medlem	1949	49
ENGLUND, NILS-ERIK MAGNUS, Vänersborg, ständig medlem	1966	66

** ENGLUND, NILSTURE, Leg. läkare, Vänersborg.....	1939	47
ENGLUND, OSKAR, Lidköping, ständig medlem.....	1983	83
ENGLUND, SAMUEL, Civ.ing. Lidköping, ständig medlem.....	1977	82
ENGLUND, TEODOR, Lidköping, ständig medlem.....	1985	85
ENGSTRÖM, PER-ARNE, Försäljare, Vänersborg.....	1935	85
ENORSON, LARS, Elinstallatör, Vargön.....	1939	90
* ERICSSON, ANDERS, Tandläkare, Vänersborg, ständig medlem.....	1944	54
* ERICSSON, ANDERS, Ingenjör, Vargön.....	1941	80
ERICSSON, BENGT, Målaremästare, Hamburgsund.....	1930	99
ERICSSON, BOO, Fritidspedagog, Skövde.....	1939	01
ERIKSSON, BJÖRN, Vänersborg.....	1973	04
ERICSSON-KLEIN, CARL, Vänersborg, ständig medlem.....	2000	05
ERIKSSON, EDDIE, Civ.ing. Träslövsläge.....	1935	05
ERICSON, ERIK, Vänersborg.....	1920	04
ERIKSSON, EVERT, Vänersborg.....	1930	04
ERIKSSON, HENRIK, Järfälla.....	1964	97
ERIKSSON, HÅKAN, Trollhättan.....	1956	07
ERIKSSON, INGE, Vänersborg.....	1946	96
ERIKSSON, JOHN, Kapten, Vänersborg.....	1929	98
ERIKSSON, JONNY, Vargön.....	1964	07
ERICSSON, JOHAN F., M.B.A., USA.....	1966	66
* ERICSSON, JOHN-OLOF, Tandläkare, Vänersborg, ständig medlem, Hedersledamot. Innehavare av gilletts medalj (2000).....	1939	54
ERIKSSON, KARL-ERIK, Fd Järnvägsexpeditör, Vänersborg.....	1928	94
ERICSON, LEIF, Viken.....	1939	01
ERICSON, LENNART, Adjunkt.....	1940	85
ERIKSSON, MATS, Kammaråklagare, Sävedalen.....	1967	99
ERICSSON, MICHAEL, Vänersborg.....	1969	02
ERICSON, PER-OLOF, Vänersborg.....	1945	06
ERIKSSON, RONNY, Vänersborg.....	1938	88
ERIKSSON, RUNE, Uddevalla.....	1936	01
ERIKSSON SVEN-INGVAR, f.d. kommunalråd, Vänersborg,.....	1940	92
ERICSON, TOMMY, Urmakare, Vänersborg.....	1946	04
ERIKSSON, ÅKE, Tekniker, Vänersborg.....	1925	98
ERIXON, DOUGLAS, Frändefors,.....	1941	97
ERIXON, LEIF, Frisörmästare, Vänersborg.....	1929	93
ERLANDSSON, GUNNAR, Äldreomsorgschef, Vänersborg.....		
* ERLANDSSON, KURT, Ingenjör, Vänersborg.....	1925	70
FAGER, JAN, Direktör, Vänersborg.....	1940	90
FAGERSTRÖM, BO, Helsingborg.....	1942	04
FAGERSTRÖM, MAGNUS, Landvetter.....	1966	89
FAGERSTRÖM, ÅKE, Musiklärare, Vänersborg.....	1939	98
FALK, BJÖRN, Vänersborg.....	1945	09
FALK, CLAS, Arbetsledare, Vänersborg.....	1970	97
FALK, GÖSTA, Vänersborg.....	1938	09
* FALK, LEIF, Montör, Vänersborg.....	1935	83
* FALK, ÅKE, Åkeriägare, Vänersborg.....	1942	66
* FAST, GUNNAR, Överstelöjtnant, Skövde.....	1948	83

FASTH, KENTERIC, Vänersborg	1955	05
FASTH, CONNY, Lärare, Partille.....	1948	05
* FASTH, SIXTEN, Fotograf, Vänersborg	1926	74
FERM, ANDERS, Trollhättan	1958	10
FERM, ROLAND, Vänersborg	1959	05
* FERM, RUNE, Kriminalassistent, Vänersborg.....	1929	84
FILIPSON, GÖRAN, Avdelningschef, Vänersborg	1947	94
FILIPSSON, PETER, Officer, Lund	1975	06
FLINK, BENGT, Hisings Backa.....	1936	85
FLOBERG, TOMMY, Skyddsförare, Vänersborg	1961	94
* FOCK, KARL-GÖRAN, Lerum	1953	77
* FORSSANDER, LARS-ERIK, Bankdirektör, Kungsbacka	1934	84
FORSHALL, LEIF, Spånga	1942	02
FORSELL, OLOF, Ingenjör, Västerås	1937	08
FRANZÉN, INGE, Vänersborg	1933	03
FREDÉN, HÅKAN, Ystad.....	1937	05
FREDMAN, EGON, Ingenjör, Vänersborg	1929	90
FREDMAN, MARTIN, Polisman, Göteborg	1970	83
FREDMAN, STEFAN, Produktionstekniker, Vänersborg.....	1964	04
* FREDMAN, SUNE, Verkmästare, Vänersborg.....	1940	68
* FREDRIKSSON, MATS, Köpman, Göteborg.....	1922	76
FRIBERG, HANS, Reklamman, Kolbäck	1956	94
* FRIBERG, CARL AXEL, Reservdelsman, Uddevalla.....	1923	69
FRIBERG, SAM, Säljledare, Västra Frölunda	1956	94
FRICK, JAN-OLOV, Leg. Läkare, Ullared	1939	08
FRICK, LARS H, Kommunchef, Borgholm.....	1948	98
* FRÄNDEGÅRD, BENGT-OLOF, Ingenjör, Vänersborg.....	1927	67
* FRÄNDEGÅRD, SVEN AXEL, Byrådirektör, Huskvarna	1922	67
FURBO, MATTIAS, Göteborg	1972	94
FURBO, STURE, Adjunkt, Vänersborg	1944	87
* FÅGER, KENTH, Ingenjör, Vänersborg	1952	60
* FÄLLING, HARRY, Televerksarbetare, Vänersborg	1939	71
GADD, ROLF, Uddevalla.....	1930	01
GELANG, PELLE, Civilingenjör, Vänersborg.....	1945	99
GILLBERG, HANS, Vänersborg.....	1960	05
* GILLBERG, ROLF, Köpman, Vänersborg	1939	77
GILLBERG, ROLF, Värmetekniker, Vänersborg	1936	90
GILLBERG, STEFAN, Vänersborg.....	1953	08
GRANLUND, KURT, Ekonomichef, Trollhättan	1938	94
GRANLUND, TOMAS, Vänersborg	1964	08
GRANQVIST, KJELL, Vargön.....	1932	97
GRANQVIST, TORE, Verkstadsägare, Vargön.....	1948	91
GRANSTRÖM, LARS, Kylmontör, Vänersborg.....	1963	99
GRAUMANN, GUNNAR, Lund.....	1933	93
* GRÖNBERG, MATTIAS, Civilingenjör, Bromma	1932	60
GRÖNROS, BERNT, Vänersborg.....	1963	99
** GULZ, LENNART, Adjunkt, Vänersborg.....	1939	54
GUSTAFSSON, BENKT, Vänersborg.....	1940	09

GUSTAFSSON, DAN, Socionom, Vänersborg	1947	02
* GUSTAFSSON, EVERT, Sjukvårdare, Vänersborg	1937	77
GUSTAFSSON, JAN, Musiklärare, Vänersborg.....	1952	05
GUSTAFSSON, JAN-OLOF, Vänersborg.....	1947	94
GUSTAVSSON, JOHAN, Civ. ekonom, Vänersborg.....	1961	99
GUSTAVSSON, KJELL, Vänersborg	1942	04
GUSTAVSSON, LARS-ÅKE, Vänersborg	1958	92
* GUSTAFSSON, KENT, Mättningsbiträde, Vänersborg	1944	71
GUSTAVSSON, LENNART, Vargön	1929	99
* GUSTAFSSON, PAUL, Frändefors	1935	66
GUSTAFSSON, ROLAND, Sjukvårdare, Vänersborg	1930	88
GUSTAFSSON, ROLAND, Leg. sjuksköterska, Vänersborg.....	1947	04
GUSTAVSSON, SONNY, Vargön.....	1946	03
** GUSTAFSSON, SUNE, Bagaremästare, Vänersborg.....	1918	55
GUSTAVSSON, YNGVE, Vänersborg	1936	92
GUSTAVSSON, YNGVE, Lindome	1936	05
GUSTAFSSON, ÅKE, Överläkare, Ugglarp	1937	90
GÅRDEHALL, LARS, Polisinspektör, Vänersborg.....	1945	97
GÅRDEHALL, PER, Vänersborg	1978	99
GÖSE, CALLE, Vänersborg.....	1936	06
HAGBERG, GILLIS, Kommunalarbetare, Vänersborg.....	1932	96
HAGBERG, SVEN, Personaldirektör, Vänersborg.....	1958	07
* HAGBORG, GÖRAN, Redovisningskonsult, Vänersborg		
ständig medlem. Kassafogde. Innehavare av gilletts medalj (2000)	1941	53
HAGBORG ASP, JESPER, Vänersborg.....	1996	05
HAGBORG ASP, VIKTOR, Vänersborg	2000	05
HAGBORG OLSSON, OSCAR, Mora.....	1993	05
HAGEMAN, ANDREAS, Vänersborg	1981	06
HAGEMAN, GERHARD, Vänersborg	1940	06
HAGEMAN, NICLAS, Vänersborg.....	1975	06
* HAGLIND, STURE, Gymnastikdirektör, Skövde	1946	68
HAGLUND, KENT, Direktör, Trollhättan	1944	87
HALL, SVEN-ERIK, Vänersborg	1944	94
HALLBERG, LEIF, Vänersborg	1948	96
HALLBERG, WILLARD, Typograf, Vänersborg.....	1931	86
HALLBLAD, BJÖRN, Vänersborg	1986	04
HALLBLAD, CARL, Vänersborg	1982	04
HALLBLAD, LARS, Bilplåtslagare, Vänersborg	1959	04
HALLQVIST, ANDERS, Lantmästare, Vänersborg.....	1954	94
* HALLQVIST, ANDERS, Veterinärassistent, Vänersborg	1945	76
HALLQVIST, ERIC, Trollhättan	1973	07
HALLQVIST, GUNNAR, Vargön	1939	05
HALLQVIST, HANS, Vänersborg	1949	07
HALLQVIST, INGVAR, Vänersborg	1954	01
HALLQVIST, JOHAN, Vänersborg	1986	04
HALLQVIST, LARS, St. Levene	1941	08
* HALLQVIST, TOMAS, Lab.assistent, Vänersborg.....	1951	84
HAMMARSTEDT, JÖRGEN, Polisass, Sävedalen.....	1966	83

HAMMARSTRÖM, CLAES, Växjö	1935	05
HANSSON, H O, LENNART, Personalman, Vänersborg	1947	96
HANSSON, JAN ERIK, Vänersborg	1950	01
HANSSON, LARS, Vänersborg	1965	92
* HANSSON, LENNART, Fastighetsmäklare, Vänersborg.....	1932	84
HANSSON, MIKAEL, Vänersborg	1962	06
HANSSON, TOMMY, Musikproducent, Vänersborg.....	1952	04
* HARLITZ, GUNNAR, Sjöing., Vänersborg, ständig medlem	1940	64
HARLITZ, HENRIK, Vänersborg	1973	05
* HARLITZ, LENNART, Ingenjör, Tösse	1943	64
HARRING, TORD, Hönö	1940	95
* HASSELHOLM, CURT, Typograf, Vänersborg	1929	82
HASELLIND, INGEMAR, Tekniker, Vänersborg	1938	93
* HASSELIND, KAJ, Ingenjör, Vargön.....	1945	76
HASSLUNG, LENNART, Falkenberg.....	1938	85
* HASSLÖF, J-O, RUNE, Kungälv	1929	83
HEDELIN, STEN, Arkitekt Vänersborg	1950	97
** HEDÉN LASSE, Borås	1934	57
HEDLUND, JOHAN, Ekonomie mag., Göteborg	1970	04
HEDLUND, STIG, Tekniker, Vänersborg.....	1941	95
* HEDQUIST, PER, Byråassistent, Vänersborg, Innehavare av gilletts medalj (2005)	1943	76
HEIDENGÅRDH, KLEIFT, Förvaltare, Frändefors	1949	96
HELLBERG, INGVAR, Vänersborg	1957	92
HELLDÉN, LEIF, Docent, Vänersborg	1937	05
* HELLMAN, ANDERS, Vänersborg	1955	73
HELLÅKER, KARL-ERIK, Vänersborg.....	1927	04
HENRICSSON, THORE, Vargön	1938	05
HENRIKSSON, GUNNAR, Rektor, Vänersborg	1943	05
HENRIKSSON, CLAES, Lidingö	1973	07
* HENRIKSSON, LARS ERIK, Vänersborg	1957	81
HERENTZ, CHRISTOFFER, Grundskollärare, Vänersborg	1968	94
HERMANSSON, JAN, Teol.dr., Universitetslektor, Lund	1949	91
* HERRMANN, GERHART, Folkskollärare, Lysekil.....	1931	82
* HERTZ, ARNE, Ingenjör, Trollhättan	1939	79
HESSELHOLDT, PÄR-ANDERS, Vänersborg, ständig medlem.....	1962	84
HJALMARSSON, GUNNAR, Aukt. Revisor Vänersborg	1957	97
* HJELM, STIG, Reprofotograf, Vänersborg, Innehavare av Gillets medalj (2007)	1927	76
HOFLING, OSCAR, Vänersborg, ständig medlem	1996	96
HOFLING, ERIK, Vänersborg, ständig medlem	2000	00
HOGLUND, DAN, Vänersborg	1963	10
HOLM, JAN OLOV, Vänersborg	1940	04
* HOLM, LARS-ERIK, Vägtkniker, Vargön	1944	82
* HOLMQVIST, EVERT, Vänersborg.....	1937	83
HOLMQVIST, MATS, Vänersborg	1960	06
HOLMQVIST, ROLF, Kurator, Hjärtum	1949	08
* HORSTER, KNUT, Verkmästare, Vänersborg	1920	75

* HURTIG, BENGT MAGNUS, Katrineholm	1953	66
** HURTIG, ERNST-MAGNUS, Elektriker, Vänersborg	1923	53
HÅKANSSON, STEN, VD, Vänersborg	1945	92
HÅRD, ÅKE, Malmö	1923	01
HÅRD af SEGERSTAD, BJÖRN, Rektor, Vänersborg	1954	05
* HÄGNEFORS, ERNST, Överstelöjtnant, Uddevalla	1921	77
HÖGBERG, JERKER, Vänersborg	1951	02
* HÖGBERG, STIG, Ingenjör, Kungsbacka	1944	77
HÖGLUND, ULF, Vänersborg	1964	10
HÖGSTRÖM, STIG, Plåtslagare, Vänersborg	1926	95
* HÖGZELL, LENNART, Företagsekonom, Bromma	1934	61
IDEBERG, ROLF, Doktor, Göteborg	1936	94
INGVALD, BO, Brandman, Vänersborg	1955	01
INGVALD, JONATHAN, Malmö	1982	05
ISACSSON, HENNING, Ingeniör, Vänersborg	1932	97
ISACSSON, JÖRGEN, Banktjänsteman, Vänersborg	1964	97
IVARSSON, KARL INGVAR, Ingenjör, Vänersborg	1941	85
* JACOBSSON, ARNE, Personalkonsulent, Trollhättan	1920	70
JACOBSSON, MIKAEL, Göteborg	1966	76
** JACOBSSON, ROLF, Redovisningskonsult, Vänersborg	1936	59
JACOBSSON, SVEN, Agronom, Varberg	1933	94
JANSSON, ANDERS, Köpman, Vargön	1940	05
JANSSON, HANS, Vänersborg	1949	08
* JANSON, LARS, Gymnastikdirektör, Falkenberg	1938	66
JANSSON, GUNNAR, Managing direktcor, Växjö	1935	01
JANSSON, STIG, Ingenjör, Frändefors	1946	99
* JARHED, GUNNAR, Banktjänsteman, Vänersborg	1947	78
JEGERFALK, BO, Studierektor, Vänersborg	1927	89
JENHALL, EVERT, Ingenjör, Vargön	1938	03
* JENNISCHE, MATS, Agronom, Runhällan, ständig medlem	1941	64
* JENNISCHE, PER, Fil.dr., Uppsala, ständig medlem	1943	64
* JENNISCHE, ÅKE, Socionom, Katrineholm, ständig medlem	1947	64
* JOACHIMSSON, ERLING, Civilingenjör, Torslanda	1950	77
* JOELSSON, LARS, Civilingenjör, Bromma, ständig medlem	1954	76
* JOELSSON, RUNE, Driftsverk., Vänersborg, ständig medlem	1927	76
JOHANSSON, BENGT, Konstnär, Glommen	1941	98
JOHANSSON, BENGT, Vargön	1945	96
JOHANSSON, BENGT, K.Å, Ambassadör, Stockholm	1937	97
JOHANSSON, BENGT, Vänersborg	1937	03
JOHANSSON, BERNT, Vänersborg	1937	04
JOHANSSON, BJÖRN, Hisings kärra	1963	93
* JOHANSSON, BO, Vargön, ständig medlem	1959	76
JOHANSSON, BO, Förs. tjänsteman, Vänersborg	1939	96
JOHANSSON, CASPER, Vänersborg, ständig medlem	1976	76
JOHANSSON, CONNY, Distriktschef, Vänersborg	1950	94
* JOHANSSON, GUNNAR, Boktryckare, Vänersborg	1946	66
JOHANSSON, GUNNAR, Vänersborg	1933	98
* JOHANSSON, HELMER, Kommunalarbetare, Vänersborg	1925	82

JOHANSSON, HÅKAN, Vänersborg.....	1947	92
* JOHANSSON, INGEMAR, Konditor, Vargön	1928	65
JOHANSSON, INGVAR, Kommundirektör, Vänersborg	1937	92
* JOHANSSON, JAN, Åkeriägare, Vänersborg	1937	76
JOHANSSON, JOEL, Vänersborg.....	2003	05
** JOHANSSON, KARL-ERIK, Typograf, Vänersborg	1927	53
JOHANSSON, KARL-GUSTAF, Vänersborg	1937	86
JOHANSSON, KENNETH, Mättningsbiträde, Vänersborg.....	1939	95
JOHANSSON, KENNETH, Vänersborg	1951	07
JOHANSSON, KENT, Vänersborg.....	1955	95
JOHANSSON, KJELL, Vänersborg	1936	05
JOHANSSON, KURT, Köpman, Vänersborg	1944	96
JOHANSSON, KURT, Typograf, Vänersborg.....	1932	06
JOHANSSON, LARS, Byggnadssnickare, Vänersborg	1934	86
JOHANSSON, LARS, Landskrona	1942	08
JOHANSSON, LARS ERIK, Vänersborg	1936	96
JOHANSSON, LARS-ERIK, Vänersborg	1930	99
* JOHANSSON, LEIF, Vänersborg, ständig medlem.....	1962	76
JOHANSSON, LEIF, Vänersborg	1965	10
* JOHANSSON, LENNART, Byrådirektör, Vargön.....	1942	82
* JOHANSSON, LENNART, Grävmaskinist, Trollhättan.....	1942	72
JOHANSSON, LENNART, Vargön	1931	05
JOHANSSON, MICHAEL, Vänersborg.....	1963	09
JOHANSSON, MELLVYN, F.d. reklamman, Kil.....	1942	09
JOHANSSON, PETER, l:e Antikvarie, Vänersborg, Andre Älderman	1963	89
JOHANSSON, PONTUS, Sjöing. Vänersborg, ständig medlem.....	1973	76
JOHANSSON, RICKARD, Vänersborg	1973	06
JOHANSSON, RALF, Marknadsansvarig, Vänersborg.....	1974	04
JOHANSSON, ROY, Projektledare, Vänersborg, innehavare av Gillets medalj (2008)	1943	97
* JOHANSSON, RUNE, Reservdelsman, Vänersborg.....	1944	76
JOHANSSON, RUNE, Vänersborg	1938	07
JOHANSSON, STEN, Vänersborg	1939	04
JOHANSSON, STIG-ARNE, Vargön.....	1921	03
JOHANSSON, STURE, Vänersborg	1937	99
JOHANSSON, SUNE, Arkitekt, Brottbby.....	1943	02
** JOHANSSON, SVEN, Telearbetare, Vänersborg	1937	59
JOHANSSON, SVEN, Trafikförman, Vänersborg.....	1926	89
JOHANSSON, SVEN-ERIK, Vänersborg.....	1926	09
JOHANSSON, SVEN-OLOF, Vänersborg	1950	99
JOHANSSON, SÖREN, Snickare, Vänersborg.....	1940	98
JOHANSSON, TAGE INGVAR, Fotograf, Vänersborg	1932	01
* JOHANSSON, THOMAS, Vänersborg	1957	76
JOHANSSON, THOMAS, Vänersborg,	1969	05
JOHANSSON, TOMMY, Vänersborg.....	1952	99
JOHANSSON, TORE, Vänersborg	1951	09
JOHANSSON, ÅKE, Vänersborg.....	1930	03
JOHANSSON, ÅKE, Ingenjör, Vänersborg	1922	05

JOHNSON, ARVID, Vargön	1938	98
JOHNSON, ULF, Vargön	1962	98
JONSSON, BERTIL, Vänersborg	1934	88
JONSSON, BROR, Målare, Vargön	1920	91
JONSSON, INGE, Vänersborg	1938	08
JONSSON, KARL-GUNNAR, Vänersborg	1947	09
JONSSON, LARS, Produktdesigner, Göteborg	1960	07
JONSSON, LEIF, Personalchef, Göteborg	1952	96
JOSEFSSON, FREDRICK, Vargön	1973	85
JOSEFSSON, JOHN, Teletekniker, Vänersborg	1964	98
JOSEFSSON, KENT, Vänersborg	1945	01
JOSEFSSON, LARS OLOF, Vänersborg	1939	00
JOSEFSSON, STEFAN, Vänersborg	1971	04
JOSEFSSON, TOBIAS, Vänersborg	1972	94
* JÄTBY, RUNE, Skorstensfejaremästare, Vänersborg	1931	76
JÄRNEFORS, HANS, Sjuksköt. Vargön	1947	06
* JÄRPLER, LENNART, Vänersborg	1947	83
JÄRPVIK, CURT, Enhetschef, Vänersborg	1946	95
JÄRPVIK, DANIEL, Vänersborg	1977	97
JÖNSSON, BERNT-OLOF, Vänersborg	1941	08
JÖNSSON, GUNNAR, Vänersborg	1968	88
KAAGE, BENGT, Överläkare, Vänersborg	1932	91
CARLSON, BENNY, Gymnasielärare, Vänersborg	1951	06
KARLSSON, BENNY, Vänersborg	1947	09
* KARLSSON, BERNY, Nödinge	1941	80
CARLSSON, BERNT, F.d. Driftschef, Vänersborg	1938	04
* CARLSSON, BERTIL, Annonskons, Vänersborg ständig medlem	1944	47
CARLSSON, DENNIS, Brålanda	1948	08
KARLSSON, EDUR, Stigtomta	1932	97
KARLSSON, ERIK, Sjökapten Vänersborg	1932	96
KARLSSON, GILBERT, Vänersborg	1938	10
KARLSSON, GÖSTA, Vänersborg	1926	99
KARLSSON, HANS, Vänersborg	1946	05
* KARLSSON, HERMAN, Fotograf, Vänersborg	1942	84
CARLSSON, HÅKAN, Vänersborg	1949	04
** CARLSSON, CARL-OTTO, Spedit, Göteborg ständig medlem	1939	47
KARLSSON, BERNDTSSON, KENT, Spanien	1940	97
KARLSSON, BO-GÖRAN, Vänersborg	1953	08
KARLSSON, KAJ, Vänersborg	1954	09
KARLSSON, KENT, Kriminalkommissarie, Trollhättan	1944	01
CARLSSON, KENT-MORGAN, Vargön	1959	96
* KARLSSON, KJELL-ANDERS, Typograf, Vänersborg	1958	82
CARLSSON, CLAS, Vänersborg	1944	09
KARLSSON, LARS ALBERT, Ingenjör, Trollhättan	1936	03
KARLSSON, LARS GUNNAR, Hisingsbacka	1949	08
CARLSSON, LARS-GÖRAN, Vänersborg	1942	10
KARLSSON, LEIF, Vänersborg	1952	98
* CARLSSON, LENNART, Mölndal ständig medlem	1946	47

CARLSSON, LENNART, Vänersborg.....	1938	10
KARLSSON, LENNART, Grävmaskinist, Vargön	1955	93
KARLSSON, LENNART, Konditor, Vänersborg	1927	90
KARLSSON, MAGNUS, Åkeriägare, Vänersborg	1961	07
KARLSSON, MARTIN, Studerande, Vänersborg ständig medlem	1976	87
KARLSSON, PETER, Vänersborg	1963	00
KARLSSON, PETER, Vänersborg	1964	10
KARLSSON, PER AXEL, Verkst.montör, Vänersborg	1925	85
CARLSSON, ROGER, Vargön	1943	96
* CARLSSON, STIG, Smögen.....	1936	77
KARLSSON, SVEN, Vänersborg.....	1926	85
KARLSSON, SÖREN, Direktör, Vänersborg.....	1959	98
CARLSSON, THOMAS, Målaremästare, Vänersborg	1957	96
KARLSSON, TAGE, Vänersborg	1926	99
* CARLSSON, UNO, Åkeriägare, Vänersborg	1926	67
KIHLSTEN, CLAES-GÖRAN, Banktjänsteman, Vänersborg	1947	93
* KIHLESTRÖM, LARS GÖRAN, Banktjänsteman, Frändefors	1936	65
* KJELLSSON, DAN, Vänersborg	1941	74
KJELLSSON, JOHAN, Vänersborg	1975	97
KJELLSSON, MICHAEL, Vänersborg	1962	95
KJELLSSON, PATRIK, Tekniker, Vänersborg	1971	07
* KJELLSSON, UNO, Direktör, Hälleviksstrand.....	1944	74
KNUTSSON, ANDERS, Vänersborg	1944	05
KNUTSSON, BO, Pol.mag. Vänersborg.....	1945	90
KNUTSSON, FREDRIK, Göteborg	1980	01
KNUTSSON, FREDRIK, Vänersborg.....	1971	08
* KNUTSSON, LEIF, Personaltjänsteman, Arvika.....	1934	64
KNUTSSON, OVE, Nacka	1934	06
KOPP, INGEMAR, Bohus	1936	07
KORP, OVE, Färgelanda	1940	06
KORITZ PETER, Läkare, Vänersborg	1939	02
KORSE, KARL-GERHARD, Fil.lic., Vänersborg.....	1934	85
* KORSE, YNGVE, Ingenjör, Vänersborg	1913	74
KRISTENSSON, LENNART, Ingenjör, Vänersborg	1932	99
KYLÉN, SVEN, Vänersborg	1959	06
KÄCK, LENNART, Ekonom, Vargön.....	1952	04
KÄLLGÅRD, ÅKE, Vänersborg	1939	08
* KÄRVLING, ARNE, Redaktör, Vänersborg.....	1926	82
KÄRVLING, URBAN, Journalist, Herrljunga	1957	85
LAND, SVEN-OLOF Direktör, Malmö.....	1942	09
LANDGREN, HENRIK, Stud. Vänersborg.....	1987	95
* LARSSON, ALF, Göteborg.....	1939	77
LARSSON, ALVAR, Direktör, Vänersborg	1943	03
* LARSSON, ANDERS, Spånga, ständig medlem	1963	63
LARSSON, ANDERS, Vargön	1969	08
LARSSON, ARNE, Ingenjör	1943	95
* LARSSON, BERTIL, Sjöman, Vänersborg	1942	81
LARSSON, BÖRJE, Fastighetsmäklare, Brålanda	1959	09

LARSSON, BÖRJE, Grafiker, Vänersborg.....	1948	95
LARSSON, BJÖRN, Vänersborg.....	1975	97
LARSSON, CHRISTER, Samhällsbyggnadsschef, Vänersborg	1944	05
LARSSON, DAVID, Vänersborg ständig medlem.....	1998	98
LARSSON, ERIK, Njurunda	1933	06
** LARSSON, GÖSTA, Civilingenjör, Stockholm ständig medlem.....	1936	55
* LARSSON, GÖTE, Posttjänsteman, Göteborg.....	1944	66
LARSSON, INGEMAR, Civ. ing., Vänersborg	1955	96
LARSSON, INGEMAR, Plåtslagare, Huskvarna	1939	89
LARSSON, JAN-OLOF, Åkeriägare, Vänersborg.....	1946	03
LARSSON, JOHAN, Vänersborg ständig medlem.....	1966	66
* LARSSON, LARS, Revisor, Hisings Backa.....	1943	68
* LARSSON, LARS, Elektriker, Trollhättan	1914	74
LARSSON, LEIF, Vänersborg	1948	96
LARSSON, LEIF, AV-chef, Vänersborg	1947	01
LARSSON, LEIF, Vänersborg	1962	10
LARSSON, LENNART, Mellerud.....	1962	07
LARSSON, MARTIN, Trafikinspektör, Vänersborg	1961	05
LARSSON, MATS, Vänersborg	1947	94
LARSSON, MIKAEL, Laboratoriechef, Vänersborg	1959	04
LARSSON, OLA, Verkstadschef, Frändefors.....	1965	03
LARSSON, PER ARNE, Vänersborg	1953	00
** LARSSON, ROLF, Underinspektör, Skärholmen, ständig medlem	1924	56
LARSSON, S. ANDERS, Vargön	1951	94
** LARSSON, STIG, Direktör, Vänersborg, Hedersledamot Innehavare av gilletts medalj (1990)	1935	57
* LARSSON, SVEN, A, Butiksbiträde, Vänersborg.....	1929	70
LARSSON, SVEN-ÅKE, Hamnchef, Vänersborg	1947	95
* LARSSON, YNGVE, Montör, Vänersborg.....	1927	77
* LARSSON, ÅKE, Vänersborg.....	1944	77
LARSSON, ÖSTEN, Vänersborg	1939	04
LAUDON, ANDERS, F.d. Skolläkare, Vänersborg	1932	01
LEJON, STEFAN, Marknadskoordinator, Vänersborg	1964	08
LEVÁN, OLOF, Ingenjör, Trollhättan	1924	93
LIDÉN, JAN-GUNNAR, Vänersborg.....	1948	95
LIDHOLM, PETER, Vänersborg.....	1960	04
* LIND, HÅKAN, Jur.kand., Vänersborg Bisittare i styrelsen.....	1948	54
LIND, JESPER, Vänersborg	1975	83
* LIND, LARS, Civilingenjör, Lerum	1944	50
* LINDBERG, ANDERS, Bankdirektör, Upplands Väsby	1938	66
* LINDBERG, BENGT ARNE, Verkstadsarbetare, Vargön.....	1949	66
* LINDBERG, CARL-AXEL, Ingenjör, Onsala	1944	65
* LINDBERG, JAN, INGE, Ingenjör, Smedjebacken.....	1954	83
LINDBERG, JOAKIM, Vargön	1979	88
LINDBERG, TOMAS, Vänersborg	1949	07
LINDÉN, ARNE, Ingenjör, Halmstad	1939	86
* LINDÉN, LARS, Civilingenjör, Vargön, ständig medlem.....	1954	75

LINDÉN, ROLF, Skärholmen, ständig medlem	1927	62
LINDGREN, ARVID, Trollhättan	1985	85
* LINDHÉ, RUNE, Representant, Vänersborg	1923	77
LINDQVIST, LARSERIK, f.d. Kommunaldirektör, Partille	1925	01
LINDSKOG, HANS, Byråchef, Vänersborg	1940	94
LINDSTEDT, SVANTE, Vänersborg	1943	08
* LINDSTRÖM, LENNART, Rektor, Sandviken	1918	63
LINDVALL, PER, Vänersborg	1946	06
LINNARSSON, JÖRGEN, Ekonomiansvarig, Vänersborg	1948	97
LINNARSSON, LENNART, Vänersborg	1952	98
* LISS, PER-ARNE, Brålanda	1940	67
LIVÉN, EJE, f.d. förste länsassessor, Vänersborg	1931	96
LJUNG, INGEMAR, Vänersborg	1966	94
LJUNGGREN, LARS GÖRAN, Inspektör, Frändefors	1946	98
LJUNGSTRÖMER, ADAM, Vänersborg	1986	01
LJUNGSTRÖMER, ANTON, Vänersborg	1989	01
LJUNGSTRÖMER, ARNE, Glasmästare, Vänersborg	1951	95
LOHEDEN, KARL GUSTAV, Vänersborg	1925	95
LOHM, SÖREN, Kranmaskinist, Vänersborg	1942	93
LUNDBERG, ANDERS, Vänersborg	1977	05
LUNDBERG, GUNNAR, Vägmästare, Vänersborg	1955	02
LUNDBERG, ROGER, Vänersborg	1945	05
LUNDBERG, WIMAN, WILGOT, Vänersborg	1908	09
LUNDBORG, ANDERS, Studerande, Vänersborg	1994	00
* LUNDBORG, BO, Operasångare, Haninge	1932	66
* LUNDBORG, ERIC, Köpman, Vänersborg, ständig medlem, Gillevärd	1957	66
LUNDBORG, GUSTAV, Studerande, Vänersborg	1987	01
* LUNDBORG, JAN, Vänersborg	1952	73
LUNDBORG, NIKLAS, Studerande, Vänersborg	1989	00
** LUNDBORG, STEN, Köpman Vänersborg	1925	42
* LUNDBÄCK, BENGT, Dialystekniker, Vänersborg	1941	67
LUNDGREN, CHRISTIAN, Vänersborg	1982	07
LUNDGREN, STEN ÅKE, Bilhandlare, Frändefors	1954	01
LUNDGREN, ÅKE, Kriminalinspektör, Södertälje	1946	88
LUNDH, GUNNAR, Polismästare, Vänersborg	1935	94
** LUNDIN, IVAR, Avsynare, Vänersborg, Innehavare av Gillets medalj (1995)	1919	52
* LUNDIN, JAN, Vänersborg	1936	69
* LUNDIN, PER, Köpman, Vänersborg	1953	55
LUNDQVIST, ULF, Banktjänsteman, Vänersborg	1946	93
LUNDSTRÖM, HERBERT, Länsveterinär, Vänersborg	1936	89
LUNDSTRÖM, MATTIAS, Vänersborg	1968	07
* LUNDAVIK, MAGNUSSON, ULF, Tandläkare, Källby	1926	64
LUNNERYD, BJÖRN, fd. godsägare, Vargön	1924	06
* LÅNG, BÖRJE, Kurator, Trollhättan	1933	76
* LÅNG, KENT, Bankdirektör, Vargön	1940	80
LÅNG, KURT, Regionchef, Vänersborg	1951	06

LÅNG, OWE, VD, Vargön	1963	97
LÅNG, STIG-ARNE, Konsult, Norrköping	1953	85
LÖFGREN, BENGT, Bagerikonditor, Vänersborg	1938	97
LÖFGREN, JERKER, Läkare, Vänersborg	1943	02
† LÖFQUIST, GÖRAN, fd. Ekonimichef, Vänersborg	1938	03
LÖNN, PER, Malmö	1977	08
LÖVBERG, THORE, fd. chefsåklagare, Vänersborg	1925	91
MAC DONALD, HANS, Trollhättan	1941	04
MAGNUSSON, ANDERS, Vänersborg	1944	06
MAGNUSSON, BJÖRN, Trafikingenjör, Vänersborg	1964	04
* MAGNUSSON, DICK, Vänersborg	1943	72
* MAGNUSSON, NILS, Folkskollärare, Ljungskile	1940	65
MAGNUSSON, PER, Bromma	1965	07
* MALCOLM, KARL-ERIC, Redaktör, Vänersborg, Innehavare av Gillets medalj (2006)	1928	80
MALM, GÖTE, Vänersborg	1921	96
MALM, RUNE, Vänersborg	1956	07
MALMBERG, NILS, Studerande, Vänersborg	1990	00
MALMBERG, RUNE, Vänersborg	1943	99
* MARKLUND, BERTIL, Docent, Vänersborg	1945	80
* MELIN, GEORG, Försäljningschef, Vänersborg	1922	70
MELIN, KENT-OVE, Begravningsentr., Vänersborg	1959	06
MELLQVIST, STIG, Lysekil	1934	07
MOLIN, ELVING, Vänersborg	1942	08
MOLLBERG, THOMAS, Tullinge	1949	06
MOSSBERG, BERTIL, Uddevalla	1937	85
MOSSBERG, LEIF, Arbetsledare, Vänersborg	1931	90
MATTSSON, OLLE, Vänersborg	1945	10
MUNKBO, LEIF, Dals Rostock	1959	07
MÅRTENSSON, ARNE, Bankdirektör, Djursholm	1951	87
MÅRTENSSON, BERNT, Skövde	1958	95
MÖRK, SVEN-OLOF, Vänersborg	1942	08
NEJDMO, TOMMY, Vänersborg, ständig medlem	1947	05
NIDSJÖ, JAN-ERIC, Vänersborg	1935	99
NIDSJÖ, KENNET, Konstruktör, Vänersborg	1963	04
NIKLASSON, LENNART, Vänersborg	1959	05
NILSSON, BERNT, Vänersborg	1948	99
* NILSSON, BO, Bankkamrer, Hisings-Kärra	1944	83
NILSSON, BO, Vänersborg	1943	08
NILSSON, BÖRJE, Kungsbacka	1946	00
NILSSON, GÖRAN, Vänersborg	1931	02
NILSSON, HANS, Kinna	1923	88
NILSSON, JAN-ERIK, Fordonsmek. Vänersborg	1954	94
NILSSON, LARS, Vänersborg	1946	99
NILSSON, LENNART, Lidingö	1943	92
NILSSON, MATS, Rektor, Vänersborg	1949	04
NILSSON, PATIK, Vänersborg	1968	10
* NILSSON, PER-AXEL, Överskötare, Vänersborg	1923	78

* NILSSON, PER GÖSTA, Bokbindarmästare, Värnamo	1925	80
NILSSON, PER OLOF, Vänersborg	1961	03
NILSSON, PETER, Kontorist, Vänersborg	1971	97
NILSSON, RAGNAR, Ingenjör, Vargön.....	1926	89
NILSSON, SÖREN, Vänersborg	1938	98
NILSÉN, PER, Malmö.....	1967	07
NOAKSSON, LENNART, Vänersborg	1929	02
NORBERG, KENNETH, Vänersborg	1949	09
* NORDGREN, KENT ALLER, Ingenjör, Vänersborg	1937	81
NORDQUIST, HANS, Vänersborg.....	1925	95
* NORDQVIST, YNGVE, Direktör, V. Frölunda.....	1930	77
NORLIN, BERNDT-OLOF, Vänersborg.....	1942	97
NORLIN, STAFFAN, Pilot, Vargön.....	1973	05
NORRMAN, TOMMY, Posttjänsteman, Vänersborg	1944	90
NYLÉN, TORE, Civilingenjör, Lidköping	1936	89
NYSTRÖM, GUNNAR, Brandinspektör, Vänersborg	1946	04
** NYSTRÖM, KARL FREDRIK, Ingenjör, Vänersborg	1928	58
NYSTRÖM, ULF, Smältv. arbetare, Vänersborg.....	1967	95
ODELIUS, CHRISTOFER, Vänersborg.....	1993	05
* ODELIUS, ERIK, Snickare, Vänersborg, ständig medlem	1934	79
* ODELIUS, SVEN ERIK, Vänersborg, ständig medlem.....	1957	79
ODHAMMAR, IVAN, Vänersborg.....	1932	06
OLAUSSEN, GÖRAN, Trollhättan	1938	99
OLOVSSON, BENGT, Frändefors.....	1951	10
OLSEN, POUL, Frisörmästare, Vänersborg.....	1938	91
OLSSON, Anders, Västerås	1978	07
OLSSON, BJÖRN, Vänersborg	1939	04
OLSSON, BOSSE, Institutionschef, Vänersborg	1948	07
* OLSSON, CHRISTER, V. Montör, Vänersborg.....	1956	83
** OLSSON, FOLKE, Tekniker, Vänersborg	1929	48
OLSSON, GERT, Arkitekt, Vänersborg.....	1933	89
* OLSSON, GUSTAF, Teckn.lärare, Vänersborg, ständig medlem	1918	72
* OLSSON, LARS, Vänersborg.....	1935	75
OLSSON, LARS-OLOF, Vänersborg	1949	05
* OLSSON, LENNART, Ingenjör, Vänersborg	1928	78
* OLSSON, ROLF, Företagsekonom, Vänersborg.....	1949	72
OLSSON, ÅKE, Ombudsman, Vänersborg	1962	09
* OLSSON, ÅKE, Köpman, Vänersborg.....	1945	83
OLSSON, ÅKE, Bilmekaniker, Vänersborg.....	1933	04
PAJUSI, ARWO, Antikvarie, Söderåkra.....	1965	99
* PALM, STIG-LENNART, Ingenjör, Linköping.....	1930	82
* PALMSTRÖM, ALLAN, Lärare, V:a Frölunda ständig medlem	1933	76
PATRIKSSON, ANDERS, Arkitekt, Vargön.....	1960	85
PATRIKSSON, HENRIK, Driftingenjör, Vänersborg.....	1965	85
PATRIKSSON, HÅKAN, Företagskonsult, Vänersborg.....	1946	94
PATRIKSSON, MAGNUS, Rådman, Timmersdala.....	1965	85
* PATRIKSSON, RUNE, Köpman, Vänersborg.....	1937	65
PAULSSON, JONAS, Vänersborg.....	1977	09

PAULSSON, ÅKE, Skara	1946	97
PERMVALL, OSKAR, Civilingenjör, Älvsjö	1957	88
PERSSON, HANS OLOF, Vänersborg	1974	90
PERSSON, JONNY, Fastighetsmäklare, Vänersborg	1948	95
PERSSON, KENNET, VD, Vänersborg	1962	08
PERSSON, MAGNUS, VD, Vänersborg	1967	05
PERSSON, STIG, Direktör, Vänersborg	1940	04
* PERSSON, SVEN-OLOF, Vänersborg	1925	77
PERSSON, ÅKE, Vänersborg	1933	08
* PETERSON, CHRISTER, Kommunalarbetare, Vänersborg	1943	71
PETERSON, ERNST, F.d. Finanschef, Vänersborg	1931	98
PETERSSON, KARL-ERIK, Bältinge	1935	04
PETTERSSON, BJÖRN, Elektriker, Vänersborg	1962	92
* PETERSSON, OLOF, Montör, Vänersborg	1923	77
PETTERSSON, INGEMAR, Vänersborg	1950	99
PETERSON, KARL-AXEL, Västra Frölunda	1940	95
PETTERSSON, NILS ÅKE, Vänersborg	1941	94
PETTERSSON, TOMMY, Grästop	1957	96
POLHEM, BO, Vänersborg	1950	09
PRINS, EDDIE, Frisör, Vänersborg	1971	94
PRINS, SETH, Frisör, Vänersborg	1947	94
** PÅRUD, NILS, Universitetslektor, ständig medlem		
Innehavare av gilletts medalj (1980), Umeå	1923	52
QUENTZER, BERTIL, Lektor, Vänersborg	1935	98
* RAHM, GUNNAR, Apotekare, Göteborg	1929	66
RAMM, TOMMY, Vänersborg,	1948	09
* RAMNEMYR, BJÖRN, Mätningstekniker, Vänersborg	1943	72
** RANER, LENNART, Köpman, Uddevalla	1919	53
RAPP, ALFRED, Sjukhemssdir., Vänersborg	1943	03
RAPP, CARL, Vargön	1992	05
RAPP, MARCUS, Vargön	1994	05
RAPP, PATRIK, Vargön	1962	00
RAPP, URBAN, Vänersborg	1968	05
REIMERS, GÖSTA, Göteborg	1943	02
ROSENBERG, TORSTEN, Folkskollärare, Trollhättan	1934	04
ROSENGREN, BENGT, Avd. chef, Vänersborg	1946	05
* ROSENGREN, KARL-ERIK, Ingenjör, Vänersborg	1938	71
* ROSLIN, LENNART, Ingenjör, Ryssby	1945	79
* ROSLIND, LARS-GÖRAN, Opt, Vänersborg, ständig medlem	1946	58
* ROSLIND, SVEN-GUNNAR, Opt, Mellerud, ständig medlem	1940	58
* RUDBERG, STIG, Professor, Lund	1920	76
RUDBSTRÖM, LARS, Samhällsplanerare, Vänersborg	1957	02
RUSSBERG, BERNDT, Konstnär, Vänersborg	1931	99
RUSSBERG, MIKAEL, Civ. ingenjör, Vallentuna	1969	04
RYBERG, EVERT, Lagerchef, Helsingborg	1940	90
RYBERG, LENNART, Styckmästare, Vänersborg	1932	90
RYDING, SVEN, Vänersborg	1940	04
* RÅDBERG, JAN ERIK, f. Vattenrättsingenjör, Uppsala	1910	84

RÅDMARK, THURE, Överläkare, Vänersborg.....	1952	99
* SAHLIN, PER-ANDERS, Fil.kand. Enskededalen	1945	50
SAHLIN, BO, Kapten, Vänersborg.....	1938	05
SAHLSTEN, BO, Trollhättan	1950	05
SANDÉN, BJÖRN, Vänersborg.....	1932	09
SALANDER, HÅKAN, Doktor, Vänersborg	1939	85
SALONEN, ARVID, Studerande, Malmö.....	1980	87
SALONEN, BÖRJE, Örebro	1951	95
SALONEN, EMIL, Stockholm	1977	87
* SALONEN, LARS, Tandläkare, Vänersborg, Bisittare i styrelsen	1948	81
SALONEN, OSKAR, Vänersborg	1987	89
* SAND, NILS OLOF, Köpman, Vänersborg	1933	76
SANDAHL, FOLKE, P, Överstelöjtnant, Vänersborg	1929	99
SANDSTRÖM, GERHARD, Officer, Tun.....	1970	80
SCHAGERSTRÖM, ROLAND, F.d. Brandmästare, Vänersborg.....	1936	05
SCHÄRBERG, HENRY, Vänersborg	1936	92
* SCHÖNDELL, BENGT, Produktionschef, Göteborg.....	1923	77
SELIN, LEIF, Direktör, Vänersborg.....	1947	02
* SILJEVALL, VALDO, Ingenjör, Västerlanda	1924	74
SJÖBERG, KJELL, Fastighetsingenjör, Vänersborg	1942	01
SJÖDAHL, PER, Vargön	1955	06
SJÖGREN, BENGT O.T, Göteborg	1932	07
SJÖSTAD, EMIL, Vänersborg	1990	00
* SJÖSTAD, LEIF, Elektriker, Vänersborg	1958	81
* SJÖSTRAND, CHRISTER, Civilingenjör, Göteborg.....	1943	79
SJÖSTRAND, GÖRAN, Ingenjör, Vänersborg	1944	94
SJÖSTRAND, OSKAR, Vänersborg	1973	94
* SJÖSTRÖM, JAN, Köpman, Vänersborg.....	1930	77
SJÖSTRÖM, ROLF GEORG, Golvläggare, Vänersborg	1926	87
* SJÖÖ, LEIF, Direktör, Göteborg.....	1932	76
SKAGERLIND, HANS-RUNE, Vänersborg	1937	08
SKARSJÖ, LENNART, Företagsförmedl., Vänersborg	1945	99
* SKOGLUND, ANDERS, Trollhättan.....	1953	83
SKOOGH, ANDREAS, Karlstad.....	1979	95
SKOOGH, EIVIND, Vänersborg	1947	08
* SKOOGH, GUNNAR, Fastighetsmäklare, Vänersborg, Hedersledamot, Innehavare av Gillets medalj (2007).....	1937	69
SKOOGH, JAN-OLOF, Marknadsutvecklare, Karlstad.....	1952	95
** SKOOGH, LARS-OLOF, Trafikmästare, Vänersborg	1925	58
SKOOGH, LENNART, Sollentuna	1949	92
SKOOGH, MARCUS, Karlstad.....	1983	95
* SKÖLDEBORG, KARL-AXEL, Billackerare, Vänersborg.....	1927	62
SPJUTH, LENNART, Civilingenjör, Oxelösund	1949	02
STAKE, BENGT OLOF, Vänersborg	1946	03
STALFORS, LEIF, Vänersborg.....	1939	98
* STALFORS, TOMAS, Vänersborg	1948	83
STARK, DAN, Vänersborg	1946	02
STEINER, ARNE, Vänersborg	1945	09

STEINER, ERIK, Vänersborg	1979	10
STENSON, MORGAN, Uddevalla.....	1960	07
* STENSTRÖM, GÖRAN, Pol.mag. Göteborg.....	1939	74
* STENSTRÖM, ROLF, TV-tekniker, Vänersborg	1937	76
STERNER, ANDERS, Instrumentkontrollant, Vänersborg.....	1955	94
* STJERNDAHL, HARALD, Agronom, Vänersborg	1915	81
STJÄRNERED, BERTIL, Vänersborg.....	1940	10
STORM, GÖRAN, Nol.....	1946	02
STRAND, JAN-OLOF, Banktjänsteman, Vänersborg	1969	99
STRAND, JOHAN, Vänersborg	1967	97
STRAND, LENNART, Behandlingsassistent, Vänersborg	1946	01
STRAND, OLLE, Vänersborg	1931	93
* STRANDBERG, BERTIL, Köpman, Uddevalla	1921	75
STRID, BROR, Vänersborg	1944	04
STRIVE, STAFFAN, Sjökapten, Ljungsåle.....	1960	85
STRÖM, DAG, Vänersborg	1951	04
* STRÖM, PER, Byggnadsingenjör, Motala	1920	76
* STRÖM, RAGNAR, Civilingenjör, Stockholm.....	1939	82
* STRÖM, SÖREN, Redaktör, Vänersborg	1934	67
STRÖMBERG, REINE, Fastighetschef, Vänersborg	1938	88
STÅHLBERG, PER OLOF, Plåtslagare, Vänersborg.....	1944	95
STÖCK, ANDERS, Vänersborg	1937	09
* SULTAN, JAN, Förvaltare, Vänersborg.....	1934	84
SUNDBERG, GILBERT, Konditor, Vänersborg	1931	91
SUNDBERG, NIKLAS, Konsult, Vänersborg	1966	04
SUNDEFORS, BILL, Konsult, Vänersborg	1956	98
SUNDEFORS, HARTVIG, Fd Järnvägsexp. Vänersborg	1927	94
* SUNDELIUS, CLAS, Ingenjör, Vänersborg	1936	75
SUNDELIUS, JONAS, Vänersborg.....	1963	04
* SUNNERDAHL, SVEN-OLOF, Reparatör, Vänersborg.....	1938	79
SVANBERG, BERTIL, Vänersborg	1925	04
* SVANBERG, GÖSTA, Civilekonom, Vänersborg	1924	84
SVANBERG, HENRIK, Vänersborg, Ledamot beredningsnämnden.....	1966	84
* SVANBERG, MARTIN, Ingenjör, Trollhättan	1962	84
SVANBERG, ÅKE, Informationschef, Strömstad.....	1943	96
SVANLING, THOMAS, Byggnadstekniker, Vänersborg.....	1958	05
SVENSSON, ALF, Droskägare, Vänersborg	1957	94
* SVENSSON, BENGT, Representant, Vänersborg.....	1932	64
SVENSSON, BERTIL, Brandförman, Vänersborg	1924	93
SVENSSON, CHRISTER, Vänersborg	1943	90
SVENSSON, GÖRAN, Brandman, Vänersborg.....	1956	01
SVENSSON, GÖRAN, Kungshamn.....	1951	08
SVENSSON, HANS, Vaktmästare, Vänersborg	1957	05
SVENSSON, JOHAN, Civilekonom, Stockholm, ständig medlem	1975	76
SVENSSON, KENT, Vänersborg	1937	04
* SVENSSON, LARS, Civilingenjör, Barsebäck	1950	76
* SVENSSON, LARS-GUNNAR, Vänersborg	1952	80
* SVENSSON, LENNART, Vänersborg.....	1952	80

SVENSSON, PETER, Stockholm, ständig medlem	1972	72
SVENSSON, STEFAN, Driftstekniker, Vänersborg	1966	04
SWAHN, JANERIC, Vänersborg	1950	05
SÅVBLOM, DAG, Stockholm	1963	07
SÖDERBLOM, ALVIN, Vänersborg	2003	03
SÖDERBLOM, EMIL, Vänersborg	2003	03
* SÖDERBOM, LARS-ÅKE, Målare, Vänersborg	1954	81
SÖDERKVIST, GUNNAR, Snickare, Vänersborg	1955	92
SÖDERQVIST, NILS-ERIK, Riksdagsman, Brålanda	1948	95
SÖDERROS, STEN, Uddevalla	1951	04
SÖDERSTRAND, ROGER, Torslanda	1964	05
SÖDERSTRÖM, GÖRAN, Fd skogsdirektör, Vänersborg, Innehavare av Gillets medalj (2005)	1916	91
* SÖDERSTRÖM, LEIF, Vänersborg	1960	84
* SÖDERSTRÖM, PER ARNE, Kamrer, Vänersborg	1933	66
* SÖDERSTRÖM, STIG, Vänersborg	1940	83
* SÖDERSTRÖM, SVEN, Postmästare, Vänersborg	1933	83
TALLBO, BO, Klubbchef, Nyköping	1952	95
TENGBLAD, SVANTE, Ekonomichef, Vänersborg	1953	87
* TERNQUIST, KJELL, Redovisn.konsult, Vänersborg, Hedersledamot. Innehavare av Gillets medalj (1990)	1939	50
THORELL, SUNE, Logistiker, Båstad	1955	88
THORNELL, ERLAND, Vänersborg	1943	08
THORSÉN, ROBERT, Vänersborg	1939	08
THORSSON, BRUNO, Rådman, Vänersborg	1941	01
TORSTENSSON, ROLF, Vänersborg	1937	09
THORVALDSSON, CARLSSON, PER, IT-Tekniker, Brålanda	1962	04
THUNBERG, BO, Biolog, Kil	1952	01
* THUNBERG, SVEN, Kommunalarbetare, Brålanda	1935	79
THUNSTRÖM, SVEN, Marknadschef, Göteborg	1938	01
** TIBBLIN, ARNE, Posttjänsteman, Vänersborg	1925	51
* TIBBLIN, LENNART, Arbetsledare, Lerum	1935	61
* TIDSTRAND, LENNART, Kamrer, Alingsås	1936	76
TIMMERFORS, STIG, Frändefors	1938	03
TOMELIUS, HALVARD, Vänersborg	1921	98
TORNBERG, LARS, Vänersborg	1934	02
TROPP, INGVAR, Skattkärr	1940	01
* TUFVESSON, ALLAN, Vänersborg	1922	83
* TURTELL, LARS, Byggnadsingenjör, Vänersborg	1942	80
TVIKSTA, EVALD, Ödsmål	1935	04
TVIKSTA, INGEMAR, Vänersborg	1933	85
TÖRNER, SVEN-OLOF, Vänersborg	1950	98
ULLDAHL, CONNY, Distributör, Vänersborg	1956	88
* ULVEGÄRDE, DAG, Pol.mag. Onsala	1941	69
UTTER, KARL ANDERS, Frändefors	1947	95
WADELL, LEIF, Köpman, Göteborg	1940	01
* WADMAN, DAG, Bankdirektör, Vänersborg	1949	80
WAERN, FREDRIK, Lantmästare, Vargön	1943	89

WAHLIN, BJÖRN, Distr.överläk, Thun Schweiz	1942	85
** WAHLIN, CARL-VIKING, Köpman, Vänersborg, Hederledamot, Innehavare av Gillets medalj (1989)	1932	51
* WAHLIN, JACOB, Vargön	1960	71
WAHLIN, TORDEL, Docent, Upphärar	1943	85
WALLENBERG, REINHOLD, Posttjänsteman, Vänersborg	1947	98
WALLIN, BJÖRN, Civilingenjör, Vänersborg	1939	94
WALLIN, KENNETH, Målare, Vänersborg	1964	92
* WALLIN, ROLAND, Målare, Vänersborg	1930	82
WALLTIN, HÅKAN, Personalledare, Vänersborg	1968	01
WALLTIN, STENÅKE, O, Redaktör, Vargön	1937	90
WANNERUD, LARS, Vänersborg	1924	05
WASSÉN, HANS, Vänersborg	1952	04
WASSÉN, LARS, Vänersborg	1966	04
* WASSENIUS, SVEN, Tandläkare, Vänersborg	1927	77
WEGRAEUS, BJÖRN, Lund	1969	82
* WEGRAEUS, ERIK, Riksantikvarie, Lund	1940	83
WEGRAEUS, FREDRIK, Göteborg	1965	82
** WEINSTOCK, ERLING, Direktör, Sköndal	1916	42
* WEISS, ANDERS, Byrådirektör, Munkedal	1940	66
* WELÉN, PER, Civ. Ingenjör, Vänersborg	1960	73
* WENNBERG, LENNART, Kontrollant, Vänersborg	1951	75
WENNBERG, MATS, Platschef, Vargön	1942	02
* WENNBERG, YNGVE, Telearbetare, Vänersborg	1934	79
WENNERBERG, FREDRIK, Vänersborg	1990	04
WENNERBERG, HENRIK, Vänersborg	1948	85
WENNHAGE, PER, Tekn. dr. Älvsjö	1966	80
WERNER, CLAES, Maskinist, Vargön	1945	09
WERNER, RAYMOND, Vänersborg	1937	05
* WERNER, SVEN, Tekn. Dr, Haverdal	1952	77
WENNLIND, BÖRJE, Vänersborg	1937	05
VESSBY, ENAR, Gamleby	1939	05
* VESSBY, SVEN-OVE, Reparatör, Frändefors	1944	84
* WESTERBERG, BERTIL, Malmö	1917	76
* WESTERBERG, BO, Ingenjör, Vänersborg	1940	76
* WESTERBERG, LARS, Vänersborg	1928	81
* WESTERBERG, PER-OLOF, Chaufför, Vänersborg	1923	77
* WESTERLUND, ÅKE, Regionchef, Vänersborg, Ledamot beredningsnämnden	1950	80
* WESTHALL, HÅKAN, Kronofogde, Vänersborg	1938	74
* WESTHALL, SVEN, Ingenjör, Vänersborg	1945	75
VILGEUS, LARS-GUNNAR, Komminister, Strängnäs	1943	01
WIK, INGEMAR, Vänersborg	1940	96
* WULF, ERIK, Civilekonom, Lerum	1950	63
VÄNERLÖV, INGEMAR, Riksdagsledamot, Vänersborg	1944	94
** WÄRNE, ORVAR, Kontorist, Trollhättan	1928	53
ZETTERBERG, CHRISTER, Näringslivssekr., Vänersborg, Gilleskrivare	1945	88
ZETTERBERG, CURT, Hamburgsund	1943	01

ZICKERMAN, MAGNUS, Helsingborg	1955	05
* ÅBERG, GERT-OLOF, Byggnadssnickare, Vänersborg	1958	74
* ÅBERG, GUNNAR, Fritidschef, Vänersborg	1930	75
* ÅBERG, SVEN OLOF, Tjänsteman, Vänersborg	1923	61
ÅHLUND, BO, Ingenjör, Vänersborg	1944	95
ÄNGERMARK, WILHELM, Antikvarie, Uddevalla, ständig medlem	1924	85
ÖGREN, EGON, Vänersborg	1944	05
ÖHGREN, ANDREAS, Frändefors	1972	01
ÖRTENBLAD, ROLF, Distriktschef, Vargön	1934	93
ÖSTH, BENNY, Verkstadsschef, Vänersborg	1941	05
ÖSTERBERG, JAN, Inköpschef, Ljungskile	1937	90
* ÖSTLING, HARRY, Verkstadsarbetare, Vänersborg	1920	74

Antal medlemmar: 1009

** Berättigade till 25-årstecknet*

Gillet's Plusgironummer är 32 93 19-8

*** Berättigade till 50-årstecknet*

För att underlätta arbetet med medlemsförteckningen ombedes gillebröderna att till Gillet anmäla ev. ändring av adress, titel m.m. till

**Vänersborgs Söners Gille
Göran Hagborg, Öxneredsvägen 117 B
462 61 Vänersborg**

epost: hagborg@tele2.se

Styrelseberättelse 2009

Styrelsen för Vänersborgs Söners Gille får härmed avge följande berättelse verksamhetsåret 2009, Gillets 104:e.

Gillet har under året samlats till Årsstämma den 21 april 2009 med ett hundratal deltagare.

Efter sedvanliga förhandlingar informerade Sören Runsteen om planerna på förändring och utveckling av handels- och industriområdet Lilla Vassbotten. Ett spännande projekt som kommer att förändra bilden av staden för kommande generationer.

Högtidsstämman den 30 oktober 2009 bevistades av inte mindre än 135 gillebröder, vilket är nytt deltagarreord. Andre Åldermannen Peter Johansson, vilken denna gång ledde förhandlingarna inledde med att till årets fyra ungdomsstipendiater i Vänersborgs Tennisklubb överlämna 1500 kronor vardera och 4000 kronor till klubbens övriga verksamhet. Tecken för 50- åriga respektive 25- åriga medlemskap tilldelades 5 respektive 7 medlemmar. Stämman beslutade även att utse John-Olov Ericsson, Gunnar Skoogh och Kjell Thernquist till hedersledamöter.

Efter förhandlingarna redovisade Lars Salonen Årskrönikan, varefter mötet avslutades med att Kjell Thernquist visade fotobilder från Vänersborg under 1960- och 1970- talen.

Den 31 oktober, Alla Helgons Dag, anordnade Gillet för tionde gången utdelning av musikstipendier om vardera 10 000 kronor ur Elis Ullmans Minnesfond i Vänersborgs kyrka. Denna gång till Daniel Johansson på orgel och till Bjorn Bjerkaes-Jacosen med trumpet som specialitet. Konserten och stipendieutdelningen samordnas med deltagande av Vänersborgs Musikskola. Konserten har för varje år utvecklats till ett välbesökt evenemang med mycket hög kvalitet.

Gillet har under året fortsatt med att sätta upp nya och underhålla informationsskyltar i staden och dess omgivning. Styrelsen har vidare medfinansierat utgivningen av Bo Theutenbergs bok "Mellan Liljan och Sjöbladet" med 4 000 kronor. Genom utvecklad datateknik har sökningar möjliggjorts via Gillets hemsida på faktauppgifter i Gillets årsskrifter. Fortsatt utveckling av medlemsregistret genom datorisering sker och beslut finns även om att skanna alla fotoporträtt som finns i gilletts arkiv på namngivna vänersborgare.

Gillet har medverkat i årets "Kulturnatta" genom att i museets lokaler visa Lars Thornbergs filmer från Vänersborg. Gillet har också

sponsrat ytterligare visningar av filmerna på SAGA- biografen under höstmarknadsdagen. Inför julen har Gillets julblommor på sedvanligt sätt delats ut. Många redovisningar finns om den stora uppskattning och glädje dessa blommor skänker mottagarna.

Den 25 augusti genomfördes Gillemästerskapet i golf. Det var 34 bröder, flest hittills, som deltog och segrare denna gång blev Bo Olsson.

Styrelsen har under året haft 10 protokollförda sammanträden. Styrelse, beredningsnämnd och tillsatta arbetsgrupper har dessutom samlats för att bereda olika frågor samt sköta hus och trädgård vid Gillets lokaler. Gillets årsskrift har utkommit med sin 78:e årgång.

Styrelsen har under året bestått av Göran Ahlin, Förste ålderman, Peter Johansson, Andre ålderman, Göran Hagborg, Kassafogde, Eric Lundborg, Gillevärd, Christer Zetterberg, Gilleskrivare, Håkan Lind och Lars Salonen, Bisittare

Vänersborg i april 2010

Göran Ahlin Peter Johansson Eric Lundborg Håkan Lind

Göran Hagborg Christer Zetterberg Lars Salonen

Årsbokslut 2009

Resultaträkning

Intäkter

Medlemsavgifter	140 000:-
Ränteintäkter Gillet.....	472:-
Ränteintäkter Fonder.....	35 531:-

Kostnader

Kostn årsskrift.....	91 318:-
Annonsintäkter.....	/- 35 000:-
Nettokostnad årsskrift	56 318:-
Lokalkostnader.....	30 966:-
Telefon, porto	11 290:-
Sammanträdeskostnader	8 500:-
Uppvaktningar.....	7 189:-
Annonsering.....	10 264:-
Övriga kostnader	29 005:-
Skatter	22 967:-

Årets underskott	496:-
Summa	176 499:-

Summa	176 499:-
-------------	-----------

Balansräkning 2008 12 31

Tillgångar

Kassa bank, plusgiro	106 694:-
Fonder.....	815 981:-
Övriga fordringar	13 500:-
Inventarier	45 000:-
Årets underskott	496:-

Skulder, Eget kapital

Diverse skulder	16 567:-
Eget kapital Fonder	595 401:-
Eget kapital Gillet	369 703:-

981 671:-

981 671:-

GRANSKNINGSBERÄTTELSE

Undertecknade, som utsetts att granska Vänersborgs Söners Gilles räkenskaper och förvaltning för år 2009, får efter fullgjort uppdrag avgiva följande berättelse.

För uppdragets fullgörande har vi tagit del av Gillets samt dess fonders räkenskaper och styrelsens berättelse samt i övrigt företagit de granskningsåtgärder vi ansett nödvändiga. Någon anledning till anmärkning föreligger inte beträffande de till oss överlämnade handlingarna, bokföringen, inventeringen av dess tillgångar eller eljest beträffande Gillets förvaltning.

Med anledning härav tillstyrker vi full ansvarsfrihet för den tid granskningen avser.

Vänersborg den 2 mars 2010

Kent Lång
Granskningsman

Lars Berg
Granskningsman

www.vanersborgssonersgille.se

VÄNERSBORGS SÖNERS GILLE 2010

Styrelse

AHLIN, GÖRAN, Ingenjör, Förste Älderman 2006 (1990)
JOHANSSON, PETER, 1:e Antikvarie, Andre Älderman 2008
ZETTERBERG, CHRISTER, Näringslivssekreterare, Gilleskrivare 2003 (2002)
HAGBORG, GÖRAN, Redov.konsult, Kassafogde 1993 (1980)
LUNDBORG, ERIC, Köpman, Gillevård, 2008 (2006)
SALONEN, LARS, Tandläkare, Bisittare, 2006 (2003)
LIND, HÅKAN, Jur.kand, Bisittare, 2008 (2003)
BOMAN, GÖRAN, Regionchef, Ersättare 2008
BERNLING, JOAKIM, Advokat. Ersättare 2008

Beredningsnämnd

GILLESKRIVAREN
LUNDBORG, ERIC, Köpman
ALFREDSSON, LARS, Administrativ chef
WESTERLUND, ÅKE, Regionchef
BERG, LARS, Affärsutvecklingschef
SVANBERG, HENRIK, Ingenjör

Årsskriftnämnd

ANDRE ÄLDERMANNEN
LARSSON, STIG, Direktör
THERNQUIST, KJELL, Konsult
MALCOLM, KARLERIC, Redaktör
CARLÉN, BENGT, Journalist
ANDERSEN, HASSE, Speciallärare
AHLIN, GÖRAN, Ingenjör
KNUTSSON, Bo, Pol mag
BERNLING, JOAKIM, Advokat

Granskningsmän

LÅNG, KENT, Bankdirektör
SVENSSON, LENNART, Intendent ,
WASSÉN, LARS, Banktjänsteman, suppleant

GILLETTS ÄLDERMÄN

Stadskassören Ferdinand Hallberg	1905-1920
Direktören Edwin Andersson	1921-1935
f.d Fältläkaren Karl Gustaf Cedergren	1936-1941
Borgmästaren Bertel Hallberg	1942-1953
Landskamreraren Gunnar Hjorth	1954-1964
Länspolismästaren Erik Sahlin	1965-1973
Kamreraren Olov Jansson	1974-1979
Fd. Disponenten Sven Lind	1980-1990
Direktören Stig Larsson	1991-2005
Ingenjören Göran Ahlin	2006-

Gilletts styrelse leddes till 1933 av en ordförande. Detta år infördes beteckningen Förste Älderman samtidigt som styrelsens övriga ledamöter fingo sina nuvarande titlar

www.vanersborgssonersgille.se

MEDLEMSINFORMATION

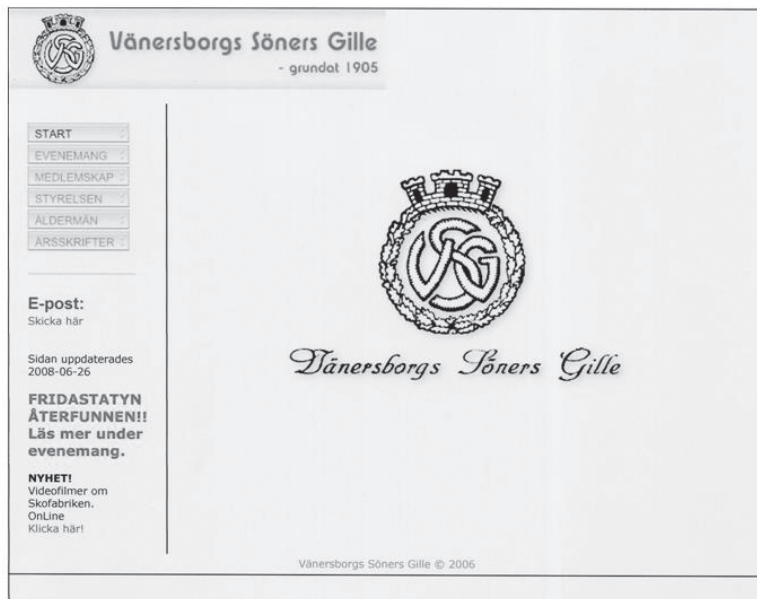
Gilletts hemsida

Vänersborgs Söners Gille har naturligtvis en egen hemsida på det s.k nätet. Vi försöker efter bästa förmåga att hålla den uppdaterad och aktuell. Du loggar in på internetadressen: www.vanersborgssonersgille.se och hamnar på vår startsida, där Du finner de senaste nyheterna och flikar som leder till vidare information. Du kan ex. läsa samtliga årsskrifter sedan 1932.

Genom att klicka på fliken ”Medlemskap” kan Du enkelt anmäla nya medlemmar genom att fylla i formuläret och sända det via e-post direkt till Gillet.

Medlemsförteckningen

Den medlemsförteckning som Du finner i årsskriften är inte till alla stycken helt korrekt vad avser titlar, bostadsort mm. Vi uppskattar om Du meddelar oss eventuella felaktigheter antingen via e-post: hagborg@tele2.se eller genom ett telefonsamtal till Göran Hagborg 0521-17705 eller brevledes till adress: Vänersborgs Söners Gille, Göran Hagborg, Öxneredsvägen 117 B, 462 61 Vänersborg.

www.vanersborgssonersgille.se

Vänersborgs Söners Gilles styrelse 2010

*Bakre raden fr. vänster Christer Zetterberg, Håkan Lind, Eric Lundborg, Lars Salonen.
Främre raden fr. vänster Peter Johansson, Göran Ahlin, Göran Hagborg*

Nordea Köpmansgatan 6, Vänersborg • 0771-22 44 88 vanersborg.3049@nordea.se • www.nordea.se	Sp Contract AB Stig Persson Nygatan 90, 462 32 Vänersborg Tel. 0521-610 90, Fax 0521-622 77 Mobil 070-586 10 90 E-mail: stig.persson@spcontract.se www.spcontract.se
Ståhlbergs Plåtslageri Tenggrenstorpsvägen 17 462 56 Vänersborg Tel. 0521-194 16 Fax 0521-642 45	PRINS <i>frisersalong</i> <i>Kungsgatan 17, Vänersborg</i> <i>Tel. 0521-668 95</i>
mid MARKETING Reklam och marknadskommunikation Vänersborg Uddevalla Göteborg www.midmarketing.se	Skiffer • Skiffer för utom- och inomhusbruk • Köksbänkar i granit • Marmor SKIFFERFORUM VÄNERSBORG Industrigatan 2, Vänersborg • 0521-71 12 13 www.skifferforum.se
– Säljande samarbete på 190 orter – Svensk Fastighetsförmedling Edsgatan 6 VÄNERSBORG Tel. 0521-655 50 ENDA FRISTÅENDE RIKSOMFATTANDE MÄKLARFÖRETAG	VÄNERSBORGS MÅLERI Verkstaden Sundsgatan 37 Tel. 71 12 25, Fax 71 12 36

ALAB
FASTIGHETER
0521-25 56 00

Forsane Brunnservice

FRÄNDEFORS Tel. 0521-405 11

Mobiltn 070-590 36 87, 010-287 36 87

Swedbank

www.swedbank.se

Fredmans
BILSERVICE

Tel. 0521-622 22

**Tenggrenstorpsvägen 15
 Vänersborg**

Kronogatan 42
 Vänersborg

Tel. 0521-107 97

Fax 0521-107 24

Mobil 0708-37 35 37

Kalas boden

Nyttigare Godare Roligare

Kungsgatan 21, 462 33 VÄNERSBORG

Telefon 0521-154 45, fax 0521-101 68

Rör-Anders
VVS & ENERGI AB
 VÄNERSBORG • TROLLHÄTTAN

Skyttegatan 12, Vänersborg

0521-657 00

Butik 0521-657 00

BLENNERMARKS [European]

SCANIA

BLENNERMARKS!

TROLLHÄTTAN

0520-48 92 00

www.vanersborgssonersgille.se

 blixt BEGRAVNINGSBYRÅ Vänersborg 0521-71 11 63 Trollhättan 0520-160 02	 VÄNERSBORG EN MÖTESPLATS I VÄSTRA GÖTALAND
 VÄNERSBORG BOSTÄDER 0521 - 260 260	 <i>-en riktig sportaffär!</i> Kungsgatan 7 Vänersborg
SVENSK HANDEL VÄNERSBORG	ALMHAGES Lövvägen 4 Telefon Vargön 0521-22 07 00
Lundborgs HERREKIPERING EDSGATAN 14 VÄNERSBORG TEL 104 14	

<i>Vi finns, om du behöver oss</i> Vi kan hjälpa dig med bland annat begravnin, gravsten, juridik och försäkringar. Du är varmt välkommen in på vårt kontor. Vi gör även hembesök och har jour dygnet runt. Edsgatan 22, Vänersborg, tel. 0521-611 60 www.fonus.se FONUS	VASSBOTTENS BIL KIA MOTORS Östra vägen 28, VÄNERSBORG tel. 0521-192 22
 0521-57 57 20	 MÄKLARHUSET – <i>Johansson & Kling AB</i> – Hamngatan 9 i VÄNERSBORG telefon 0521-680 85 www.maklarhuset.se
<i>Knutssons</i> <i>Antik- och Konsthandel AB</i> Bo Knutsson Kungsgatan 3, Vänersborg 0521-660 77	MALMSTRÖMS ur • guld • vänersborg <i>Din Guldbutik i Trestad</i> <i>Edsgatan 21 Vänersborg</i> <i>Tel. 0521 - 106 95</i>
 interflora® <i>Therquist</i> <i>Blomsterhandel</i> Edsgatan 16, 462 21 Vänersborg Telefon 0521-100 63, 622 20	Handelsbanken –En riktig bank– Edsgatan 27, Box 116, 462 22 Vänersborg Tel 0521-28 28 00, fax 0521-646 76 www.handelsbanken.se/vanersborg

www.vanersborgssonersgille.se

VÄNERSBORGS MUSEUM

– Det museihistoriska museet –

Telefon: 0521-600 62, 26 41 00

www.vanersborgsmuseum.se

VÄNERSBORGS SVETS & MEK. VERKSTAD AB

Verkstad och Kontor
Regementsgatan 36
Postadress Box 256
462 23 VÄNERSBORG

Telefon 0521-620 20
MBS nr 0047-406 25
MOBIL 010-237 27 73, 237 39 17

mediatryck

Magnetvägen 10
TROLLHÄTTAN

0520-47 99 50

ttela

Det finns alltid något att längta till

ICA KVANTUM Vänersborg

ircon EFFICIENT INFRARED
PAPER DRYING

Box 59, 462 21 VÄNERSBORG
Tel. 0521-27 69 70

Vänerhamn 0521-678 95

 TEL 101 10 EDSGATAN 12 B VÄNERSBORG	 Nordiska Skorstensprodukter AB 0521-65 999
 STJÖSTADS SVARVARGATAN 4, VÄNERSBORG TEL 0521-120 00	VÄNERSBORGS Mäklarna Sundsgatan 25 – Vänersborg 0521 - 128 00
 Länsförsäkringar Älvsborg – nu också bank Vallgatan 21, VÄNERSBORG Tel. 0521-27 30 00	 NYA SKOR Sundsgatan 9 Tel. 170 30
Dialect Yngves Onsjö Företagsby, Vänersborg Tel. 0521-665 00	 VÄNERSBORGS LINJETRAFIK Bus 300L 402 01 VÄNERSBORG Svetsargatan 5, Torpa ind.område Tel. 0521-666 66 Telefax 651 30

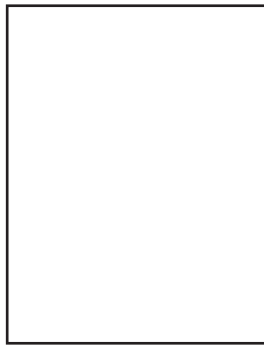
www.vanersborgssonersgille.se

 Lundins Sundsgatan 21, Vänersborg Tel. 105 43	Bokia Vänersborg, Uddevalla, Överby Kungsgatan 5, Box 88, 462 21 Vänersborg Telefon 0521-28 28 40. Telefax 0521-28 28 41
 Skyttegatan 3 – Vänersborg Tel. 0521-613 50, 172 16	 Box 2056, 462 02 VÄNERSBORG SVERIGE, Tel. 0521-123 90
MOBILBANKEN www.mobilbanken.se Mobilupplåsning, Reparationer Köper, Byter & Säljer Edsgatan 27 Vänersborg • Tel. 0521-173 00	 <i>Love me tänder...</i> Modern munvård inom PRAKTIKERTJÄNST Edsgatan 23 • tel 0521-71 18 88
 www.brandtbil.se	 Trestad Center – Vänersborg 0521-25 53 30

AFFÄRSJURIDIK • FAMILJERÄTT SKADESTÄND • BROTTMÅL • KONKURSER FÖRSÄKRINGSÄRENDEN • FASTIGHETSRETT HYRES- O ARRENDERÄTT • BOUTREDNINGAR TRAFIKRÄTT ALLMÅN RÄTTSHÄLP • RÄTTSSKYDD A D V O K A T E R N A BERNLING • BOBERG • CEDER BOX 12 • KUNGSGATAN 9 • 462 21 VÄNERSBORG TEL 0521-66200 • TELEFAX 0521-66229	 Edsgatan 20 462 33 Vänersborg 0521-668 30
---	---

www.vanersborgssonersgille.se

Gillebroder

Vi vill ha ett foto av Dig !

Om Du inte redan tidigare skickat in ett foto
ber vi Dig göra det nu.

En glad segrare med det eftertraktade vandringspriset.

GILLEMÄSTERSKAP I GOLF 2010

Årets golftävling avgjordes onsdagen den 25 augusti på Onsjö GK:s vackra om än något blöta golfbana. Det blev en dag där vädrets makter visade upp hela dess meteorologiska skala. Tävlingen började i åtminstone delvis solsken för att sluta i ett riktigt störtregn. Vädersituation hade vi vant oss vid de senaste veckorna. Detta senare faktum kan möjligen ha påverkat deltagarantalet negativt 19 tappra gillebröder blev kvar efter ett antal återbud. Dessa bröder kämpade inte bara mot vädrets makter utan också, i vart fall en del, mot den pågående filminspelningens dimridåer med galopperande hästar på vägen och stora fläktar som blåste sand mot 8:ans fairway. Kanske kommer någon av bröderna att dyka upp på filmduken vad det lider.

Dagens segrare blev inte helt oväntat Anders Lundberg, som också stod som segrare 2008. Han gick runt på efter omständigheterna ganska fantastiska 74 slag – motsvarande 2 slag över banans sk par. Strongt gjort!!

Toppskiktet presterade över lag fina resultat och fick följande utseende:

1. Anders Lundberg	37 poäng	4. Roger Lundberg	34
2. Bo Olsson	35	5. Lennart Johansson	30
3. Stig Larsson	34	6. Torsten Rosenberg	30

TELEFONLISTA STYRELSEN

Göran Ahlin..... 0521-63868
Peter Johansson 0521-15229
Göran Hagborg..... 0521-17705
Christer Zetterberg 0521-19739
Eric Lundborg 0521-15011
Lars Salonen..... 0521-66288
Håkan Lind..... 0521-63959

Gillets hemsida: www.vanersborgssonersgille.se

Gillets plusgiro: 32 93 19 – 8

Gillets adress: Kronogatan 22-24, 462 30 Vänersborg